

สถานการณ์แรงงาน **ปี 2551** **(มกราคม-ธันวาคม 2551)**

ปีที่ 4 ฉบับที่ 5 ISSN 1905-6907

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน ส.ค.ส. ปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

“ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย บัดนี้ถึงวาระจะขึ้นปีใหม่ เป็นเวลาที่เราควรจะระลึกถึงกันและอวยพรแก่กันด้วยความปรารถนาดี ก่อนอื่นข้าพเจ้าต้องขอขอบใจทุกท่านเป็นอย่างมากที่ร่วมกันจัดงานพระศพพี่สาวข้าพเจ้าอย่างยิ่งใหญ่ สมพระเกียรติ ทั้งอุทิศสวามิภักดิ์ในงานเมื่อเดือนพฤศจิกายน ด้วยใจภักดี และระลึกถึงกับขอส่งความปรารถนาดีมาอวยพรแก่ท่านทุกๆ คน ให้มีความสุขความเจริญ

ความสุขความเจริญนี้ คือสิ่งที่พึงปรารถนาอย่างยิ่งของคนเรา แต่ความสุขความเจริญนั้นจะสำเร็จผลเป็นจริงได้ ก็ด้วยการที่ทุกคนตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท มีสติ รู้ตัว และปัญญา รู้คิด กำกับอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ ไม่ว่าจะประพฤติปฏิบัติการใด ก็ใช้สติ ปัญญา พิจารณา ไตร่ตรองจนถ้วนถี่ ให้เห็นกระจ่างถึงผลดี ผลเสีย ทั้งใจ กาย ทุกแห่งทุกมุม

ความรู้ ความเข้าใจชัด ถึงผลดี ผลเสีย ย่อมจะทำให้แต่ละคนเล็งเห็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องว่าสิ่งใดควรละเว้น และสิ่งใดควรปฏิบัติ เพื่อให้บังเกิดผลเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง และยั่งยืน ทั้งแก่ส่วนตัวและส่วนรวม

ในปีใหม่นี้จึงขอให้ประชาชนชาวไทยได้ตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท จะคิด จะทำสิ่งใด ให้คิดหน้าคิดหลังให้ดี ให้รอบคอบ ทำให้ดี ให้ถูกต้อง ผลของการคิดดี ทำดีนั้น จะได้ส่งเสริมให้แต่ละคนประสบแต่ความสุข ความเจริญ และทำให้ชาติบ้านเมืองมีความเรียบร้อยและอยู่เย็นเป็นสุข ดังที่ทุกคน ทุกฝ่าย ตั้งใจปรารถนา

ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวไทยเราเคารพบูชา จงอภิบาลรักษาท่านทุกคน ให้ปราศจากทุกข์ ปราศจากโรค ปราศจากภัย ให้มีความสุขกาย สุขใจ และความสำเร็จ สมหวัง ตลอดศกหน้านี้ โดยทั่วกัน”

คำนำ

กระทรวงแรงงานได้จัดทำรายงานสถานการณ์แรงงานขึ้น เป็นผลจากการลงนามในคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามแผนปฏิบัติการของกระทรวงแรงงาน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านแรงงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดที่ ๓.๑.๓ ร้อยละความสำเร็จของการนำเสนอรายงานสถานการณ์แรงงานรายไตรมาสและประจำปี โดยการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ทำทนายสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานนี้ได้ดำเนินการเป็นปีที่ ๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลด้านเศรษฐกิจและแรงงานที่สำคัญ ข้อมูลตัวชี้วัดภาวะแรงงาน รวมถึงข่าวสาร บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน เพื่อมุ่งหวังเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

รายงานสถานการณ์แรงงาน กำหนดจัดทำเป็นรายไตรมาสและประจำปี ฉบับนี้เป็นรายงานประจำปี ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นการรายงานข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้รายงานสถานการณ์แรงงานสามารถเผยแพร่ได้ทันตามกำหนดเวลา กระทรวงแรงงานจึงได้ใช้ข้อมูลเบื้องต้นหรือข้อมูลประมาณการของหน่วยงานต่าง ๆ มาประกอบการวิเคราะห์จัดทำรายงาน ทั้งนี้ กระทรวงแรงงาน ได้เผยแพร่สถานการณ์แรงงานทุกไตรมาสและประจำปีที่ทำขึ้นใน Website ของกระทรวงแรงงาน โดยสามารถติดตามรายละเอียดสถานการณ์แรงงานทุกฉบับได้จาก Website www.mol.go.th

ข้อมูลที่ปรากฏในรายงานสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ เป็นผลมาจากความร่วมมือในการสนับสนุนข้อมูลของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคม และหน่วยงานภายนอก อาทิ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฯลฯ จึงขอขอบคุณทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา ณ โอกาสนี้ กระทรวงแรงงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป และหากมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะประการใดได้โปรดแจ้งให้กระทรวงแรงงานทราบด้วย เพื่อพิจารณาดำเนินการปรับปรุงต่อไป

(นายสมชาย ชุ่มรัตน์)

ปลัดกระทรวงแรงงาน

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม	5
สถานการณ์แรงงาน	7
➤ กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน	7
➤ การส่งเสริมการมีงานทำ	14
♣ การจัดหางานในประเทศ	14
♣ ความต้องการแรงงานภาคเอกชน	23
♣ แรงงานต่างด้าว	25
♣ แรงงานไทยในต่างประเทศ	28
➤ การพัฒนาศักยภาพแรงงาน	32
➤ การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ	34
♣ การตรวจแรงงาน	34
♣ การประสบอันตราย/เจ็บป่วยจากการทำงาน	41
♣ การแรงงานสัมพันธ์	42
♣ การสวัสดิการแรงงาน	45
➤ การประกันสังคม	46
ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน	50
อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	59
ประเทศไทยกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศ	60
ผลการสำรวจการขึ้นเงินเดือนและอัตราเงินเดือนแรกเข้า	66
เก็บข่าวมาฝาก	69
สารบัญตารางภาคผนวก	75

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ภาวะเศรษฐกิจ

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงการคลังประมาณการเศรษฐกิจไทยในปี 2551 ว่าจะขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.5 ต่อปี เทียบกับร้อยละ 4.9 ในปี 2550 อัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 5.6 เนื่องจากการใช้จ่ายภายในประเทศฟื้นตัวช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้เดิม ในขณะที่การส่งออกสินค้าและบริการมีแนวโน้มขยายตัวลดลงกว่าที่คาดการณ์ไว้เดิมมาก ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและการปิดสนามบินซึ่งผลกระทบต่อการขนส่งสินค้าและนักท่องเที่ยวในช่วงท้ายปี

สำหรับในปี 2552 คาดว่าเศรษฐกิจมีแนวโน้มชะลอตัวลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจการเงินโลกที่ชะลอตัวอย่างชัดเจนมากขึ้น และทำให้การส่งออกชะลอตัวมากขึ้น ในขณะที่การใช้จ่ายและการลงทุนในประเทศยังขยายตัวต่ำ ทำให้คาดว่าโดยรวมเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวร้อยละ 3.0 – 4.0 อัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 2.5 – 3.5 และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลร้อยละ 1.2 ของ GDP

สถานการณ์ด้านแรงงาน

กำลังแรงงาน ประชากรที่อยู่ในวัยทำงานหรืออายุ 15 ปีขึ้นไปมีจำนวน 51.90 ล้านคน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 37.64 ล้านคน ผู้มีงานทำ 36.96 ล้านคน ผู้ว่างงาน 5.10 แสนคน ผู้รอฤดูกาล 1.64 แสนคน

การมีงานทำ ผู้มีงานทำจำนวน 14.26 ล้านคนหรือร้อยละ 38.59 ทำงานในภาคเกษตร ผู้มีงานทำ จำนวน 22.70 ล้านคนหรือร้อยละ 61.41 ทำงานนอกภาคเกษตร โดยทำงานในสาขา

การผลิตมากที่สุด จำนวน 5.74 ล้านคนหรือร้อยละ 25.30 รองลงมาคือ การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ จำนวน 5.72 ล้านคนหรือร้อยละ 25.19 และผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาค่ากว่าประถมศึกษา จำนวน 11.34 ล้านคน หรือร้อยละ 30.67

การว่างงาน ผู้ว่างงานทั่วประเทศมีประมาณ 5.10 แสนคนหรือมีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.36 ซึ่งเป็นอัตราที่ใกล้เคียงกับปีที่แล้ว ภาคที่มีอัตราการว่างงานสูงสุดคือร้อยละ 1.48 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง มีอัตราร้อยละ 1.41 และ 1.26 ตามลำดับ ภาคที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุดคือ ภาคเหนือ มีอัตรา 1.25 และระดับการศึกษาที่มีผู้ว่างงานสูงสุดคือ ระดับอุดมศึกษา จำนวน 1.35 แสนคนหรือร้อยละ 26.40 ของผู้ว่างงานทั้งหมด

แรงงานนอกระบบ มีผู้ทำงานอยู่ในแรงงานนอกระบบจำนวน 23.28 ล้านคน โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และทำงานในภาคเกษตร จำนวน 14.39 ล้านคนหรือร้อยละ 61.79 นอกภาคเกษตร 8.89 ล้านคนหรือร้อยละ 38.21 โดยอุตสาหกรรมที่มีแรงงานนอกระบบสูงสุดคือ การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จำนวน 3.66 ล้านคนหรือร้อยละ 41.18 รองลงมาคือ โรงแรมและภัตตาคาร จำนวน 1.7 ล้านคนหรือร้อยละ 19.02 ส่วนอาชีพที่มีการทำงานนอกระบบสูงสุดคือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 13.37 ล้านคนหรือร้อยละ 57.44 สำหรับด้านการศึกษาแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 9.77 ล้านคนหรือร้อยละ 41.97

ผู้สูงอายุ จากข้อมูลล่าสุดปี 2550 พบว่า มีผู้สูงอายุที่มีงานทำประมาณ 2.51 ล้านคนหรือ ร้อยละ 35.74 ของผู้สูงอายุทั้งหมด โดยกลุ่ม ผู้สูงอายุที่มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานในภาค เกษตรกรรม จำนวน 1.44 ล้านคนหรือร้อยละ 57.56 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำทั้งหมด และ อาชีพที่ทำส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยไม่มีลูกจ้าง จำนวน 1.59 ล้านคนหรือร้อยละ 63.1 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำทั้งหมด

การบริการจัดหางานในประเทศ ในช่วง ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม) ปี 2551 นายจ้าง/สถานประกอบการได้แจ้งตำแหน่งงานว่าง จำนวน 419,632 อัตรา โดยมีผู้สมัครงาน 510,846 คน ซึ่ง เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 12.36 สำหรับตำแหน่งงานว่างตามพื้นที่ส่วนใหญ่จะกระจุกตัวในเขต กรุงเทพมหานครและภาคกลาง ร้อยละ 61.63 (258,641 อัตรา) ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมด และการบรรจุนายจ้างจะมีอัตราบรรจุนายจ้างต่อตำแหน่งงานว่างร้อยละ 54.06 ซึ่งมีอัตรา เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วมีอัตราร้อยละ 42.77 ภาคที่มีการบรรจุนายจ้างต่อตำแหน่งงานว่างสูงสุด คือ ภาคใต้ ร้อยละ 79.26 รองลงมาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 75.93 ส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุด คือ ปวช. ปวส./อนุปริญญา มีความต้องการ ร้อยละ 39.04 (163,834 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับ มัธยมศึกษาและปริญญาตรี ร้อยละ 30.85 (129,457 อัตรา) และร้อยละ 15.18 (63,697 อัตรา) ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่มีการบรรจุนายจ้างมากที่สุด คือ อาชีพงานพื้นฐานต่างๆ ร้อยละ 33.66 (76,368 คน) และอุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ การผลิต ร้อยละ 36.51 (153,192 อัตรา)

การจ้างงานภาคเอกชน กรมการจัดหางาน ได้รวบรวมความต้องการแรงงานภาคเอกชน จากหนังสือพิมพ์ 8 ฉบับ พบว่าในช่วงตลอดปี

2551 มีสถานประกอบการจำนวน 1,595 แห่ง แจ้งความต้องการแรงงาน 27,003 อัตรา อาชีพ ที่ต้องการแรงงานสูงสุด คือ ช่างเทคนิคและ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5,027 อัตรา หรือร้อยละ 18.62 ส่วนอุตสาหกรรมที่มีความ ต้องการแรงงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมการผลิต จำนวน 6,690 อัตราหรือร้อยละ 24.78 และมีความต้องการแรงงานในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 9,282 อัตรา หรือร้อยละ 34.37

แรงงานต่างด้าว ที่เข้าเมืองโดยถูกต้อง ตามกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำงาน ข้อมูล เดือนธันวาคม 2551 มีจำนวน 228,353 คน แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่เป็นประเภทชั่วคราว จำนวน 98,264 คน (ร้อยละ 43.03) รองลงมาคือ ประเภทแรงงานต่างด้าวพิศุจน์สัญชาติและ ได้รับใบอนุญาตทำงานที่มีจำนวน 71,017 คน (ร้อยละ 31.6) และประเภทส่งเสริมการลงทุน จำนวน 27,590 คน (ร้อยละ 12.08) และแรงงาน ต่างด้าว ประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง (MOU) 17,059 คน (ร้อยละ 7.47) ส่วนประเภท ตลอดชีพ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 14,423 คน (ร้อยละ 6.32) ของแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายทั้งหมด สำหรับแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ได้รับ อนุญาตให้ทำงาน มี 2 กลุ่มใหญ่คือ (1) ชนกลุ่มน้อย มีจำนวน 60,741 คน (ร้อยละ 10.8) และ (2) แรงงาน ต่างด้าวตามมติ ครม. 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว กัมพูชา ซึ่งได้รับอนุญาตให้ทำงานชั่วคราว เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานในประเทศ ไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 501,570 คน (ร้อยละ 89.2)

แรงงานไทยในต่างประเทศ ในช่วง ปี 2551 มีผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงาน ต่างประเทศจำนวน 137,775 คน ซึ่งมีจำนวน ลดลงจากปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 7.12 โดย แรงงานที่ทำงานในต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็น ผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 56,870 คน

หรือร้อยละ 41.28 และเป็นแรงงานระดับไร้ฝีมือ ส่วนวิธีการเดินทางพบว่า ไปโดยวิธี Re-Entry มีมากที่สุด จำนวน 68,252 คนหรือร้อยละ 42.17 ซึ่งสัดส่วนใกล้เคียงกับประเภทไปโดยบริษัทจัดหางานจัดส่ง มีจำนวน 57,851 คนหรือร้อยละ 35.74 ส่วนภูมิภาคที่แรงงานไทยไปทำงานส่วนใหญ่จะกระจุกตัวในภูมิภาคเอเชีย จำนวน 101,907 คนหรือร้อยละ 62.96 รองลงมา คือภูมิภาคตะวันออกกลาง จำนวน 36,643 คน หรือร้อยละ 22.64

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานจำนวน 12,833 คน โดยกลุ่มอาชีพที่มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานสูงสุด คือ กลุ่มธุรกิจและบริการ จำนวน 3,901 คนหรือร้อยละ 30.40 รองลงมา คือ ช่างเครื่องกล จำนวน 2,876 คนหรือร้อยละ 22.41

สำหรับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552 มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 132,558 คน โดยกลุ่มอาชีพที่ฝึกยกระดับฝีมือสูงสุด คือ กลุ่มธุรกิจและบริการ จำนวน 67,304 คนหรือร้อยละ 50.77 รองลงมา คือ กลุ่มช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 22,822 คนหรือร้อยละ 17.22 มาตรฐานฝีมือแรงงานมีการทดสอบทั้งสิ้น 50,988 คน โดยการทดสอบมาตรฐานฝีมือแห่งชาติมีการทดสอบมากที่สุด จำนวน 48,875 คนหรือร้อยละ 95.86 รองลงมา คือการทดสอบมาตรฐานเฉพาะสถานประกอบการ จำนวน 1,693 คนหรือร้อยละ 3.32 และทดสอบฝีมือแรงงานเพื่อไปทำงานต่างประเทศ จำนวน 420 คนหรือร้อยละ 0.82

การคุ้มครองแรงงาน จากการตรวจสถานประกอบการ 47,817 แห่ง ซึ่งลดลงจากปีที่แล้ว 3,176 แห่งหรือร้อยละ 6.23 มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ จำนวน 2,021,254 คน โดย

ลดลงจากปีที่แล้ว 264,609 คนหรือร้อยละ 11.58 โดยสถานประกอบการทุกขนาดมีปริมาณการตรวจในสัดส่วนที่ลดลงซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กต่ำกว่า 10 คน ร้อยละ 54.32 สำหรับผลการตรวจพบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 88.20 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย

- สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีร้อยละ 11.80 และสถานประกอบการขนาด 10-19 คน มีสัดส่วนการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด คือร้อยละ 25.69

- เรื่องที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด คือ เรื่องข้อบังคับในการทำงานมีร้อยละ 28.01 รองลงมาคือ การทำทะเบียน(ทะเบียนลูกจ้าง/เวลาทำงาน/การจ่ายค่าจ้าง) การจ่ายค่าจ้างสวัสดิการ และวันหยุด

- ประเภทอุตสาหกรรมที่มีเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน ร้อยละ 37.71 รองลงมา คือ การผลิตและโรงแรม ภัตตาคาร ร้อยละ 30.94 และ ร้อยละ 7.67 ตามลำดับ

การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน มีการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการทั้งสิ้น 18,808 แห่ง ซึ่งลดลงจากปีที่แล้ว 1,056 แห่ง หรือร้อยละ 5.32 ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจจำนวน 1,738,641 คน โดยลดลงจากปีที่แล้ว 27,009คนหรือร้อยละ 1.53 สำหรับสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยมีจำนวน 16,157 แห่งหรือร้อยละ 85.90 ปฏิบัติไม่ถูกต้อง มีจำนวน 2,651 แห่ง หรือร้อยละ 14.10 โดยประเภทอุตสาหกรรมที่มีอัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล ร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ

การก่อสร้าง ร้อยละ 21.90 และการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ร้อยละ 21.03 ตามลำดับ

การประสบอันตราย/เจ็บป่วยจากการทำงาน ในช่วงปี 2551 มีการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน จำนวน 176,502 คน โดยส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดกลางที่มีลูกจ้าง 200-499 คน จำนวน 33,113 คนหรือร้อยละ 18.76 ส่วนประเภทของความร้ายแรง พบว่าส่วนใหญ่จะหยุดงานไม่เกิน 3 วัน จำนวน 127,059 คนหรือร้อยละ 71.99 รองลงมาเป็นผู้หยุดงานเกิน 3 วัน จำนวน 45,719 คนหรือร้อยละ 25.90 และสูญเสียอวัยวะบางส่วน จำนวน 3,096 คนหรือร้อยละ 1.75 ตามลำดับ

การเกิดข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้ง ในช่วงปี 2551 มีการแจ้งข้อเรียกร้อง 230 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 199,506 คน เป็นกิจการเอกชน 226 แห่งหรือร้อยละ 98.26 ส่วนหน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ พบว่ามีการแจ้งข้อเรียกร้อง 1 แห่งหรือร้อยละ 0.43 และรัฐวิสาหกิจจำนวน 3 แห่งหรือร้อยละ 1.31 และข้อเรียกร้องสามารถยุติได้โดยระบบพิพาท 180 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 171,678 คน โดยสามารถตกลงกันเองได้ทั้งหมด และไม่สามารถตกลงกันได้จนเกิดเป็นข้อพิพาทแรงงาน 43 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 24,305 คน และข้อเรียกร้องที่ยังไม่ยุติอยู่ในระหว่างการเจรจา 7 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 3,523 คน

สำหรับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นมีจำนวน 54 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 58,566 คน โดยพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานสามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยและระงับข้อพิพาทแรงงานจนยุติได้จำนวน 53 แห่งหรือร้อยละ 98.15 ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 58,559 คน และยังไม่ยุติจำนวน 1 แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง 7 คน

การสวัสดิการ ส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานนอกเหนือจากที่กฎหมาย

กำหนด 13,058 แห่ง ลูกจ้างที่ได้รับประโยชน์ 1,376,526 คน ให้บริการเงินกู้กองทุนเพื่อใช้แรงงาน 16 แห่ง ลูกจ้างได้ประโยชน์ 11,687 คน พัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์เด็กเล็กวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์ 2 แห่ง ลูกจ้างได้รับผลประโยชน์ 1,354 คน ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานในแรงงานภาคเกษตรและผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้ได้รับการส่งเสริม 126,445 คน ส่งเสริมแนวปฏิบัติและมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบการ 4,010 คนอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานและการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงแก่ลูกจ้างในสถานประกอบการและแรงงานภาคเกษตรและผู้รับงานไปทำที่บ้าน 8,913 คน

การประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 พบว่ามีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม จำนวน 382,170 แห่ง ผู้ประกันตนทั้งสิ้น 8,779,131 คน และมีสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคมที่เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาลจำนวน 153 แห่ง ร้อยละ 59.53 ของสถานพยาบาลทั้งหมด และสถานพยาบาลเอกชน 104 แห่ง ร้อยละ 40.47 ของสถานพยาบาลทั้งหมด

กองทุนประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2551 มีเงินกองทุน 588,672 ล้านบาท จำนวนผู้ใช้บริการมีจำนวน 3,695,353 คน หรือร้อยละ 42.09 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนใช้บริการสูงสุด ได้แก่ กรณีเจ็บป่วย มีจำนวน 2,000,989 คนหรือร้อยละ 54.15 ของผู้ใช้บริการทั้งหมด สำหรับปริมาณการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน พบว่า การจ่ายเงินกรณีเจ็บป่วยมีการจ่ายเงินสูงสุด ถึง 15,580.05 ล้านบาท หรือร้อยละ 47.48 ของเงินประโยชน์ทดแทนที่จ่าย

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2551 และ แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2552

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงการคลังคาดประมาณการเศรษฐกิจไทยในปี 2551 ว่าจะขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.5 ต่อปี เทียบกับร้อยละ 4.9 ในปี 2550 เนื่องจากผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซาต่อการส่งออกและการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะมีความชัดเจนมากขึ้น ในขณะที่อุปสงค์ภายในประเทศยังอยู่ในช่วงของการชะลอตัว อย่างไรก็ตามมีปัจจัยสนับสนุนที่จะช่วยให้เศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้ต่อไป ได้แก่ การดำเนินมาตรการของภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ราคาน้ำมันและราคาวัตถุดิบลดลง และอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มลดลง รวมทั้งการดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายมากขึ้น

การบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนภาคเอกชนในปี 2551 จะขยายตัวที่ร้อยละ 2.5 และ 4.3 ต่อปี ตามลำดับ แม้จะเร่งตัวขึ้นจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 1.6 และ 0.6 ต่อปี ตามลำดับ แต่เป็นการฟื้นตัวช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้เดิม เนื่องจากปัญหาเงินเฟ้อที่สูงขึ้นในช่วง 3 ไตรมาสแรก ความไม่มั่นใจในสถานการณ์ทางการเมืองส่งผลให้ผู้บริโภคและนักลงทุนชะลอการใช้จ่ายใช้สอยและชะลอการตัดสินใจลงทุนสำหรับปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการในปี 2551 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.4 ต่อปี ชะลอลงมากจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 7.1 ต่อปี เนื่องจากเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าชะลอตัวลงกว่าที่คาดการณ์ไว้มาก นอกจากนี้การปิดสนามบินสุวรรณภูมิในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคมที่ผ่านมา ส่งผลให้การส่งออกสินค้าและจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก

ทำให้ปริมาณการส่งออกบริการและรายได้จากการท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 7.3 ต่อปี เร่งขึ้นจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 3.4 ต่อปี เนื่องจากในช่วง 3 ไตรมาสแรก มีการนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้นแทบทุกหมวด อย่างไรก็ตามปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 จะชะลอลงตามการใช้จ่ายภายในประเทศ

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2551 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 5.6 ต่อปี เร่งขึ้นจากปีก่อนที่อยู่ที่ร้อยละ 2.3 ต่อปี เนื่องจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงครึ่งแรกของปี แต่ราคาน้ำมันที่ลดลงมากในช่วงครึ่งหลังของปี 2551 ทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปชะลอลงกว่าที่คาดการณ์ไว้เดิมมาก ในขณะที่เสถียรภาพภายนอกประเทศเริ่มมีความเสี่ยงมากขึ้น จากดุลบัญชีเดินสะพัดที่คาดว่าจะขาดดุลที่ -4.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือขาดดุลร้อยละ -1.5 ของ GDP เทียบกับปีก่อนที่เกินดุลร้อยละ 5.7 ของ GDP เนื่องจากการขาดดุลการค้าอันเป็นผลมาจากมูลค่าสินค้านำเข้าที่ขยายตัวในอัตราเร่งถึงร้อยละ 28.6 ต่อปี ซึ่งสูงกว่ามูลค่าสินค้าส่งออกที่ขยายตัวร้อยละ 17.0 ต่อปี ในขณะที่ดุลบริการจะขาดดุล เนื่องจากรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่คาดว่าจะลดลงมากจากการปิดสนามบินสุวรรณภูมิในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม 2551 ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นฤดูท่องเที่ยวในไตรมาสสุดท้ายของปี

สำหรับในปี 2552 คาดว่าเศรษฐกิจมีแนวโน้มชะลอตัวลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจการเงินโลกที่ชะลอตัวอย่างชัดเจนมากขึ้น และทำให้การส่งออกชะลอตัวมากขึ้น ในขณะที่การใช้จ่ายและการลงทุนในประเทศ

ยังขยายตัวต่ำ ทำให้คาดว่าโดยรวมเศรษฐกิจไทย จะขยายตัวร้อยละ 3.0–4.0 อัตราเงินเฟ้อเท่ากับ ร้อยละ 2.5–3.5 และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล ร้อยละ 1.2 ของ GDP

ในปี 2552 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้ม ชะลอตัวลงจากปี 2551 โดยในครึ่งแรกของปี เศรษฐกิจจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจ การเงินโลก ส่งผลให้การส่งออกชะลอตัวมาก ประกอบกับการส่งออกมีฐานที่สูงมากในปี 2551 (high base effect) ด้วย การลงทุนภาคเอกชนจะ ยังชะลอตัวต่อเนื่องจากความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจโลก อยู่ในช่วงต่ำสุด อย่างไรก็ตามคาดว่าในครึ่งหลัง ของปีการเร่งรัดการลงทุนภาครัฐและการเบิกจ่าย เม็ดเงินลงสู่โครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐจะเป็น รูปธรรมมากขึ้นและทำให้ภาคธุรกิจเอกชนมีความ เชื่อมั่นมากขึ้น ในขณะที่คาดว่าภาวะเศรษฐกิจ และการเงินโลกจะผ่านพ้นช่วงต่ำสุดไปแล้วใน ครึ่งแรกของปีและเริ่มปรากฏผลของการดำเนิน นโยบายการเงินและการคลังผ่อนคลายที่ได้ดำเนิน มาในช่วงครึ่งหลังของปี 2551 และต่อเนื่อง ในช่วงครึ่งแรกของปี 2552

การส่งออกสินค้าและบริการท่องเที่ยวมี แนวโน้มชะลอตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะการส่งออกในกลุ่มสินค้าที่มีความอ่อนไหวต่อรายได้มากและในบางรายการมี ลักษณะเป็นสินค้าทุนด้วย ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อัญมณี เป็นต้น สำหรับการท่องเที่ยวจะได้รับ ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซา และ สถานการณ์ความไม่แน่นอนในประเทศ แต่คาดว่า สถานการณ์มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นในครึ่งหลัง และการดำเนินแคมเปญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

จะช่วยฟื้นฟูสถานการณ์การท่องเที่ยวในฤดูกาล ท่องเที่ยวในปลายปี 2552 ได้ทัน

ราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์มี แนวโน้มลดลงจากฐานราคาสินค้าและบริการที่ ปรับเพิ่มขึ้นมากในปี 2551 ในขณะที่ความ ต้องการสินค้าและบริการยังอ่อนแอ จะมีผลให้ อัตราเงินเฟ้อลดลงมากและกลายเป็นความเสี่ยงที่ จะเกิดภาวะที่ราคาสินค้าลดลงต่อเนื่องและอยู่ใน ระดับที่ต่ำมากได้

ดังนั้นในปี 2552 การบริหารเศรษฐกิจ ต้องมุ่งเน้นในการกระตุ้นการใช้จ่ายและการ ลงทุนในประเทศโดยใช้การใช้จ่ายและการลงทุน ภาครัฐเป็นตัวนำเพื่อชดเชยผลกระทบที่เกิดจาก การส่งออกชะลอตัวมาก รวมทั้งให้ลำดับ ความสำคัญกับการดำเนินมาตรการเพื่อบรรเทา ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวต่อกลุ่มผู้มี รายได้น้อย กลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมโดยเฉพาะการเพิ่ม ศักยภาพในการพึ่งพาตนเองในระยะยาวและการ เพิ่มประสิทธิภาพควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้ การดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายมากขึ้น และการกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนเพื่อ เตรียมสภาพคล่องให้มีเพียงพอจะช่วยสร้างความ เชื่อมั่นและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้จ่าย และการลงทุนมากขึ้น

ที่มา: 1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ (ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาส 3 แลงข่าว 24 พฤศจิกายน 2551)

2. กระทรวงการคลัง (กลุ่มการประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง)

สถานการณ์ แรงงาน

สถานการณ์แรงงานปี 2551 ช่วงเดือน มกราคม – ธันวาคม 2551 ขอนำเสนอข้อมูลในประเด็นต่างๆ ตามลำดับคือ

- 1) กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน
- 2) การส่งเสริมการมีงานทำ
- 3) การพัฒนาศักยภาพแรงงาน
- 4) การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ
- และ 5) การประกันสังคม

1) กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน

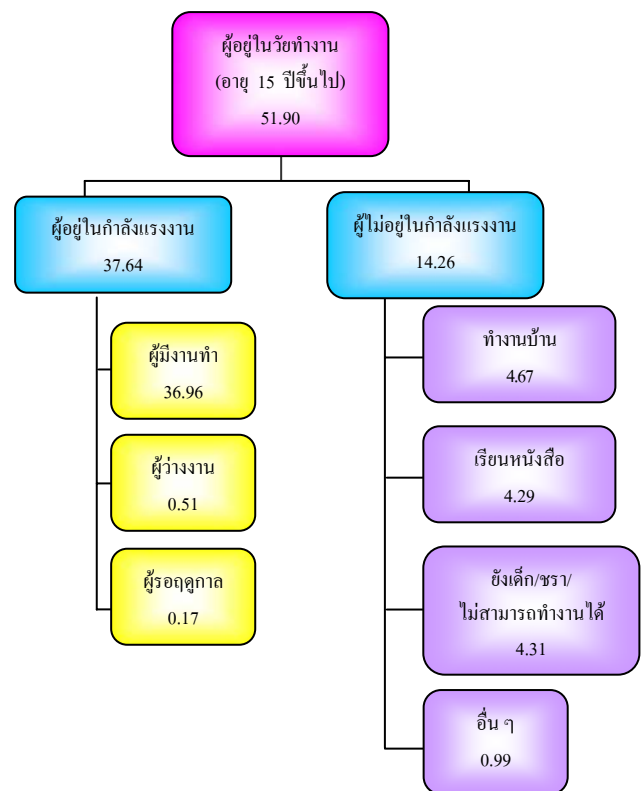
ข้อมูลกำลังแรงงาน การมีงานทำ และการว่างงาน เป็นข้อมูลผลสำรวจภาวะการทำงานของประชากร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ดำเนินการสำรวจพร้อมนำเสนอข้อมูลเป็นรายเดือน รายไตรมาสและรายปี เนื่องจากข้อมูลรายปี สำนักงานสถิติฯ ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เพื่อให้สถานการณ์แรงงานฉบับนี้ออกเผยแพร่ได้ทันตามกำหนดเวลา กระทรวงแรงงานจึงทำการคาดประมาณการมีงานทำของประชากร ปี 2551 โดยดำเนินการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยจากผลการสำรวจข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม 2551 (นำผลรวมข้อมูลเดือนมกราคม – ธันวาคม 2551 หาร 12 จะได้ข้อมูลประมาณการ ปี 2551) เพื่อนำเสนอเป็นข้อมูล ปี 2551 ผลการศึกษวิเคราะห์จึงเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ซึ่งพบว่าในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม 2551 หรือปี 2551 ประเทศไทยมีประชากรที่อยู่ในวัยทำงานหรืออายุ 15 ปีขึ้นไปจำนวน 51.90 ล้านคน

จำแนกเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ได้แก่ ผู้มีงานทำ ผู้ว่างงาน และผู้รอฤดูกาล รวมจำนวน 37.64 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 72.52 ขณะที่ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานซึ่งได้แก่ผู้ทำงานบ้าน เรียนหนังสือ เด็ก และคนชรา คนที่ไม่สามารถทำงานได้มีร้อยละ 27.48 หรือ 14.26 ล้านคน ดังปรากฏในแผนภูมิ 1

แผนภูมิ 1 ประมาณการการมีงานทำของประชากร

ปี 2551

หน่วย : ล้านคน

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือน มกราคม – ธันวาคม 2551

ในกลุ่มผู้อยู่ในวัยทำงาน (ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป) จำนวน 51.90 ล้านคน พบว่าเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 37.64 ล้านคน โดยจำแนกเป็นผู้มีงานทำ 36.96 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 98.21 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ขณะที่เป็นผู้ว่างงาน 5.10 แสนคน หรือร้อยละ 1.36 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานและผู้รอฤดูกาลมีจำนวน 1.64 แสนคน (ร้อยละ 0.43) และเมื่อพิจารณาในภาพรวมจะพบว่าปี 2551 อัตราการมีงานทำ ซึ่งคำนวณจากสัดส่วนผู้มีงานทำต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานมีอัตราร้อยละ 98.21 หมายความว่าในปี 2551 ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 100 คน จะมีงานทำประมาณ 98-99 คน ซึ่งอัตราการจ้างงานในภาพรวมปีนี้มีสัดส่วนใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมาแล้วที่มีร้อยละ 98.13

ส่วนอัตรารว่างงานซึ่งคำนวณจากผู้ว่างงานต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานมีอัตรา 1.36 โดยอัตราการว่างงานในปีนี้มีสัดส่วนใกล้เคียงปีที่ผ่านมาแล้วที่มีอัตรารว่างงานภาพรวมร้อยละ 1.38 สำหรับตัวเลขในกลุ่มของผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ซึ่งมีจำนวน 14.26 ล้านคน พบว่าเป็นผู้ทำงานบ้าน เรียนหนังสือ และเด็ก คนชราที่ไม่สามารถทำงานได้ โดยมีสัดส่วนคือร้อยละ 4.67 4.29 และ 4.31 ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 ประมาณการประชากรจำแนกตามเพศ และสถานภาพแรงงาน ปี 2551

หน่วย : ล้านคน

สถานภาพแรงงาน	ปี 2550	ปี 2551
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	51.04	51.90
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	36.94	37.64
- ผู้มีงานทำ	36.25	36.96
- ผู้ว่างงาน	0.51	0.51
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	0.18	0.17
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	14.10	14.26
- ทำงานบ้าน	4.57	4.67
- เรียนหนังสือ	4.34	4.29
- ยังเด็ก ชรา/ไม่สามารถทำงานได้	4.33	4.31
- อื่น ๆ	0.86	0.99
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	98.13	98.21
อัตรการว่างงาน	1.38	1.36

หมายเหตุ :

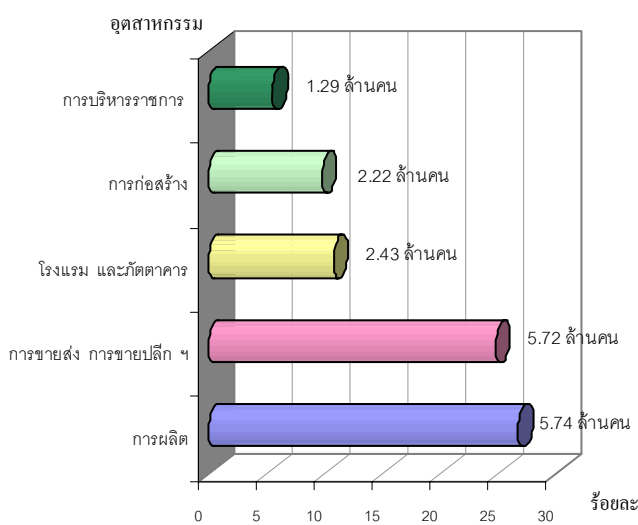
1. อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน = $\frac{\text{ผู้มีงานทำ} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$
2. อัตราการว่างงาน = $\frac{\text{ผู้ว่างงาน} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$
3. ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนมกราคม - ธันวาคม 2551

สำหรับผู้มีงานทำ 36.96 ล้านคน พบว่าทำงานในภาคเกษตรกรรม 14.26 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 38.59 ของผู้มีงานทำทั้งหมด ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมีจำนวน 22.70 ล้านคน (ร้อยละ 61.41 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) โดยกลุ่มผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมจะทำงานในสาขาการผลิตสูงสุดจำนวน 5.74 ล้านคน ร้อยละ 25.30 ของผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมทั้งหมด รองลงมาคือ การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ฯ มี 5.72 ล้านคน

คิดเป็นร้อยละ 25.19 สาขาโรงแรมและภัตตาคาร 2.43 ล้านคน ร้อยละ 10.72 สาขาการก่อสร้าง 2.22 ล้านคน ร้อยละ 9.80 และสาขาการบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ 1.29 ล้านคน ร้อยละ 5.68 (ตารางภาคผนวก 2 และแผนภูมิ 2)

**แผนภูมิ 2 ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภท
อุตสาหกรรมนอกภาคเกษตรกรรม 5 อันดับแรก
ปี 2551**

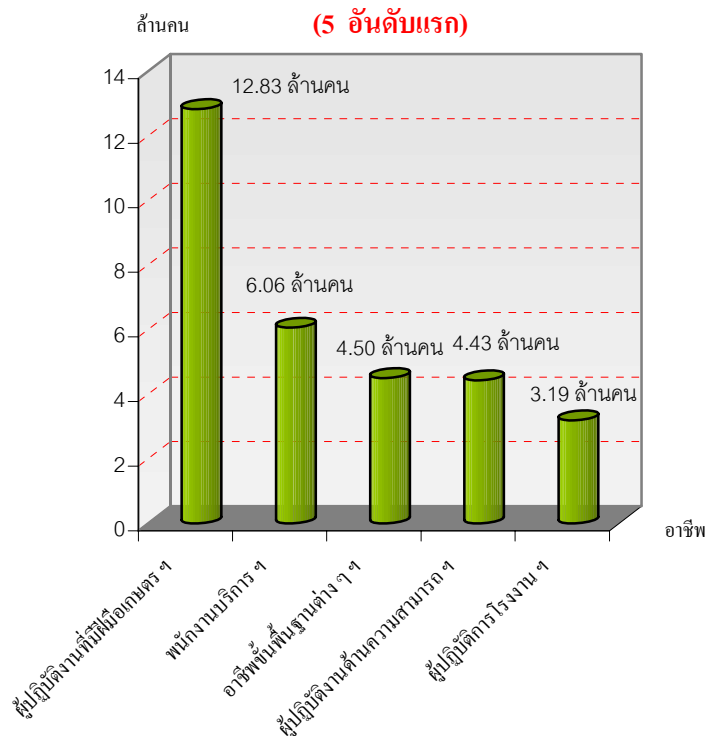

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนมกราคม — ธันวาคม 2551

เมื่อพิจารณาผู้มีงานทำตามอาชีพในปี 2551 พบว่าอาชีพที่มีผู้ทำงานมากที่สุด 5 อันดับแรกคือ 1) ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรและการประมง จำนวน 12.83 ล้านคน ร้อยละ 34.71 2) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 6.06 ล้านคน ร้อยละ 16.41 3) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและให้บริการ 4.50 ล้านคน ร้อยละ 12.17 4) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง 4.43 ล้านคน ร้อยละ

11.98 และ 5) ผู้ปฏิบัติงานโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ 3.19 ล้านคน ร้อยละ 8.64 (รายละเอียดตามตารางภาคผนวกที่ 3 และแผนภูมิ 3)

**แผนภูมิ 3 ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ ปี 2551
(5 อันดับแรก)**

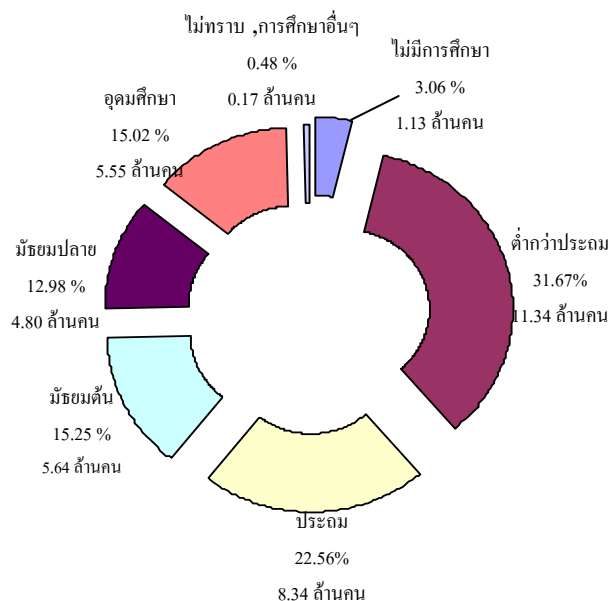

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนมกราคม — ธันวาคม 2551

หากศึกษาถึงระดับการศึกษาของผู้มีงานทำพบว่า ผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาดำรงระดับประถมศึกษาจำนวน 11.34 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 30.67 รองลงมาเป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและอุดมศึกษา คือมีจำนวน 8.34 ล้านคน (ร้อยละ 22.56) 5.64 ล้านคน (ร้อยละ 15.25) และ 5.55 ล้านคน (ร้อยละ 15.02) ตามลำดับ

แผนภูมิ 4 ผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษา

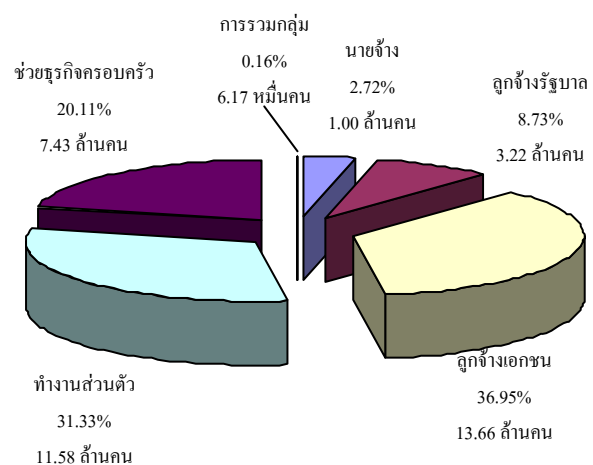
ปี 2551

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือน มกราคม — ธันวาคม 2551

ในด้านสถานภาพการทำงานของผู้มีงานทำ พบว่าส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างเอกชน กล่าวคือ ร้อยละ 36.95 (13.66 ล้านคน) เป็นลูกจ้างเอกชน รองลงมาทำงานส่วนตัวและช่วยธุรกิจครอบครัว มีอัตราร้อยละ 31.33 (11.58 ล้านคน) และร้อยละ 20.11 (7.43 ล้านคน) ตามลำดับ ส่วนผู้มีงานทำที่มีสถานภาพเป็นนายจ้างมีเพียงร้อยละ 2.72 (1.0 ล้านคน) นอกจากนี้ยังพบว่าการรวมกลุ่มมีร้อยละ 0.16 (6.17 หมื่นคน)

แผนภูมิ 5 ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพการทำงาน ปี 2551

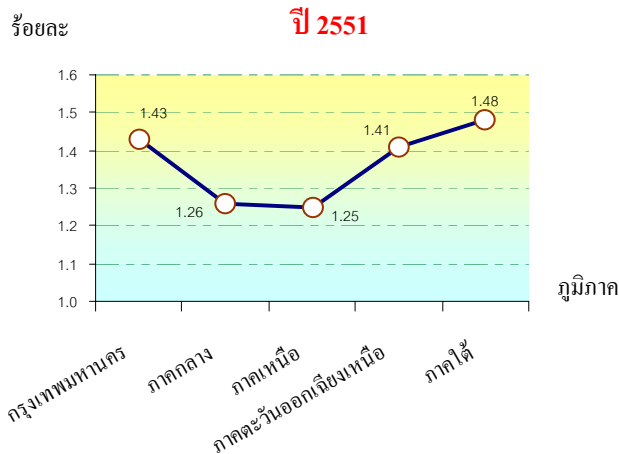

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือน มกราคม — ธันวาคม 2551

ในประเด็นของผู้ว่างงานในปี 2551 พบว่าจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศมีประมาณ 5.10 แสนคน โดยภูมิภาคที่มีจำนวนผู้ว่างงานสูงสุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 1.73 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 33.92 รองลงมาคือภาคกลางและภาคเหนือ ประมาณ 1.19 แสนคน (ร้อยละ 23.40) และ 8.56 หมื่นคน (ร้อยละ 16.77) ตามลำดับ ภูมิภาคที่มีผู้ว่างงานน้อยที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร จำนวนประมาณ 5.74 หมื่นคน (ร้อยละ 11.24) แต่เมื่อพิจารณาอัตราการว่างงานโดยการคำนวณจากจำนวนผู้ว่างงานต่อกำลังแรงงานปัจจุบันหรือผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จะพบว่าอัตราการว่างงานภาพรวมของประเทศในปี 2551 มีอัตราร้อยละ 1.36 เป็นอัตราที่ใกล้เคียงกับปีที่แล้วซึ่งมีอัตรา 1.38 และเมื่อพิจารณาสัดส่วนผู้ว่างงานแต่ละภูมิภาคต่อกำลังแรงงานในแต่ละภูมิภาคจะ

พบว่า ภูมิภาคที่มีอัตราการว่างงานสูงสุดเฉลี่ยตลอดปี 2551 ได้แก่ ภาคใต้มีอัตราการว่างงาน 1.48 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานคร ที่มีอัตรา 1.43 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง มีอัตรา 1.41 และ 1.26 ตามลำดับ ส่วนภาคที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุดในปีนี้คือ ภาคเหนือมีอัตราร้อยละ 1.25 (แผนภูมิ 6)

แผนภูมิ 6 อัตราว่างงานจำแนกตามภูมิภาค

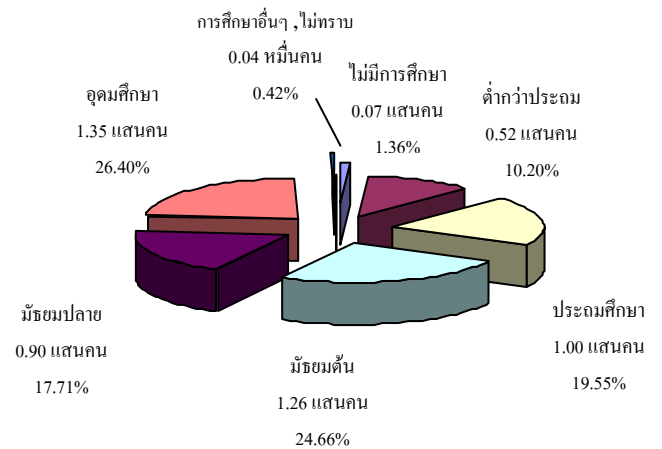

หมายเหตุ : 1. อัตราการว่างงาน = $\frac{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน} \times 100}{\text{ผู้ว่างงานทั้งหมด}}$

2. ประมวลการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนมกราคม – ธันวาคม 2551

นอกจากนี้ยังพบว่าระดับการศึกษาที่มีผู้ว่างงานสูงสุดในปี 2551 นี้คือระดับอุดมศึกษามีจำนวน 1.35 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 26.40 ของผู้ว่างงานทั้งหมด รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1.26 แสนคน (ร้อยละ 24.66) และระดับประถมศึกษา 9.98 หมื่นคน (ร้อยละ 19.55 ของผู้ว่างงานทั้งหมด)

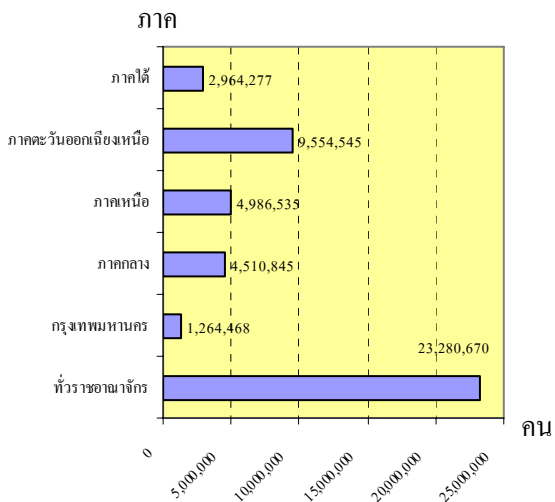
แผนภูมิ 7 ผู้ว่างงานและอัตราการว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2551

หมายเหตุ : ประมวลการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนมกราคม – ธันวาคม 2551

สำหรับแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจข้อมูลล่าสุดในปี 2550 พบว่าในปี 2550 ผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบมีจำนวน 23.28 ล้านคน โดยเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการสำรวจในปี 2549 จำนวน 1.46 ล้านคน คิดเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.70 โดยที่ปี 2550 นี้พบว่าภูมิภาคที่มีจำนวนผู้มีงานทำนอกระบบแรงงานมากที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 9.55 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 41.03 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด รองลงมาคือภาคเหนือ 4.99 ล้านคน (ร้อยละ 21.42)

**แผนภูมิ 8 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอก
ระบบจำแนกตามภูมิภาค ปี 2550**

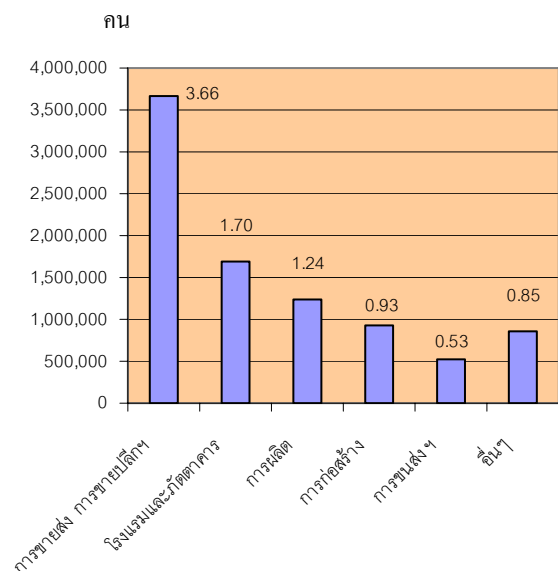

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ทั้งนี้แรงงานนอกระบบเหล่านี้จะทำงานในภาคเกษตรกรรมซึ่งได้แก่ทำการเกษตรและประมงเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือมีจำนวน 14.39 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 61.79 ขณะที่นอกภาคเกษตรมี 8.89 ล้านคน (ร้อยละ 38.21) ซึ่งแรงงานนอกระบบในภาคเกษตรเพิ่มขึ้นจากปี 2549 จำนวน 1.84 ล้านคน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.67) ขณะที่นอกภาคเกษตรลดลงจาก 9.27 ล้านคน เหลือ 8.89 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 4.10 (3.8 แสนคน) โดยกลุ่มนอกภาคเกษตรนี้ เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่าอุตสาหกรรมที่มีจำนวนแรงงานนอกระบบสูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ จำนวน 3.66 ล้านคน (ร้อยละ 41.18 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) 2) โรงแรมและภัตตาคาร 1.7 ล้านคน (ร้อยละ 19.02 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตร

ทั้งหมด) 3) การผลิต 1.24 ล้านคน (ร้อยละ 13.92 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) 4) การก่อสร้าง 9.27 แสนคน (ร้อยละ 10.42 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) และ 5) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม จำนวน 5.29 แสนคน (ร้อยละ 5.95 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) (รายละเอียดปรากฏในตารางภาคผนวกที่ 5)

**แผนภูมิ 9 ผู้ที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนก
ตามประเภทอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตร
(5 อันดับแรก) ปี 2550**

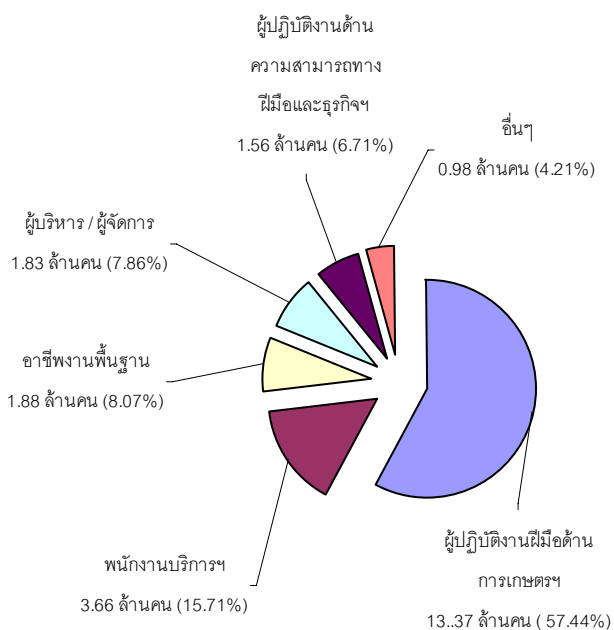

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาแรงงานนอกระบบจำแนกตามอาชีพ พบว่ามีงานทำในอาชีพต่าง ๆ สูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 13.37 ล้านคน (ร้อยละ 57.44 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) 2) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 3.66 ล้านคน (ร้อยละ 15.71 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) 3) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ

ด้านการขายและบริการ 1.88 ล้านคน (ร้อยละ 8.07 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) 4) ผู้บริหาร/ผู้จัดการ จำนวน 1.83 ล้านคน (ร้อยละ 7.86 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) และ 5) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง 1.56 ล้านคน (ร้อยละ 6.71 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด)

**แผนภูมิ 10 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ
จำแนกตามอาชีพ ปี 2550**

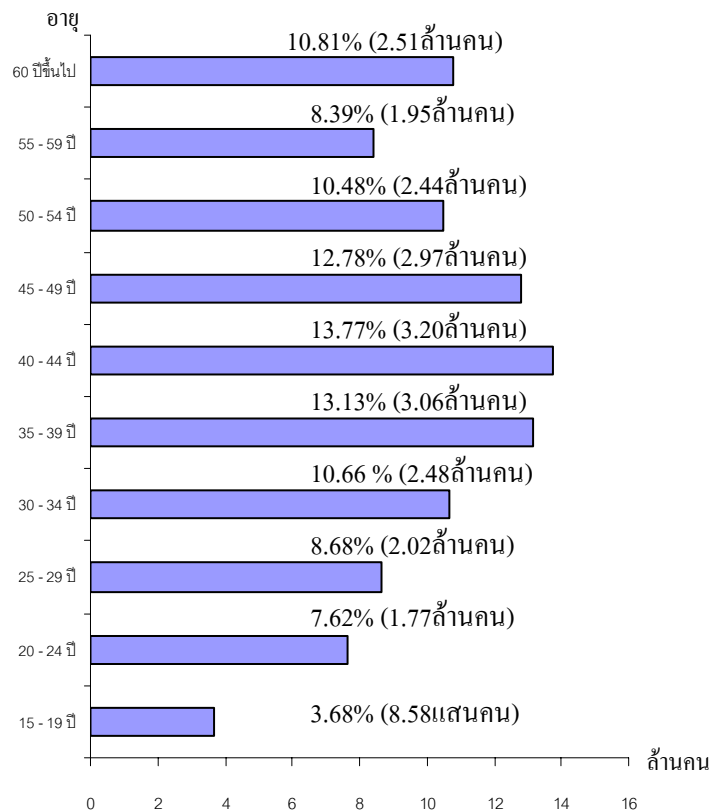

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่มียุใน ช่วง 40—44 ปี กล่าวคือ ผู้มีอายุ 40—44 ปี มีจำนวน 3.20 ล้านคน (ร้อยละ 13.77) รองลงมาคือผู้มีอายุ 35-39 ปี มีจำนวน 3.06 ล้านคน (ร้อยละ 13.13) และอายุ 45-49 ปี จำนวน 2.97 ล้านคน (ร้อยละ

12.78) ส่วนช่วงอายุ 15 — 19 ปี มีน้อยที่สุด 8.58 แสนคน (ร้อยละ 3.68)

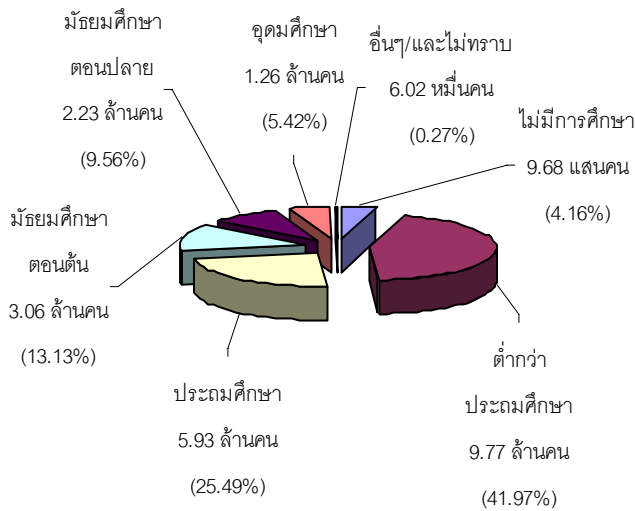
**แผนภูมิ 11 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ
จำแนกตามอายุ ปี 2550**

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับการด้านการศึกษา พบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีกการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา คือมีจำนวน 9.77 ล้านคน (ร้อยละ 41.97) รองลงมาคือระดับประถมศึกษา จำนวน 5.93 ล้านคน (ร้อยละ 25.49) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3.06 ล้านคน (ร้อยละ 13.13)

**แผนภูมิ 12 ผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ
จำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2550**

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับด้านการมีงานทำในกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งหมายถึงผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำรวจภาวะการทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ.2550 พบว่ามีผู้สูงอายุจำนวน 7.02 ล้านคน โดยจำแนกเป็นเพศชาย 3.13 ล้านคน (ร้อยละ 44.59) และเพศหญิง 3.89 ล้านคน (ร้อยละ 55.41) ในกลุ่มผู้สูงอายุจำนวน 7.02 ล้านคน เป็นผู้มีงานทำจำนวน 2.51 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 35.74 โดยทำงานในภาคการเกษตร ร้อยละ 57.56 (1.44 ล้านคน) และทำงานนอกภาคเกษตร ร้อยละ 42.44 (1.06 ล้านคน) การที่ผู้สูงอายุต้องทำงานส่วนใหญ่จะมีเหตุผลมาจากความจำเป็นที่ต้องเลี้ยงตนเองและครอบครัว และเป็นเพราะมีสุขภาพแข็งแรงและยังมีแรงทำงานอยู่ ส่วนผู้สูงอายุที่ไม่มียังงานทำมีจำนวน 4.51 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 64.26 ของผู้สูงอายุทั้งหมด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาผู้สูงอายุที่มีงานทำจำนวน 2.51 ล้านคน จะพบว่าร้อยละ 63.1 (1.59 ล้านคน) เป็นผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่ได้รับค่าจ้าง รองลงมา

คือช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง และเป็นลูกจ้างเอกชน โดยมีสัดส่วนร้อยละ 17.22 (0.43 ล้านคน) และร้อยละ 12.74 (0.32 ล้านคน) ตามลำดับ

**ตาราง 2 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ
ภาวะการทำงาน และสถานภาพแรงงาน ปี 2550**

หน่วย : พันคน

ข้อมูลผู้สูงอายุ	ชาย	หญิง	จำนวนรวม
ประชากรผู้สูงอายุ	3,130.7	3,890.2	7,021.0
1.ภาวะการทำงาน			
ผู้มีงานทำ	1,508.9	1,000.6	2,509.4
1) ภาคเกษตร	927.4	517.1	1,444.5
2) นอกภาคเกษตร	581.5	483.4	1,064.9
ผู้ไม่มีงานทำ	1,621.9	2,889.6	4,511.5
2.สถานภาพการทำงาน	1,000.7	1,508.6	2,509.4
1) นายจ้าง	26.2	82.1	108.2
2) ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่ได้รับค่าจ้าง	505.9	1,079.8	1,585.7
3) ช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง	329.6	102.5	432.1
4) ลูกจ้างรัฐบาล	5.7	49.0	54.7
5) ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ	0.4	2.9	3.4
6) ลูกจ้างเอกชน	129.8	189.9	319.7
7) การรวมกลุ่ม	3.1	2.5	5.6

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2) การส่งเสริมการมีงานทำ

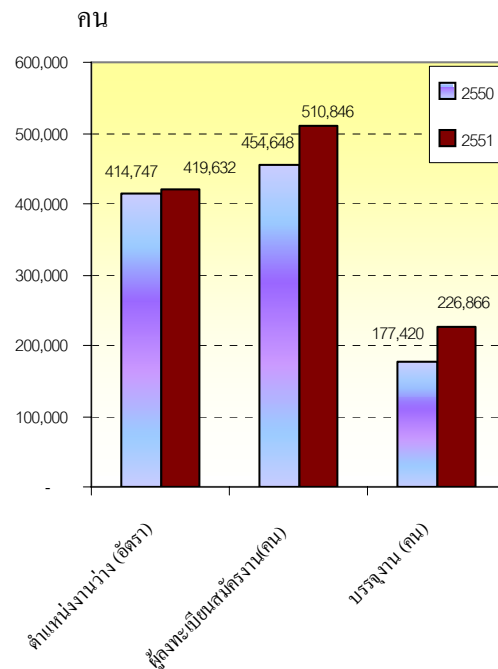
2.1 การจัดหางานในประเทศ

ภารกิจการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ เป็นภารกิจหลักของกระทรวงแรงงาน ซึ่งดำเนินการโดยกรมการจัดหางาน การส่งเสริมการมีงานทำในรูปแบบการจัดหางานมีทั้งการหางานในประเทศและต่างประเทศ โดยการจัดหางานในประเทศในช่วงปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551) มีตำแหน่งงานว่างที่นายจ้างแจ้งความต้องการแรงงานผ่านกรมการจัดหางานทั้งสิ้น 419,632 อัตรา ซึ่งมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.18 จากปี 2550 ที่มีจำนวนตำแหน่งงานว่าง

414,747 อัตรา ในส่วนของผู้ลงทะเบียนสมัครงาน ปีนี้พบว่ามี 510,846 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.36 จากปีที่แล้วที่มีจำนวน 454,648 คน ขณะที่ ผู้ได้รับการบรรจุงานในปี 2551 นี้มีจำนวน 226,866 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.87 จากปี 2550 ที่มีจำนวน 177,420 คน การที่จำนวน ตำแหน่งงานว่างในปีนี้มีสัดส่วนใกล้เคียงกับปีที่แล้ว แม้ตัวเลขที่แสดงเพิ่มขึ้นแต่ก็เพียงเล็กน้อย โดย 2 ปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนลดลงจากปี 2549 ที่มีถึง 6 หมื่นกว่าอัตรา น่าจะมีสาเหตุมาจากในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการชะลอตัวอันมีผลมาจากสาเหตุภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวต่อเนื่องจากปี 2550 เนื่องจากช่วงต้นปีราคาน้ำมันดิบตัวสูงขึ้นแม้ว่าช่วงปลายปีค่าน้ำมันจะลดลงทำให้มีแรงจูงใจในการบริโภคและการลงทุน แต่เศรษฐกิจไทยต้องเจอกับผลกระทบภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก การเกิดปัญหา Sub-prime ในสหรัฐอเมริกาทำให้อุทิศการส่งออกของไทยประสบปัญหาเกิดการเลิกจ้างว่างงานในภาคธุรกิจ เนื่องจากเศรษฐกิจไทยต้องพึ่งการส่งออกเป็นรายได้ ขณะเดียวกันสถานการณ์การเมืองช่วงปลายปีหรือไตรมาส 4 มีความวุ่นวายจากการบุกยึดทำเนียบรัฐบาล การยึดสนามบินสุวรรณภูมิ รวมทั้งกรณีเขาพระวิหารทำให้ความน่าเชื่อถือและความสำคัญของไทยลดลง เหล่านี้เป็นปัจจัยลบต่อภาคการลงทุน ภาคการส่งออกและภาคการท่องเที่ยวของไทย ส่งผลต่อจำนวนตำแหน่งงานว่างที่ทรงตัวใกล้เคียงปี 2550

แผนภูมิ 13 เปรียบเทียบตำแหน่งงานว่าง/การสมัครงาน/การบรรจุงาน ปี 2550 - ปี 2551

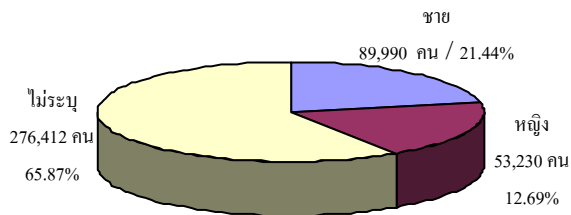

ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับตำแหน่งงานว่างปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551) นี้พบว่าเป็นชาย 89,990 อัตราคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.44 ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมด ขณะที่เพศหญิงมี 53,230 อัตรา (ร้อยละ 12.69) และไม่ระบุเพศ 276,412 อัตรา ร้อยละ 65.87 การที่ตำแหน่งงานว่างกว่าครึ่งไม่ได้ระบุเพศสะท้อนให้เห็นทัศนคติของนายจ้างที่มีต่อศักยภาพของแรงงานว่าชายและหญิงไม่แตกต่างกัน หญิงสามารถทำงานได้ทุกประเภทและมีได้ยิ่งหย่อนกว่าชาย เพศจึงมิได้เป็นอุปสรรคในการทำงานประกอบกับการที่นายจ้างไม่ระบุเพศจะเป็นผลดีในด้านโอกาสการคัดเลือกหรือพิจารณาตัวผู้สมัครได้มากกว่า

แผนภูมิ 14 ตำแหน่งงานว่างแยกตามเพศ

ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551)

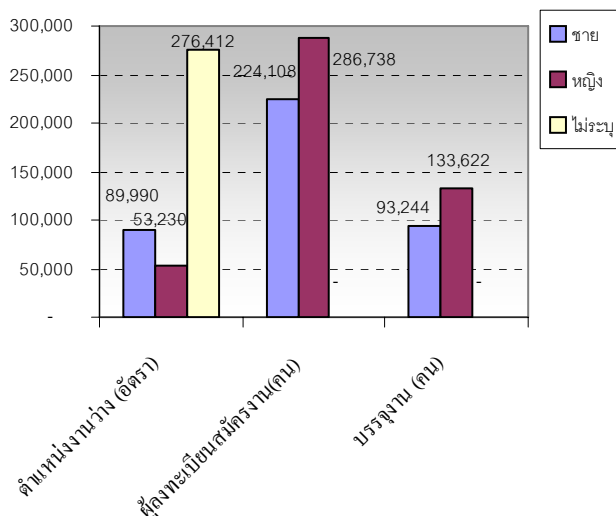

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนผู้มาลงทะเบียนสมัครงานในปี 2551 ที่พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 510,846 คน เป็นชาย 224,108 คน คิดเป็นร้อยละ 43.87 และเป็นหญิง 286,738 คน คิดเป็นร้อยละ 56.13 และการบรรจรมีผู้ได้รับการบรรจุให้มางานทำทั้งสิ้น 226,866 คน โดยสัดส่วนของเพศหญิงจะได้รับการบรรจรมากกว่าเพศชาย กล่าวคือผู้บรรจรมีที่เป็นเพศหญิง มีสัดส่วนร้อยละ 58.90 (133,622 คน) ขณะที่ เพศชายมีร้อยละ 41.10 (93,244 คน) ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สอดคล้องกับจำนวนผู้สมัครงานที่มีเพศหญิงมากกว่าชาย

แผนภูมิ 15 ตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงาน/

และการบรรจรมีผู้สมัครงานแยกตามเพศ ปี 2551

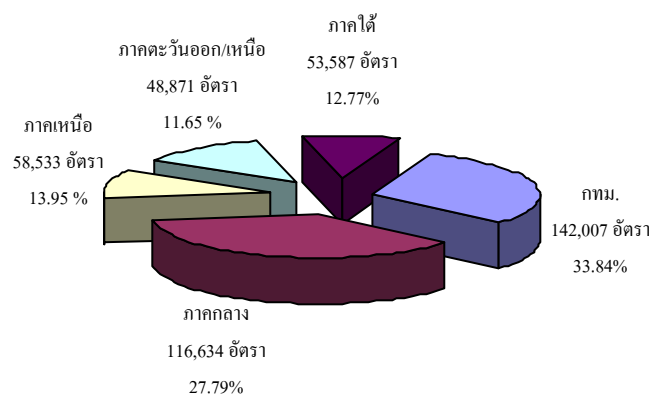

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบตามพื้นที่ จะพบว่าตำแหน่งงานว่างจะกระจุกตัวในเขตกรุงเทพและภาคกลางซึ่งมีจำนวนรวมถึงร้อยละ 61.63 (258,641 อัตรา) ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมด ทั้งนี้เป็นเพราะสถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมและธุรกิจต่างๆ ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพและภาคกลาง ได้แก่ จังหวัด สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา จึงทำให้มีความต้องการแรงงานมาก ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบแต่ละภูมิภาค จะพบว่า กรุงเทพมีอัตราตำแหน่งงานว่างมากที่สุดถึง 142,007 อัตราคิดเป็นร้อยละ 33.84 รองลงมาคือภาคกลางร้อยละ 27.79 (116,634 อัตรา) และภาคเหนือร้อยละ 13.95 (58,533 อัตรา) น้อยที่สุดคือพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีตำแหน่งงานว่างร้อยละ 11.65 (48,871 อัตรา)

แผนภูมิ 16 ตำแหน่งงานว่างจำแนกตามภูมิภาค

ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551)

ที่มา : กรมการจัดหางาน

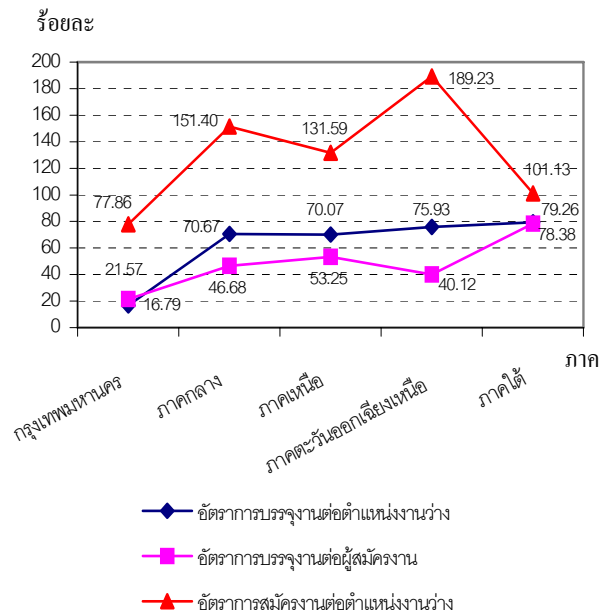
ในส่วนการสมัครงานปี 2551 ภูมิภาคที่มีการสมัครงานสูงสุดคือ ภาคกลาง ร้อยละ 34.57 (176,586 คน) รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 21.64 (110,566 คน) น้อยที่สุดคือภาคใต้ ร้อยละ

10.61 (54,192 คน) สำหรับผลการบรรจงาน มี การบรรจงานในพื้นที่ภาคกลางสูงสุดคือร้อยละ 36.33 (82,426 คน) รองลงมาคือภาคใต้ร้อยละ 18.72 (42,474 คน) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียง ภาคเหนือ ร้อยละ 18.08 (41,013 คน) (รายละเอียดปรากฏในตารางภาคผนวก 6)

เมื่อคำนวณหาอัตราการบรรจงาน เปรียบเทียบกับตำแหน่งงานว่างพบว่า มีอัตรา การบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่างภาพรวมร้อยละ 54.06 ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่มีอัตรา ร้อยละ 42.77 สำหรับอัตราการบรรจงานต่อ ตำแหน่งงานว่างนี้ เมื่อเปรียบเทียบตามภาค พบว่าภาคที่มีอัตราการบรรจงานต่อตำแหน่ง งานว่างสูงสุดคือ ภาคใต้ ร้อยละ 79.26 รองลงมาภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 75.93 และภาคกลางร้อยละ 70.67 ซึ่งมีสัดส่วน ใกล้เคียงกับภาคเหนือที่มีร้อยละ 70.07 ขณะที่ กรุงเทพมหานครมีอัตราการบรรจงานต่อ ตำแหน่งงานว่างต่ำสุดคือร้อยละ 16.79 หาก เปรียบเทียบผู้ได้รับการบรรจงานกับผู้สมัครพบว่า ภาพรวมมีอัตราร้อยละ 44.41 โดยภาคใต้มี อัตราการบรรจงานเมื่อเทียบกับผู้สมัครงาน สูงสุดคือร้อยละ 78.38 รองลงมาคือ ภาคเหนือ ภาคกลาง และ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราร้อยละ 53.25 46.68 และ 40.12 ตามลำดับ ส่วน กรุงเทพมหานครมีอัตราการบรรจงานต่อ ผู้สมัครงานน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 21.57

แผนภูมิ 17 อัตราการบรรจงานเปรียบเทียบ ตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงาน จำแนกตามภาค ปี 2551

หมายเหตุ :

1. อัตราการบรรจงาน ต่อผู้สมัครงาน = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจงาน} \times 100}{\text{ผู้สมัครงาน}}$
2. อัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่าง = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจงาน} \times 100}{\text{ตำแหน่งงานว่าง}}$
3. อัตราการสมัครงานต่อตำแหน่งงานว่าง = $\frac{\text{ผู้สมัครงาน} \times 100}{\text{ตำแหน่งงานว่าง}}$

ที่มา : กรมการจัดหางาน

จากแผนภูมิข้างต้น ประเด็นที่น่าสนใจ ในเรื่องการสมัครงานคือ อัตราการสมัครงานต่อ ตำแหน่งงานว่างทุกภูมิภาค ยกเว้น กรุงเทพมหานครมีอัตราการสมัครงานสูงกว่า ตำแหน่งงานว่างมากโดยเฉพาะภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีอัตราร้อยละ 189.23 รองลงมาคือภาคกลางร้อยละ 151.40 และ ภาคเหนือร้อยละ 131.59 (แผนภูมิ17) แสดงให้ เห็นว่ารอบปีที่ผ่านมา คนหางานทำมากอาจมี สาเหตุมาจากการเปลี่ยนงาน การเลิกกิจการ รวมถึงมีผู้จบการศึกษาใหม่เข้าสู่ตลาดแรงงาน

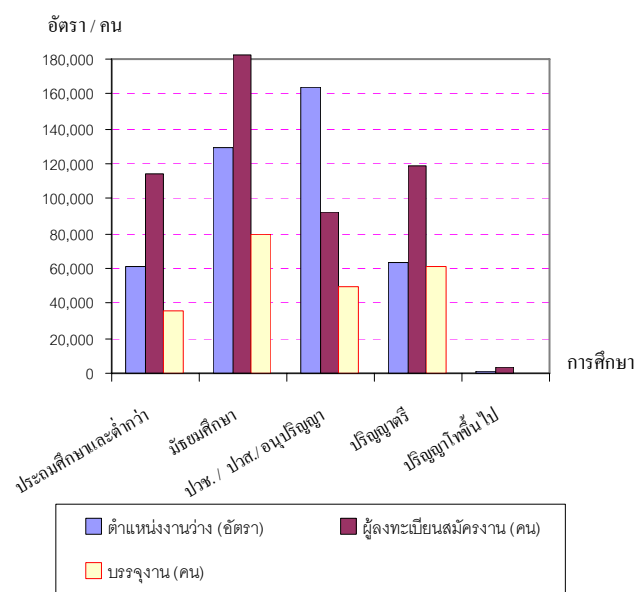
ส่วนกรุงเทพมหานครมีอัตราสมัครงานต่อตำแหน่งงานว่างต่ำสุดคือ ร้อยละ 77.86

ในส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาปี 2551 นี้พบว่าตำแหน่งงานว่างในรอบปี 2551 (มกราคม-ธันวาคม 2551) เป็นตำแหน่งในระดับ ปวช./ปวส. อนุปริญญา มากที่สุดโดยมีร้อยละ 39.04 (163,834 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา และปริญญาตรี โดยมีสัดส่วนร้อยละ 30.85 (129,457 อัตรา) และร้อยละ 15.18 (63,697 อัตรา) ตามลำดับ ตำแหน่งงานว่างระดับประถมศึกษาและต่ำกว่ามีสัดส่วนร้อยละ 14.57 (61,139 อัตรา) สำหรับระดับปริญญาโทขึ้นไปมีสัดส่วนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 0.36 (1,505 อัตรา) แสดงให้เห็นว่าตลาดแรงงานมีความต้องการคนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีสูงโดยความต้องการในตำแหน่งต่ำกว่าปริญญาตรีมีถึงร้อยละ 84.46 (354,430 อัตรา) โดยเฉพาะระดับอาชีวศึกษามีความต้องการมากที่สุดสอดคล้องกับผลการศึกษาของมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ที่วิเคราะห์ว่าแนวโน้มการจ้างงานระยะกลาง (2550-2554) และระยะยาว (2555-2559) ต้องการคนระดับกลาง-ล่าง คือ ผู้จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมากกว่าระดับสูง คือปริญญาตรีขึ้นไป จึงต้องเร่งรัดผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาให้มีปริมาณสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง

ขณะที่ผู้สมัครงานส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสูงสุดคือ ร้อยละ 35.77 (182,749 คน) รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรีจำนวน 119,349 คน (ร้อยละ 23.36) และระดับ ปวช. / ปวส. / อนุปริญญา มีร้อยละ

18.01 (91,975 คน) และผู้บรรจุนพบว่าระดับมัธยมศึกษามีการบรรจุนมากที่สุดจำนวน 79,254 คน (ร้อยละ 34.93) เมื่อเทียบกับระดับการศึกษาอื่น ๆ รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรีคือร้อยละ 26.94 (61,113 คน) และระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา มีร้อยละ 22.01 (49,941 คน) (ตารางภาคผนวก 7)

แผนภูมิ 18 ตำแหน่งงานว่าง/ผู้สมัครงาน/บรรจุน จำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2551

ที่มา : กรมการจัดหางาน

จากแผนภูมิข้างต้นประเด็นที่น่าสนใจก็คือ ผู้สมัครงานทุกระดับการศึกษามีสัดส่วนสูงกว่าตำแหน่งงานว่าง ยกเว้นระดับปวช. ปวส. อนุปริญญา ที่มีสัดส่วนตำแหน่งงานว่างสูงกว่าผู้สมัครงานและเป็นจำนวนที่มากด้วย ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการแรงงานในระดับ ปวช. ปวส./อนุปริญญาได้อย่างชัดเจน ซึ่งสนับสนุนกับข้อมูลที่ได้กล่าวไปแล้วแต่สัดส่วนของผู้สมัครงานในระดับนี้มีเพียงครึ่งหนึ่งของตำแหน่งงานว่างเท่านั้น ดังนั้น

ระบบการศึกษาต้องเร่งผลิตคนในระดับ ปวช. ปวส. อนุปริญญาเพื่อรองรับตลาดแรงงานควบคู่กับการสร้างค่านิยมในเรื่องการศึกษาให้เยาวชนเห็นคุณค่าของการศึกษาระดับปวช. หรืออาชีวศึกษาแทนการส่งเสริมค่านิยมที่มุ่งเน้นให้ศึกษาระดับปริญญาตรี และต้องชี้แนะแนวทางว่าระดับอาชีวศึกษาสามารถหางานได้มากและง่ายกว่า เนื่องจากเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากกว่านั่นเอง ที่ผ่านมาเยาวชนและผู้ปกครองมักจะให้ค่านิยมกับการศึกษาต่อเนื่องถึงระดับปริญญาตรีสูงมาก เมื่อตำแหน่งงานที่รับไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่จบ จึงส่งผลต่อการหางานตามระดับการศึกษาตามมา

นอกจากนี้หากพิจารณาประเด็นการบรรจุงานกับตำแหน่งงานว่างทุกระดับการศึกษา พบว่ามีสัดส่วนของผู้ได้รับการบรรจุงานน้อยกว่าตำแหน่งงานว่าง (ร้อยละ 54.06) (ตารางภาคผนวกที่ 7 และตารางที่ 3) ขณะที่ผู้สมัครงานต่อตำแหน่งงานว่างมีถึงร้อยละ 122.0 แต่ได้รับการคัดเลือกเข้าบรรจุเพียงร้อยละ 54.06 แสดงให้เห็นว่ายังมีตำแหน่งงานว่างอยู่อีกร้อยละ 45.94 ที่ยังไม่มี การบรรจุงาน ย่อมแสดงถึงคุณภาพของคนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และประเด็นของผู้สมัครระดับปริญญาตรีมีอัตราการบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่างถึงร้อยละ 95.94 ยังไม่น่าจะสรุปได้ชัดเจนทีเดียวว่าผู้จบปริญญาตรีได้ทำงานสูง(เกือบร้อยละ 100) เพราะผู้สมัครงานมีมากกว่าตำแหน่งงานถึงเท่าตัว (ร้อยละ 187.4) และอัตราการบรรจุงานต่อผู้สมัครงานพบว่ามีเพียงครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ 51.2) ที่ได้รับการบรรจุ การที่ผู้จบปริญญาตรีได้บรรจุงานสูงเมื่อเทียบกับตำแหน่งงานว่าง จึงน่าจะหมายถึงการ

บรรจุงานต่ำกว่าระดับการศึกษาที่สำเร็จหรือการลดวุฒิเพื่อเข้าสู่การทำงานต่ำระดับมีมาก

ตาราง 3 อัตราการบรรจุงานต่อผู้สมัครงาน ต่อตำแหน่งงานว่างและอัตราผู้สมัครงานต่อตำแหน่งงานว่าง จำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2551 (มกราคม– ธันวาคม 2551)

ระดับการศึกษา	อัตราการ บรรจุงาน ต่อตำแหน่ง งานว่าง	อัตราการ บรรจุงาน ต่อผู้ สมัครงาน	อัตราผู้สมัคร งานต่อ ตำแหน่ง งานว่าง
★ ประถมศึกษา และต่ำกว่า	59.13	31.75	186.2
★ มัธยมศึกษา	61.22	43.37	141.16
★ ปวช./ปวส./ อนุปริญญา	30.48	54.3	56.14
★ ปริญญาตรี	95.94	51.2	187.4
★ ปริญญาโท	27.1	13.92	194.82
ภาพรวม	54.06	44.41	122.0

ที่มา: ข้อมูลดิบกรมการจัดหางาน ประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัย
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
หมายเหตุ : ใช้สูตรคำนวณสูตรเดียวกับแผนภูมิ 17

ในประเด็นการสมัครงานต่อตำแหน่งงานว่าง (ตาราง 3) นั้น ระดับ ปวช. / ปวส. / อนุปริญญา เป็นระดับเดียวที่มีผู้สมัครงานน้อยกว่าตำแหน่งงานว่าง (อัตราผู้สมัครงานต่อตำแหน่งงานว่าง 56.14) ผู้สมัครงานเหล่านี้จึงน่าจะมีโอกาสได้งานทำมาก แต่กลับพบว่าได้รับการบรรจุงานเพียงร้อยละ 30.48 เท่านั้น เหลือตำแหน่งงานว่างถึงร้อยละ 69.52 ซึ่งเมื่อพิจารณาสาเหตุแล้วพบว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับ 3 กลุ่มคือ 1) สถานประกอบการที่ต้องการบุคลากรแบบใด มีประสบการณ์เพียงใด ซึ่งในเรื่องนี้กระทรวงแรงงานได้จัดจ้างมหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ศึกษาวิจัย คุณภาพฝีมือแรงงานของแรงงานที่สำเร็จ การศึกษาใหม่ พบว่าสถานประกอบการ คาดหวังหรือต้องการคุณภาพฝีมือของแรงงานที่ จบการศึกษาใหม่ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับคุณภาพ ฝีมือคือ

✿ ในระดับคุณภาพฝีมือขั้นต้น

สถานประกอบการคาดหวังให้แรงงานที่สำเร็จ การศึกษาใหม่มีทักษะ 5 อันดับแรกคือ 1) ทักษะ เชิงช่างในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ 2) วิเคราะห์วินิจฉัยปัญหา คัดสินใจ รู้ขั้นตอน กระบวนการของงานเป็นอย่างดี 3) สามารถนำ ความรู้และทักษะมาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยี ใหม่ได้ 4) สามารถตัดสินใจเลือกใช้วิธีการ ทำงานได้อย่างเหมาะสม และ 5) ควรมี ความสามารถสื่อสารทางเทคนิค

✿ ระดับคุณภาพฝีมือขั้นกลาง

สถานประกอบการคาดหวังหรือต้องการ อันดับ 1) คือทักษะเชิงช่างในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ ต่าง ๆ 2) ความสามารถในการสั่งงานและคุม งานเบื้องต้น 3) สามารถตัดสินใจเลือกใช้วิธีการ ทำงานได้อย่างเหมาะสม 4) นำความรู้และทักษะ มาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีใหม่ได้ และ 5) สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ได้บังคับบัญชาได้

✿ ระดับคุณภาพฝีมือแรงงานขั้นสูง

ความต้องการหรือคาดหวัง 5 อันดับแรกคือ 1) ความสามารถในการสั่งงานและคุมงาน เบื้องต้น 2) สามารถตัดสินใจเลือกใช้วิธีการ ทำงานได้อย่างเหมาะสม 3) สามารถให้ คำแนะนำผู้ได้บังคับบัญชาได้ 4) สามารถ วิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหา การตัดสินใจ รู้ขั้นตอน กระบวนการของงานเป็นอย่างดี และ 5) ควรมี

ความสามารถสื่อสารทางเทคนิค รายละเอียด ปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงอันดับคุณภาพฝีมือแรงงานอันพึง ประสงค์ของหัวหน้าผู้ประเมิน จำแนกตามประเภท ทักษะ และประเภทคุณภาพฝีมือแรงงาน

ประเภททักษะที่สถานประกอบการต้องการ	อันดับคุณภาพฝีมือที่พึง ประสงค์จำแนกตามประเภท คุณภาพฝีมือแรงงาน		
	ขั้นต้น	ขั้นกลาง	ขั้นสูง
○ ทักษะเชิงช่างในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ	1	1	6
○ สามารถวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหา การตัดสินใจ รู้ ขั้นตอนกระบวนการของงานเป็นอย่างดี	2	6	4
○ นำความรู้และทักษะมาประยุกต์ใช้กับ เทคโนโลยีใหม่ได้	3	4	7
○ สามารถตัดสินใจเลือกใช้วิธีการทำงาน ได้อย่าง เหมาะสม	4	3	2
○ ความสามารถสื่อสารทางเทคนิค	5	7	5
○ ความสามารถในการสั่งงานและคุมงานเบื้องต้น	6	2	1
○ ความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะศัพท์เทคนิค	7	10	9
○ สามารถให้คำแนะนำผู้ได้บังคับบัญชาได้	8	5	3
○ ความรู้ด้านวิศวกรรมยานยนต์	16	8	15
○ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	13	12	8

ที่มา : โครงการศึกษาคุณภาพฝีมือแรงงานของแรงงานที่สำเร็จ การศึกษาใหม่

หมายเหตุ : จัดอันดับตามค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรเพื่อใช้จัด อันดับความสำคัญ แสดงเฉพาะ 8 อันดับแรกของแต่ละ ประเภทคุณภาพฝีมือ

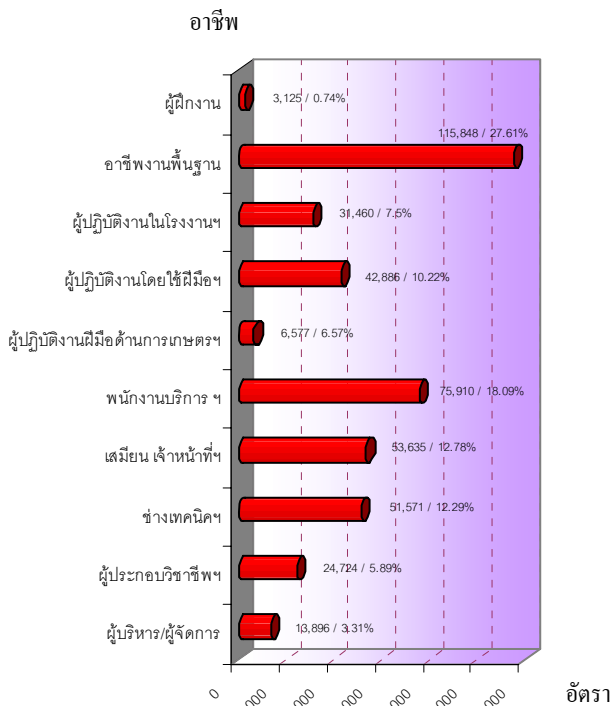
2) ผู้สมัครงานหรือแรงงาน ควรมีการปรับ ค่านิยม เรื่องการเลือกงาน เลือกเงินเดือน ลด ข้อจำกัดของตนเองลง และ 3) สถาบันการศึกษา ว่าควรมีการปรับหลักสูตร (Redesign) โดยให้มีความยืดหยุ่น และสนองตอบต่อการ เปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีได้ทันทั่วทั้งที่

อีกประเด็นที่น่าจะหยิบยกมาวิเคราะห์ คือ อัตราของผู้สมัครงานต่อตำแหน่งงานว่างมี สัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 100 (ตาราง 3) โดยเฉพาะ อย่างยิ่งระดับปริญญาโท (ร้อยละ 194.82) แสดงว่า

ผู้จบการศึกษาระดับนี้ที่มีตำแหน่งรองรับน้อยกว่า ที่ควรจะเป็น

ด้านอาชีพพบว่าปี 2551 อาชีพที่มี ตำแหน่งงานว่างสูงสุด 5 อันดับแรกคือ 1) อาชีพงานพื้นฐาน ได้แก่ อาชีพด้านการขายและการให้บริการ เช่น ผู้จำหน่ายสินค้า อาหาร ผู้ส่งเอกสาร รวมถึงแรงงานด้านเกษตร ก่อสร้าง และขนส่ง ฯลฯ มีร้อยละ 27.61 (115,848 อัตรา) 2) อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ 18.09 (75,910 อัตรา) 3) เสมียน/เจ้าหน้าที่ร้อยละ 12.78 (53,635 อัตรา) 4) ช่างเทคนิคผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องมีร้อยละ 12.29 (51,571 อัตรา) และ 5) ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ ร้อยละ 10.22 (42,886 อัตรา) สำหรับอาชีพที่มีผู้สมัครงานสูงสุดคืออาชีพงาน พื้นฐาน จำนวน 169,816 คน (ร้อยละ 33.24) รองลงมาคือ อาชีพเสมียน/เจ้าหน้าที่ 89,109 คน (ร้อยละ 17.44) พนักงานบริการ พนักงานขาย ในร้านค้าและตลาด มีจำนวน 69,385 คน (ร้อยละ 13.58) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่ เกี่ยวข้องที่มี 54,397 คน (ร้อยละ 10.65) ส่วนการ บรรจุนาน มีการบรรจุนานในอาชีพงานพื้นฐาน สูงสุดเช่นกัน จำนวน 76,368 คน (ร้อยละ 33.66) รองลงมาคืออาชีพเสมียน/ เจ้าหน้าที่ 42,224 คน (ร้อยละ 18.61) อาชีพพนักงาน บริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาดมีจำนวน 31,832 คน (ร้อยละ 14.03) และช่างเทคนิคและ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 26,235 คน (ร้อยละ 11.57) (ตารางภาคผนวกที่ 8)

แผนภูมิ 19 ตำแหน่งงานว่าง จำแนกตามอาชีพ ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551)

ที่มา : กรมการจัดหางาน

หากศึกษาในด้านอุตสาหกรรมพบว่า อุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างสูงสุด 5 อันดับแรกในปี 2551 คือ 1) การผลิต 153,192 อัตรา (ร้อยละ 36.51) 2) การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซม ยานยนต์ฯ 106,829 อัตรา (ร้อยละ 25.46) 3) บริการ ด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทาง ธุรกิจ 44,180 อัตรา (ร้อยละ 10.53) 4) โรงแรม และภัตตาคาร 30,133 อัตรา (ร้อยละ 7.18) และ 5) การก่อสร้าง 18,044 อัตรา (ร้อยละ 4.3) ซึ่ง อันดับ 1-3 สอดคล้องกับการบรรจุนาน ที่พบว่า อุตสาหกรรมที่บรรจุนานได้สูงสุดคือ การผลิต 101,142 คน (ร้อยละ 44.58) รองลงมาคือ การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ฯ 52,539 คน (ร้อยละ 23.16) และการบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ 17,534 คน (ร้อยละ 7.73)

**ตาราง 5 แสดงจำนวนตำแหน่งงานว่าง
และการบรรจุนำเนกตามอุตสาหกรรม
ปี 2551 (มกราคม–ธันวาคม 2551)**

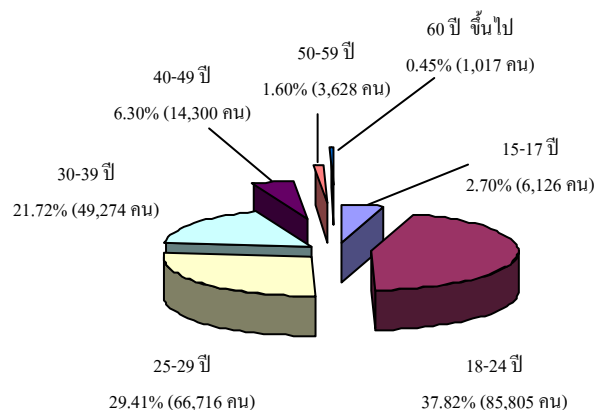
ประเภทอุตสาหกรรม	ตำแหน่งงานว่าง		บรรจุนำเนก	
	จำนวน (อัตรา)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การผลิต	153,192	36.51	101,142	44.58
2. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	106,829	25.46	52,539	23.16
3. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	44,180	10.53	17,534	7.73
4. โรงแรมและภัตตาคาร	30,133	7.18	11,957	5.27
5. การก่อสร้าง	18,044	4.30	5,965	2.63
6. การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	17,592	4.19	14,683	6.47
7. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	15,003	3.58	5,571	2.46
8. อื่นๆ	34,659	8.25	17,475	7.7
รวม	419,632	100.0	226,866	100.0

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ช่วงอายุที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปี 2551 ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 18–39 ปี โดยที่อายุ 18–24 ปี ต้องการสูงสุด 152,650 อัตรา (ร้อยละ 36.38) รองลงมาคืออายุ 25–29 ปี 127,979 อัตรา (ร้อยละ 30.5) และอายุ 30–39 ปี 89,817 อัตรา (ร้อยละ 21.40) ขณะเดียวกัน ผู้สมัครงานส่วนใหญ่จะมีอายุ 18–24 ปี สูงสุดคือ มีจำนวน 168,146 คน (ร้อยละ 32.92) รองลงมาเป็นผู้สมัครงานที่มีอายุ 30–39 ปี และ 25–29 ปี โดยมีสัดส่วนร้อยละ 26.76 (136,710 คน) และ 21.93 (112,028 คน) ตามลำดับ สำหรับการบรรจุนำเนกผู้มีอายุ 18–24 ปี

ได้รับการบรรจุนำเนกสูงสุด จำนวน 85,805 คน (ร้อยละ 37.82) รองลงมาคือช่วงอายุ 25–29 ปี จำนวน 66,716 คน (ร้อยละ 29.41) (ตารางภาคผนวกที่ 10)

**แผนภูมิที่ 20 การบรรจุนำเนกตามอายุ
ปี 2551 (มกราคม–ธันวาคม 2551)**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ภารกิจส่งเสริมการมีงานทำนอกจากที่ได้กล่าวมาแล้ว กรมการจัดหางานยังมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ มีงานทำ ไม่ว่าจะเป็นผู้จบการศึกษาใหม่ ผู้ว่างงาน ผู้ใช้แรงงานที่มีงานทำอยู่แล้วและมีความประสงค์จะเปลี่ยนงาน ผู้สูงอายุ แม่บ้าน หรือผู้ต้องการรับงานไปทำที่บ้าน รวมทั้งทหารเยาวชนในสถานพินิจให้มีงานทำ โดยกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นตลอด ปี 2551 (เดือนมกราคม–ธันวาคม 2551) ช่วยให้มีผู้ได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น 1,085,536 คน โดยเป็นชาย 502,193 คน คิดเป็นร้อยละ 46.26 และหญิง 583,343 คน (ร้อยละ 53.74) สำหรับรายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการและจำนวนผู้ได้รับประโยชน์ในแต่ละกิจกรรมปรากฏรายละเอียดตามตารางข้างล่างนี้

ตาราง 6 การส่งเสริมการมีงานทำ จำแนกตาม

กิจกรรมที่ดำเนินการ ปี 2551

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริม การมีงานทำ	ผู้ได้รับประโยชน์ (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
1.	แนะแนวอาชีพชุมชน	2,144	6,404	8,548
2.	แนะแนวอาชีพระดับหมู่บ้าน	247,385	281,164	528,549
3.	มหกรรมอาชีพ	301	3,265	3,566
4.	วันแนะแนวอาชีพ	32,996	34,056	67,052
5.	ส่งเสริมการมีงานทำให้ทหารกอง ประจำการ	6,047	2,720	8,767
6.	แนะแนวอาชีพให้เยาวชนในสถาน พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	71,545	93,466	165,011
7.	อบรมผู้รับงานไปทำที่บ้าน	1,198	3,272	4,470
8.	ฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อสร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน	2	178	180
9.	ฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อส่งเสริมการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ	1,085	3,945	5,030
10.	สร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพ	27,516	1,462	28,978
11.	แนะแนวอาชีพให้แก่นักเรียนนักศึกษา	111,974	153,411	265,385
รวม		502,193	583,343	1,085,536

ที่มา : กรมการจัดหางาน

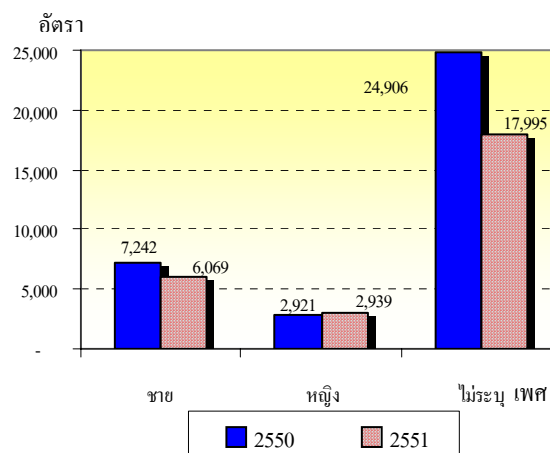
2.2 ความต้องการแรงงาน

ภาคเอกชน (ผ่านหนังสือพิมพ์)

ในด้านความต้องการแรงงานของภาคเอกชน กระทรวงแรงงานโดยกรมการจัดหางานได้รวบรวมความต้องการแรงงานภาคเอกชนจากหนังสือพิมพ์ 8 ฉบับได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ โพสต์ทูเดย์ มติชน วิทยุกิจฐานเศรษฐกิจ ผู้จัดการรายสัปดาห์ บางกอกโพสต์ และสมัครด่วน ต่อมาในไตรมาส 4 ปี 2551 ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2551 ได้เปรียบจากหนังสือพิมพ์วิทยุกิจฐานเศรษฐกิจพบว่าช่วงตลอดปี 2551 มกราคม – ธันวาคม 2551 มีสถานประกอบการประกาศรับสมัครแรงงาน 1,595 แห่ง ซึ่งลดลงจากปี 2550 ที่มี

สถานประกอบการประกาศรับสมัครแรงงาน 2,458 แห่ง โดยลดลง 863 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.11 สำหรับความต้องการในปี 2551 นี้ มีจำนวน 27,003 อัตรา ลดลงจากปี 2550 จำนวน 8,066 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 23.0 ซึ่งความต้องการในปีส่วนใหญ่คือร้อยละ 66.64 (17,995 อัตรา) ไม่ได้ระบุเพศ ส่วนที่ระบุเพศชาย มีจำนวน 6,069 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 22.48 ขณะที่ความต้องการแรงงานเพศหญิงมี 2,939 คน คิดเป็นร้อยละ 10.88 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนความต้องการแรงงานจำแนกตามเพศกับปีที่ผ่านมา พบว่าความต้องการแรงงานชายและไม่ระบุเพศ มีสัดส่วนลดลงร้อยละ 16.20 และ 27.75 ตามลำดับ (ปี 2550 ต้องการเพศชาย จำนวน 7,242 อัตรา และ ไม่ระบุเพศ 24,906 อัตรา) ขณะที่ความต้องการแรงงานหญิงในปีนี้มีจำนวน 2,939 อัตรา ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงปีที่แล้วที่มีจำนวน 2,921 อัตรา จะเห็นได้ว่าความต้องการแรงงานที่ประกาศผ่านหนังสือพิมพ์จะมีลักษณะที่สอดคล้องกับการแจ้งผ่านกรมการจัดหางาน ในประเด็นที่พบว่าความต้องการตำแหน่งงานว่างส่วนใหญ่ไม่ระบุเพศ

แผนภูมิ 21 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน จำแนกตามเพศ ปี 2550-2551

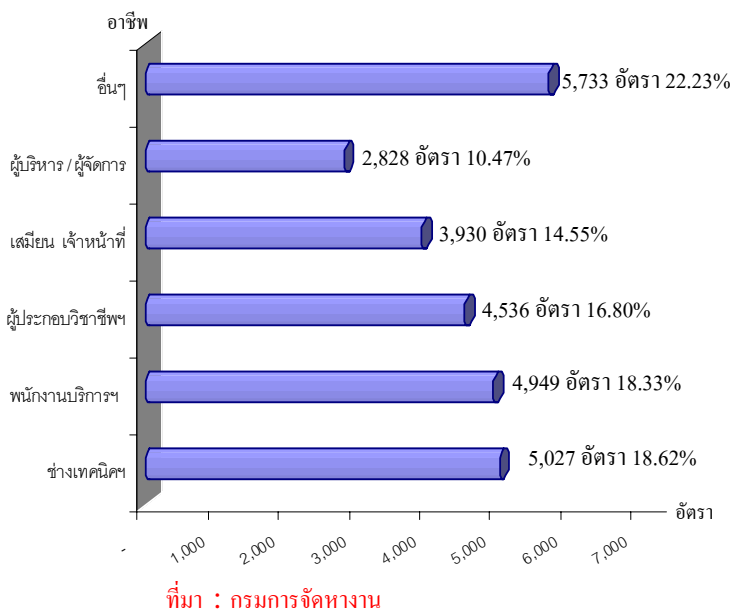

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาความต้องการแรงงานตามอาชีพในปี 2551 นี้พบว่า อาชีพที่มีความต้องการแรงงานสูงสุด 5 อันดับแรกคือ 1) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5,027 อัตรา (ร้อยละ 18.62) 2) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 4,949 อัตรา (ร้อยละ 18.33) 3) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ จำนวน 4,536 อัตรา (ร้อยละ 16.80) 4) เสมียน/เจ้าหน้าที่ จำนวน 3,930 อัตรา (ร้อยละ 14.55) และ 5) ผู้บริหาร/ผู้จัดการจำนวน 2,828 อัตรา (ร้อยละ 10.47)

**แผนภูมิ 22 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน
จำแนกตามประเภทอาชีพ 5 อันดับแรก
ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551)**

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความต้องการแรงงานภาคเอกชนตามอาชีพปี 2550 กับปี 2551 จะพบว่าอาชีพที่ต้องการตำแหน่งงานสูงสุดในปีนี้คืออาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยขยับจากอันดับที่ 4 ในปีที่แล้ว มาเป็นอันดับ 1

ในปีนี้ ส่วนอาชีพ เสมียน/เจ้าหน้าที่ และอาชีพ พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด เลื่อนจากอันดับ 2 และ 1 ในปีที่แล้ว มาเป็นอันดับ 4 และ 2 ในปีนี้ ขณะที่อาชีพผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ และผู้บริหาร/ผู้จัดการยังทรงตัวอยู่ในอันดับ 3 และ 5 เช่นเดิม รายละเอียดปรากฏตามตาราง 7

**ตาราง 7 เปรียบเทียบความต้องการแรงงานที่ประกาศ
รับสมัครผ่านหนังสือพิมพ์จำแนกตามประเภท**

อาชีพ (5 อันดับแรก) ปี 2550 - 2551

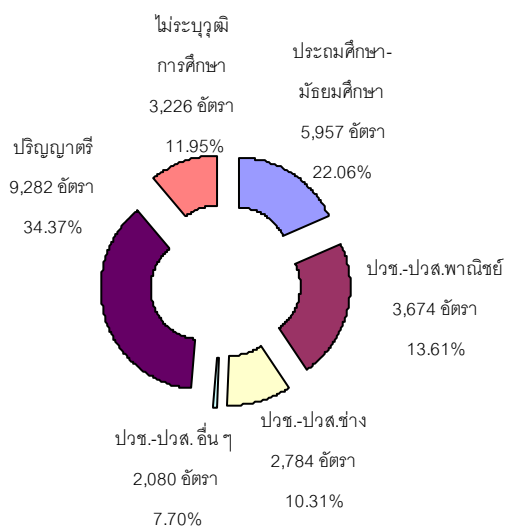
ประเภทอาชีพ	ปี 2550		ปี 2551		อันดับ
	อัตรา	ร้อยละ	อัตรา	ร้อยละ	
1.พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	6,845	19.52	4,949	18.33	(2)
2. เสมียน เจ้าหน้าที่	6,207	17.70	3,930	14.55	(4)
3. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	5,855	16.70	4,536	16.80	(3)
4. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	5,645	16.10	5,027	18.62	(1)
5. ผู้บริหาร ผู้จัดการ	3,447	9.83	2,828	10.47	(5)
6. อื่นๆ	7,070	20.15	5,733	22.23	
รวม	35,069	100.0	27,003	100.0	

* ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับความต้องการแรงงานจำแนกตามการศึกษาพบว่า สถานประกอบการที่ประกาศรับสมัครงานทางหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่ต้องการแรงงานในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.37 (9,282 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษา ร้อยละ 22.06 (5,957 อัตรา) ระดับปวช. - ปวส. พานิชย์ ร้อยละ 13.61 (3,674 อัตรา) และไม่ระบุวุฒิการศึกษา ร้อยละ 11.95 (3,226 อัตรา) (แผนภูมิที่ 23) จะเห็นว่าการประกาศรับสมัครงานผ่านหนังสือพิมพ์จะเป็นระดับปริญญาตรีขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานประกอบการ

เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่จะใช้ช่องทางการหางานหลากหลายกว่า รวมถึงมีการติดตามงานจากหน้าหนังสือพิมพ์ มากกว่าระดับอื่นๆ ก็ได้ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในระดับ ปวช.-ปวส. ทั้งหมด กล่าวคือ รวมประเภทช่างและพาณิชยกรรม และอื่นๆ ซึ่งได้แก่ ปวช. ปวส. สายเกษตรกรรม คหกรรมแล้ว พบว่าระดับอาชีวศึกษาที่มีความต้องการถึง 8,538 อัตรา คิดเป็นอัตราร้อยละ 31.62 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงระดับปริญญาตรี

**แผนภูมิ 23 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน
จำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2551**

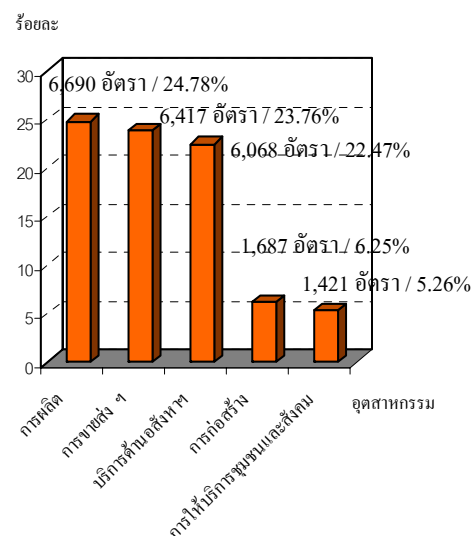

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาความต้องการแรงงานตามประเภทอุตสาหกรรมในปี 2551 พบว่า อุตสาหกรรมการผลิตเป็นอุตสาหกรรมที่แจ้งความต้องการแรงงานผ่านหน้าหนังสือพิมพ์มากที่สุด คือร้อยละ 24.78 (6,690 อัตรา) รองลงมาคือประเภทการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้

ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนมีอัตราร้อยละ 23.76 (6,417 อัตรา) บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจมีอัตราร้อยละ 22.47 (6,068 อัตรา) การก่อสร้าง มีอัตราร้อยละ 6.25 (1,687 อัตรา) และการให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ 5.26 และ (1,421 อัตรา)

แผนภูมิ 24 ความต้องการแรงงานภาคเอกชนจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม (5 อันดับแรก) ปี 2551

ที่มา : กรมการจัดหางาน

2.3 แรงงานต่างด้าว

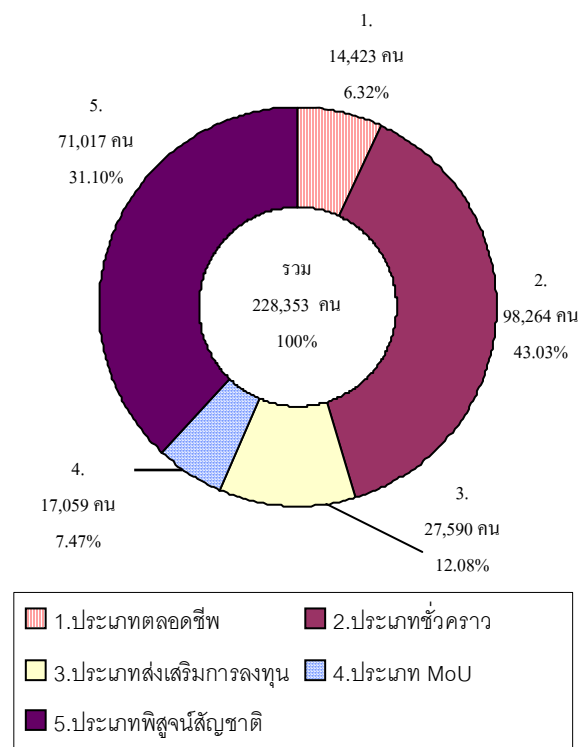
สำหรับสถิติแรงงานต่างด้าว ซึ่งหมายถึงแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย กรมการจัดหางานจำแนกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ (1) กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกกฎหมาย ประกอบด้วยประเภทต่างๆ คือ 1) ประเภทตลอดชีพ 2) ประเภทชั่วคราวที่ขออนุญาตทำงานตามมาตรา 9 (มาตรา 7 เดิม) 3) ประเภทส่งเสริมการลงทุนและกฎหมายอื่นตามมาตรา 12 (มาตรา

10 เดิม) 4)ประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง MOU และ 5) ประเภทพิสูจน์สัญชาติ และได้รับใบอนุญาตทำงาน เนื่องจากประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง MOU (ข้อ4) และประเภทพิสูจน์สัญชาติ(ข้อ5) คือ กลุ่มแรงงาน สัญชาติ ลาว กัมพูชา ที่เดินทางเข้ามาทำงานชั่วคราวเดิมเป็นแรงงานผิดกฎหมายภายหลังรัฐบาลได้ดำเนินการจัดทำกรพิสูจน์สัญชาติ และลงนามMOU เพื่อให้การนำเข้าแรงงานให้เป็นแรงงานถูกกฎหมาย ปัจจุบันจึงได้จัด 2 ประเภทนี้ให้รวมอยู่ในกลุ่มแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย สำหรับกลุ่มที่ (2) ได้แก่ แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงาน (กลุ่มนี้คือกลุ่มมาตรา 13) แบ่งเป็น 1) ชนกลุ่มน้อย 2) แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ตามมติคณะรัฐมนตรีและในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

เมื่อพิจารณาข้อมูลกลุ่มแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายคงเหลือดังกล่าวข้างต้นพบว่า ณ เดือนธันวาคม 2551 มีจำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายคงเหลือ จำนวนทั้งสิ้น 228,353 คน โดยส่วนใหญ่เป็นประเภทชั่วคราวมีจำนวน 98,264 คน (ร้อยละ 43.03) รองลงมาคือประเภทแรงงานต่างด้าวพิสูจน์สัญชาติและได้รับใบอนุญาตทำงานที่มีจำนวน 71,017 คน (ร้อยละ 31.1) ประเภทส่งเสริมการลงทุน ฯ (มาตรา 12) จำนวน 27,590 คน (ร้อยละ 12.08) และแรงงานต่างด้าวประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง (MOU) จำนวน 17,059 คน คิดเป็นร้อยละ 7.47 ขณะที่ประเภท

ตลอดชีพ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 14,423 คน (ร้อยละ 6.32) ของแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายทั้งหมด (รายละเอียดตารางภาคผนวก 11)

แผนภูมิ 25 แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายจำแนกตามประเภทการได้รับอนุญาต ณ เดือนธันวาคม 2551

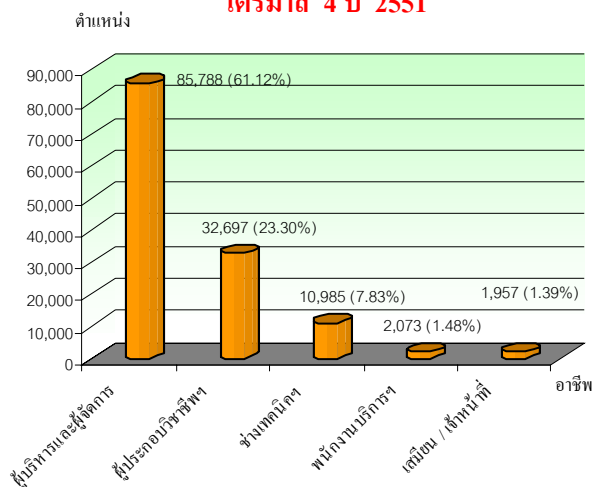

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อศึกษาแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายเฉพาะประเภทชั่วคราวและส่งเสริมการลงทุน (มาตรา 9 และ มาตรา 12) ซึ่งมีจำนวนรวม 125,854 คน โดยพิจารณาตำแหน่งงานที่ทำพบว่า มี 140,356 ตำแหน่ง เนื่องจากบางคนทำงานมากกว่า 1 ตำแหน่ง ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 พบว่าอาชีพที่ทำมากที่สุด ได้แก่ อาชีพเป็นผู้จัดการ/ผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 61.12 (85,788 ตำแหน่ง) รองลงมาเป็นผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ มีจำนวน 32,697 ตำแหน่ง

คิดเป็นร้อยละ 23.30 และผู้ประกอบการวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่างๆ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องจำนวน 10,985 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 7.83 ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าตลาดแรงงานไทยต้องพึ่งพิงแรงงานทักษะฝีมือที่มีความเชี่ยวชาญระดับสูงจากต่างประเทศจึงต้องมีการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยให้เทียบเท่ามาตรฐานสากลต่อไป เพื่อให้แรงงานไทยมีโอกาสการทำงานในระดับสูงขึ้นทดแทนแรงงานต่างชาติถูกกฎหมายดังกล่าวข้างต้น (ตารางภาคผนวก 12)

แผนภูมิ 26 ตำแหน่งงานของแรงงานต่างด้าวประเภทชั่วคราวและประเภทส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามประเภทอาชีพ (5อันดับแรก) ไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ถ้าพิจารณาตามสัญชาติในกลุ่มแรงงานต่างด้าวประเภทชั่วคราวและประเภทส่งเสริมการลงทุน (พิจารณาจากตำแหน่งงานที่ทำ) ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 จะพบว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติญี่ปุ่นมีมากที่สุด คือมีจำนวน 28,941 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 20.62 รองลงมาคือ จีน

อังกฤษ อินเดีย และอเมริกัน มีจำนวน 13,298 คน (ร้อยละ 9.47) 11,923 คน (ร้อยละ 8.49) 10,727 คน (ร้อยละ 7.64) และ 9,505 คน (ร้อยละ 6.77) ตามลำดับ (ตารางข้อมูลภาคผนวกที่ 12)

สำหรับแรงงานต่างด้าวในกลุ่มที่เข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงาน(มาตรา 13) ยอดคงเหลือ ณ เดือนธันวาคม 2551 มีจำนวน 562,311 คน จำแนกเป็น

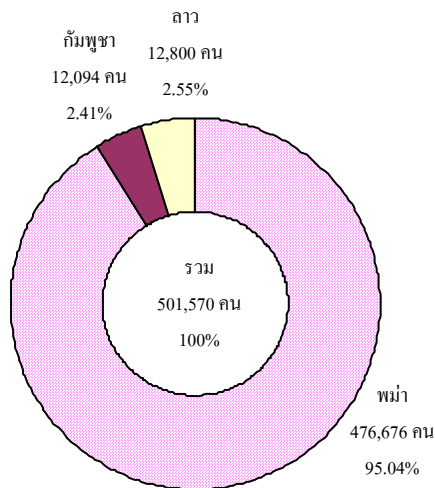
1) กลุ่มชนกลุ่มน้อย มีจำนวน 60,741 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8

2) แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 มีจำนวน 501,570 คน คิดเป็นร้อยละ 89.2 จำแนกเป็น 2.1) กลุ่มที่ใบอนุญาตสิ้นสุดเดือนกุมภาพันธ์ 2551 ซึ่งได้ดำเนินการต่อใบอนุญาตในช่วง 1 – 28 กุมภาพันธ์ 2551 และพบว่ามีผู้มาต่อใบอนุญาตทั้งสิ้น 97,919 คน 2.2) กลุ่มที่มีใบ พท.38/1 อนุญาตให้ขอใบอนุญาตทำงานในช่วง 21 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2551 พบว่ามีการขออนุญาตทั้งสิ้น 88,787 คน 2.3) กลุ่มใบอนุญาตสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2551 มีการต่อใบอนุญาตทำงานแล้ว มีจำนวนคงเหลือ 310,149 คน 2.4) แรงงานต่างด้าวในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งใบอนุญาตหมดวันที่ 14 มีนาคม 2551 และเปิดให้ยื่นต่อใบอนุญาต ณ เดือนมีนาคม 2551 มีการต่อแล้ว 4,715 คน

แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ซึ่งมีจำนวนรวม 501,570 คน หากพิจารณาตามสัญชาติพบว่าสัญชาติที่มีมากที่สุดคือพม่า 476,676 คน คิดเป็นร้อยละ 95.04 สัญชาติลาว

มีจำนวน 12,800 คน (ร้อยละ 2.55) และกัมพูชา จำนวน 12,094 คน (ร้อยละ 2.41) ดังแผนภูมิ 27 และตารางภาคผนวกที่ 13

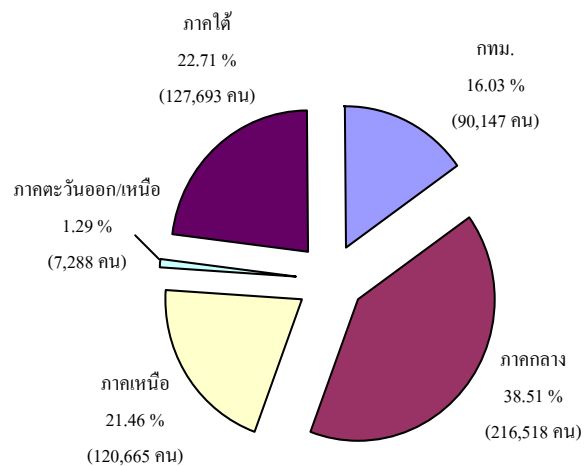
แผนภูมิ 27 แรงงานต่างด้าวคงเหลือ (3 สัญชาติ) ตามมติ ครม. และในเขตพัฒนาพิเศษ ณ เดือนธันวาคม 2551

ที่มา : กรมการจัดหางาน (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551)

เมื่อพิจารณาแรงงานต่างด้าวในกลุ่มเข้าเมืองผิดกฎหมายตามภูมิภาคทั้งกลุ่มชนกลุ่มน้อย กลุ่ม 3 สัญชาติตามมติ ครม. และในเขตพัฒนาพิเศษฯ จะพบว่าแรงงานทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งมีจำนวน 562,311 คน ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคกลาง มีจำนวน 216,518 คน (ร้อยละ 38.51) รองลงมาคือภาคใต้ จำนวน 127,693 คน (ร้อยละ 22.71) และภาคเหนือ 120,665 คน (ร้อยละ 21.46) ส่วนภูมิภาคที่มีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายอยู่น้อยที่สุดคือ ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ มีจำนวน 7,288 คน (ร้อยละ 1.29) รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิที่ 28 และตารางภาคผนวกที่ 13

แผนภูมิ 28 แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงานจำแนกตามภูมิภาค ณ เดือนธันวาคม 2551

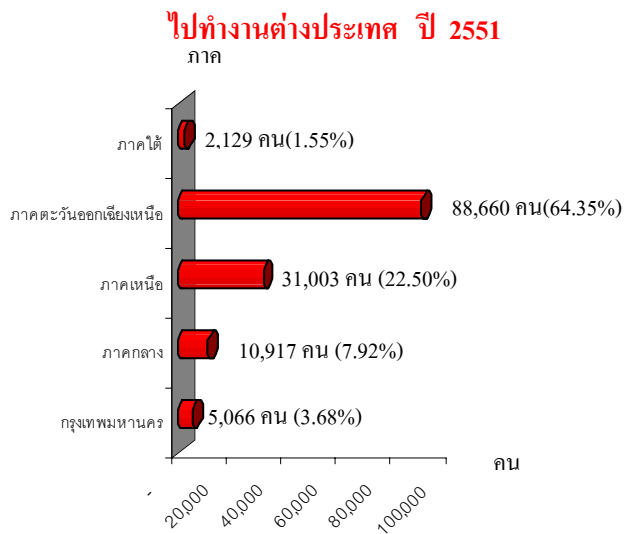

ที่มา : กรมการจัดหางาน

2.4 แรงงานไทยในต่างประเทศ

สำหรับแรงงานไทยในต่างประเทศ ปี 2551 มีแรงงานไทยที่ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศผ่านกรมการจัดหางานทั้งสิ้น 137,775 คน เป็นเพศชายถึง 111,322 คน คิดเป็นร้อยละ 80.80 ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด ขณะที่เพศหญิงมีเพียง 26,453 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 โดยแรงงานที่แจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศส่วนใหญ่มิใช่ถิ่นอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คือจำนวน 88,660 คน คิดเป็นร้อยละ 64.35 รองลงมาคือภาคเหนือและภาคกลาง จำนวน 31,003 คน (ร้อยละ 22.50 คน) และ 10,917 คน (ร้อยละ 7.92) ตามลำดับ ส่วนภูมิภาคที่แจ้งความประสงค์น้อยที่สุดคือภาคใต้ จำนวนเพียง 2,192 คน (ร้อยละ 1.55)

แผนภูมิ 29 จำนวนแรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์

ที่มา : กรมการจัดหางาน

แรงงานไทยที่ลงทะเบียนไปทำงานต่างประเทศในปี 2551 นี้ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2550 ในภาพรวมพบว่ามีจำนวนลดลง คิดเป็นร้อยละ 7.12 (ปี 2550 มีจำนวน 148,329 คน) และเมื่อพิจารณาตามภูมิภาคพบว่าภูมิภาคที่มีผู้แจ้งความประสงค์ลดลงคือ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภูมิภาคที่แจ้งความประสงค์เพิ่มขึ้น คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคใต้ โดยเพศชายยังเป็นสัดส่วนที่มากกว่าเพศหญิง

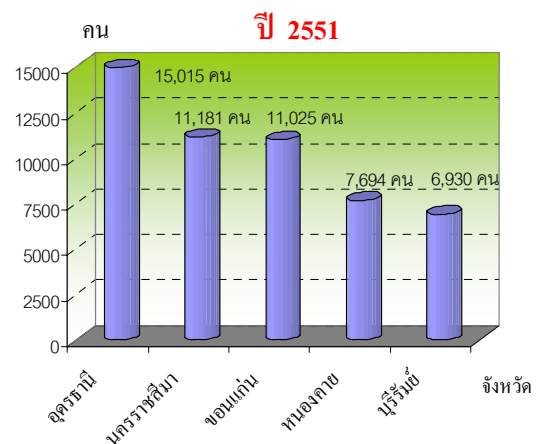
ตาราง 8 เปรียบเทียบจำนวนแรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศ ปี 2550 - ปี 2551 จำแนกตามภูมิภาคและเพศ

ภูมิภาค	ปี 2550	ปี 2551	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ภาพรวม)
กรุงเทพมหานคร	4,860	5,066	4.23
ภาคกลาง	10,852	10,917	0.60
ภาคเหนือ	34,101	31,003	-9.08
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	96,854	88,660	-8.46
ภาคใต้	1,662	2,129	28.10
ทั่วประเทศ	148,329	137,775	-7.12

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลเป็นรายจังหวัดพบว่าตลอดปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551) จังหวัดที่มีการแจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) อุดรธานี 15,015 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 ของแรงงานที่แจ้งความประสงค์ทั้งหมด 2) นครราชสีมา 11,181 คน (ร้อยละ 8.12) 3) ขอนแก่น 11,025 คน (ร้อยละ 8.0) 4) หนองคาย 7,694 คน (ร้อยละ 5.58) และ 5) บุรีรัมย์ 6,930 คน (ร้อยละ 5.03) (แผนภูมิ 30) ซึ่งตัวเลขดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลภูมิภาคที่พบว่าแรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแจ้งความประสงค์สูงที่สุดนั่นเอง

แผนภูมิ 30 แรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศจำแนกตามจังหวัด 5 อันดับแรก

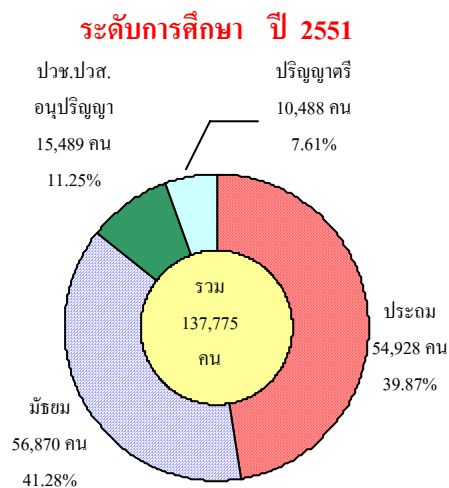
ที่มา : กรมการจัดหางาน

ผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 56,870 คน คิดเป็นร้อยละ 41.28 ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด รองลงมาคือระดับประถมศึกษา ร้อยละ 39.87 ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด (54,298 คน)

ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด และระดับ ปวช. ปวส. อนุญาต มีจำนวน 15,489 คน (ร้อยละ 11.25) ขณะที่ระดับปริญญาตรีมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 10,488 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61 (แผนภูมิ 31) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าแรงงานส่วนใหญ่ที่นิยมไปทำงานต่างประเทศจะเป็นแรงงานระดับล่างหรือไร้ฝีมือ ซึ่งอาจจะมีผลมาจากประเทศเหล่านั้นขาดแคลนแรงงานไร้ทักษะฝีมือ เช่น งานก่อสร้าง กรรมกร หรือผู้รับใช้ในบ้านนั่นเอง และหากแรงงานเหล่านี้ออกไปทำงานต่างประเทศจำนวนมากก็ส่งผลให้แรงงานในประเทศไทยขาดแคลนตามมา ต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติในประเทศใกล้เคียงนั่นเอง

**แผนภูมิ 31 แรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์
เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตาม**

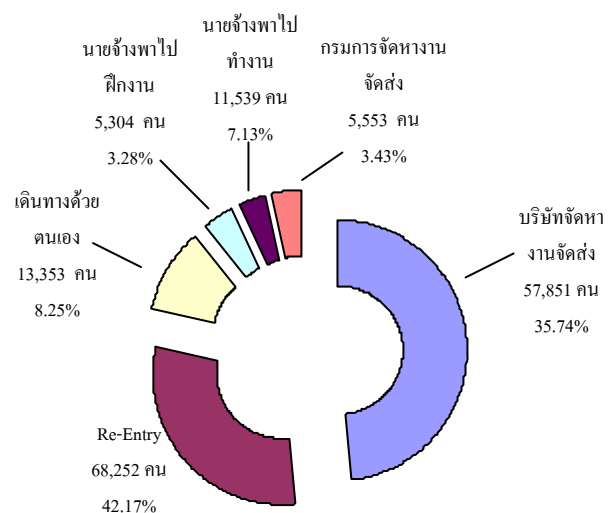

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ในส่วนของการอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศปี 2551 พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 161,852 คน คิดเป็นร้อยละ 117.48 ของผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศทั้งหมด จะเห็นได้

ว่าตัวเลขของผู้ได้รับอนุญาตไปทำงานสูงกว่าจำนวนผู้แจ้งความประสงค์เนื่องจากผู้แจ้งความประสงค์ในปีที่แล้วและได้รับอนุญาตในปีนี้ จึงทำให้ตัวเลขสูงกว่าผู้แจ้งความประสงค์ และหากพิจารณาตามวิธีการเดินทางพบว่าในปี 2551 นี้ ส่วนใหญ่เป็นประเภท Re-Entry คือกลับไปทำงานอีกครั้งหนึ่งโดยการต่ออายุสัญญาที่มีจำนวน 68,252 คน (ร้อยละ 42.17) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับประเภทไปโดยบริษัทจัดหางานจัดส่ง ซึ่งมีจำนวน 57,851 คน คิดเป็นร้อยละ 35.74 รองลงมาคือประเภทเดินทางด้วยตนเองมี 13,353 คน (ร้อยละ 8.25) นายจ้างพาไปทำงาน 11,539 คน (ร้อยละ 7.13) กรมการจัดหางานจัดส่งมี 5,553 คน (ร้อยละ 3.43) และนายจ้างพาไปฝึกงานจำนวน 5,304 คน (ร้อยละ 3.28) ตามลำดับ

**แผนภูมิ 32 แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงาน
ต่างประเทศ จำแนกตามวิธีเดินทาง ปี 2551**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปี 2550 พบว่าผู้ได้รับอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศในภาพรวมปีนี้มีสัดส่วนใกล้เคียงกับปีที่

แล้วที่มีจำนวน 161,917 คน โดยลดลงเพียงจำนวน 65 คน โดยแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงานต่างประเทศประเภท Re-Entry และประเภทนายจ้างพาไปทำงานมีสัดส่วนสูงขึ้น ขณะที่ประเภทกรมการจัดหางานจัดส่ง ประเภทบริษัทจัดหางานจัดส่ง ประเภทนายจ้างพาไปฝึกงานและประเภทเดินทางด้วยตนเองมีอัตราลดลงจากปีที่แล้ว

ตาราง 9 เปรียบเทียบแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามวิธีการเดินทาง ปี 2550 - ปี 2551

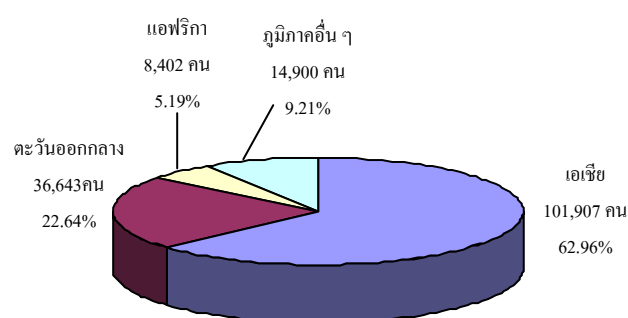
วิธีการเดินทาง	ปี 2550		ปี 2551		อัตราการเปลี่ยนแปลง
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. บริษัทจัดหางานจัดส่ง	62,141	38.38	57,851	35.74	-6.9
2. Re-Entry	61,931	38.25	68,252	42.17	10.21
3. เดินทางด้วยตนเอง	15,784	9.75	13,353	8.25	-15.40
4. นายจ้างพาไปฝึกงาน	6,158	3.8	5,304	3.28	-13.87
5. นายจ้างพาไปทำงาน	7,613	4.7	11,539	7.13	51.57
6. กรมการจัดหางานจัดส่ง	8,290	5.12	5,553	3.43	-33.02
รวม	161,917	100.00	161,852	100.0	-0.04

ที่มา : กรมการจัดหางาน

แรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศตามที่ได้รับอนุญาตในปี 2551 ส่วนใหญ่จะไปทำงานอยู่ในภูมิภาคเอเชีย มีจำนวน 101,907 คน คิดเป็นร้อยละ 62.96 ของแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือภูมิภาคตะวันออกกลางจำนวน 36,643 คน (ร้อยละ 22.64) และแอฟริกา 8,402 คน (ร้อยละ 5.19) โดยในภูมิภาคเอเชีย ประเทศที่แรงงานไทยเดินทางไปทำงานมากที่สุด คือ ไต้หวัน มีจำนวน 45,089 คน คิดเป็นร้อยละ 27.86 ของแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทั้งหมด รองลงมาคือเกาหลีใต้และ

สิงคโปร์ มีร้อยละ 9.72 (15,730 คน) และร้อยละ 9.23 (14,934 คน) ส่วนภูมิภาคตะวันออกกลางประเทศที่แรงงานไทยไปทำงานมากที่สุดในปีนี้คือ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ จำนวน 12,972 คน (ร้อยละ 8.01) รองลงมาคือ กาตาร์ 10,722 คน (ร้อยละ 6.62) (รายละเอียดปรากฏในตารางภาคผนวก 14)

แผนภูมิ 33 แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามภูมิภาค ปี 2551

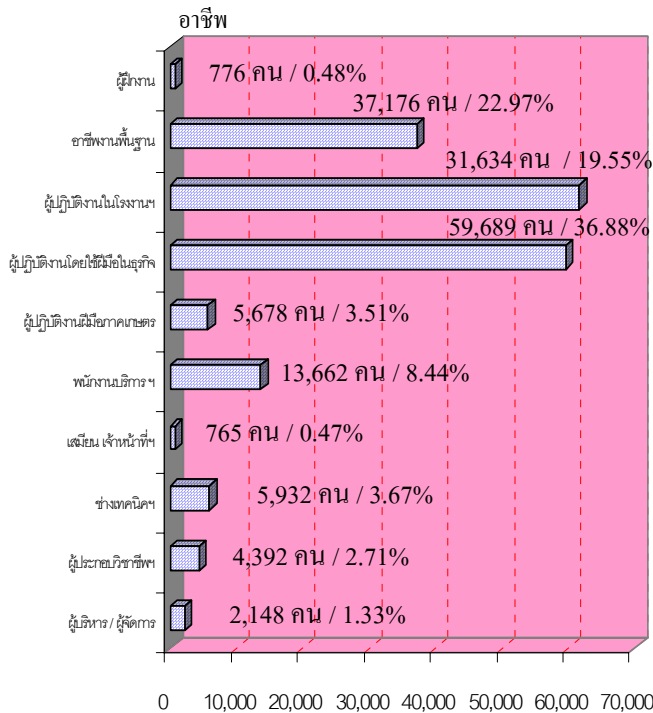
ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศปี 2551 มีจำนวน 161,852 คน ตามที่กล่าวมาแล้ว ถ้าพิจารณาอาชีพที่เดินทางไปพบว่าอาชีพที่เดินทางไปสูงสุด 5 อันดับแรก คือ

- 1) ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ ได้แก่ การก่อสร้าง ปฏิบัติงานในเหมืองแร่ งานโลหะ เครื่องจักร การพิมพ์ ฯลฯ จำนวน 59,689 คน คิดเป็นร้อยละ 36.88
- 2) อาชีพงานพื้นฐาน 37,176 คน (ร้อยละ 22.97)
- 3) อาชีพผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ 31,634 คน (ร้อยละ 19.55)

- 4) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด 13,662 คน (ร้อยละ 8.44) และ 5) ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง 5,678 คน (ร้อยละ 3.51)

แผนภูมิ 34 แรงงานไทยที่ได้รับอนุมัติไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามอาชีพ ปี 2551

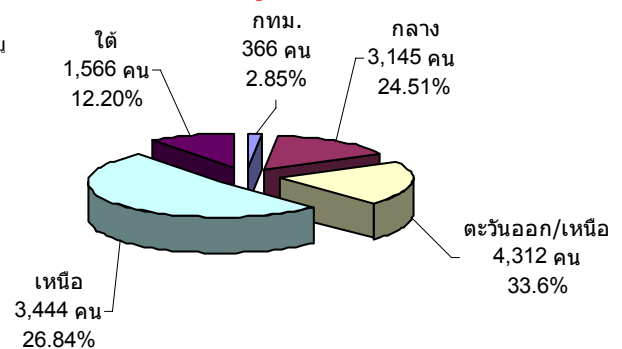
ที่มา : กรมการจัดหางาน

3) การพัฒนาศักยภาพแรงงาน

ในรอบปี 2551 (เดือนมกราคม – ธันวาคม 2551) ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552 กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาผู้ใช้แรงงานในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การฝึกเตรียมเข้าทำงาน การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน การฝึกเสริมทักษะ และการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อเพิ่ม

ศักยภาพฝีมือแรงงานไทยให้มีมาตรฐานฝีมือทัดเทียมประเทศต่าง ๆ ขณะเดียวกันเป็นการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยในปี 2551 นี้มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานทั้งสิ้น 12,833 คน ภูมิภาคที่ฝึกสูงสุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 4,312 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาคือ ภาคเหนือ 3,444 คน (ร้อยละ 26.84) และ ภาคกลาง 3,145 คน (ร้อยละ 24.51) (แผนภูมิ 35) หากพิจารณาตามกลุ่มอาชีพพบว่า กลุ่มอาชีพที่มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานสูงสุดคือ กลุ่มธุรกิจและบริการ จำนวน 3,901 คน (ร้อยละ 30.40) รองลงมาคือช่างเครื่องกล 2,876 คน (ร้อยละ 22.41) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ที่มีจำนวน 2,850 คน (ร้อยละ 22.21) (ตารางภาคผนวก 15)

แผนภูมิ 35 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน จำแนกตามภูมิภาค ปี 2551

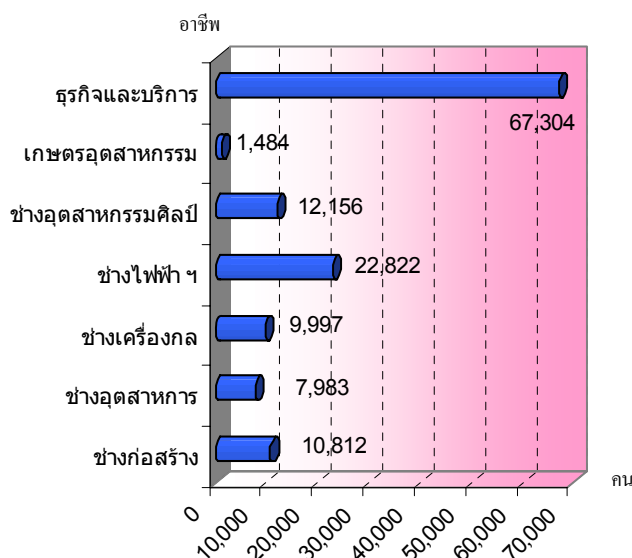

ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552)

สำหรับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานในปี 2550 ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552 มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานทั้งสิ้น 132,558 คน โดยภูมิภาคที่มีการฝึกมากที่สุดคือ ภาคกลาง มีจำนวน 42,391 คน คิดเป็นร้อยละ 31.98 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีร้อยละ

24.68 (32,713 คน) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับภาคเหนือที่มีจำนวน 30,580 คน (ร้อยละ 23.07) ตามลำดับ ภาคที่มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน น้อยที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 3,562 คน (ร้อยละ 2.69) พิจารณากลุ่มอาชีพที่ฝึก พบว่ากลุ่มธุรกิจและบริการมีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานสูงสุดคือร้อยละ 50.77 (67,304 คน) รองลงมาคือกลุ่มช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ มีการฝึกยกระดับร้อยละ 17.22 (22,822 คน) และกลุ่มอาชีพช่างอุตสาหกรรมศิลป์ ร้อยละ 9.17 (12,156 คน) (ตารางภาคผนวก 15)

แผนภูมิ 36 การฝึกยกระดับฝีมือแรงงานจำแนกตามกลุ่มอาชีพ ปี 2551

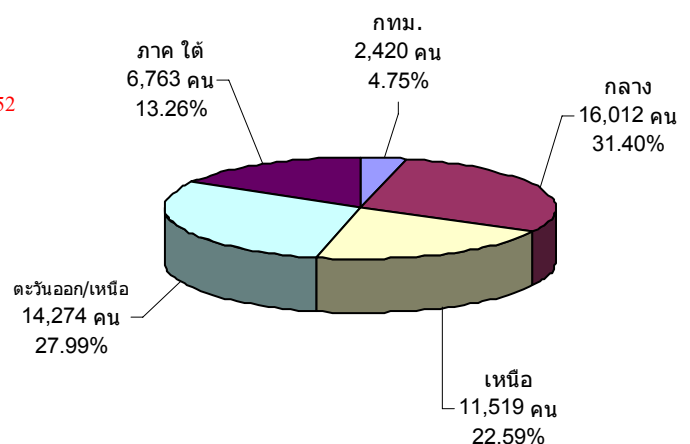
ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงานข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552

นอกจากนี้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังได้มีการฝึกเสริมทักษะ โดยในปี 2551 สามารถฝึกเสริมทักษะได้ทั้งสิ้น 78,207 คน โดยภูมิภาคที่มีการฝึกมากที่สุด คือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 26,650 คน คิดเป็นร้อยละ 34.08 รองลงมาคือภาคเหนือ 19,630 คน (ร้อยละ 25.10)

และภาคกลาง จำนวน 17,834 คน (ร้อยละ 22.80) เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอาชีพ พบว่ากลุ่มอาชีพที่ฝึกสูงสุดคือ ช่างอุตสาหกรรมศิลป์ 24,206 คน (ร้อยละ 30.95) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับอาชีพธุรกิจและบริการ ที่มีจำนวน 23,452 (ร้อยละ 29.99) และช่างก่อสร้าง 13,477 คน (ร้อยละ 17.23) (ตารางภาคผนวก 15)

ส่วนการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานมีการทดสอบทั้งสิ้น 50,988 คน โดยภาคที่มีการทดสอบมากที่สุด คือ ภาคกลาง จำนวน 16,012 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวน 14,274 คน (ร้อยละ 27.99) และภาคเหนือ มีจำนวน 11,519 คน คิดเป็นร้อยละ 22.59 (แผนภูมิ 37) โดยการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อจำแนกตามประเภทการทดสอบ พบว่าเป็นการทดสอบมาตรฐานฝีมือแห่งชาติ 48,875 คน คิดเป็นร้อยละ 95.86 ทดสอบมาตรฐานเฉพาะสถานประกอบการ 1,693 คน (ร้อยละ 3.32) และการทดสอบฝีมือแรงงานเพื่อไปทำงานต่างประเทศ 420 คน (ร้อยละ 0.82)

แผนภูมิ 37 การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานจำแนกตามภูมิภาค ปี 2551

ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552)

ในส่วนผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน 50,988 คน พบว่าผ่านการทดสอบจำนวน 37,629 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 ของผู้เข้ารับการทดสอบทั้งหมด

การพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นเรื่องที่หลายฝ่ายต้องช่วยกันทั้งภาครัฐ เอกชน คือผู้ประกอบการหรือเจ้าของสถานประกอบการ รวมถึงลูกจ้าง ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาฝีมือแรงงานจะเป็นการเพิ่มผลผลิตภาพ ประสิทธิภาพในการทำงาน อีกทั้งจะเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี รวมถึงความเป็นมาตรฐานในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับประเทศและระดับโลก ขณะเดียวกันเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น นอกจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานจะเป็นผู้ดำเนินการโดยตรงแล้วยังมีการดำเนินการโดยภาคเอกชน ซึ่งพบว่าปี 2551 สถานประกอบการที่มีการพัฒนาฝีมือแรงงานมีจำนวนทั้งสิ้น 8,577 แห่ง โดยเป็นสถานประกอบการในภาคกลางสูงที่สุดจำนวน 4,507 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 52.55 รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีจำนวน 2,602 แห่ง (ร้อยละ 30.34) 649 แห่ง (ร้อยละ 7.57) และ 496 แห่ง (ร้อยละ 5.78) ตามลำดับ มีผู้เข้ารับการฝึกทั้งสิ้น 1,954,255 คน มีผู้ผ่านการฝึกทั้งสิ้น 1,953,963 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของผู้เข้าฝึกอบรมทั้งหมด โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 526,364,276.85 บาท

4) การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ

ภารกิจของกระทรวงแรงงานที่ต่อเนื่องจากการส่งเสริมการมีงานทำและการพัฒนาฝีมือแรงงานให้กลุ่มผู้ใช้แรงงานเพื่อยกระดับฝีมือให้

เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและทัดเทียมมาตรฐานสากลและภารกิจในประการต่อมาคือการคุ้มครอง ลูกจ้าง/ผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงาน ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 เพื่อไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างซึ่งดำเนินการโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีจุดมุ่งหมายสูงสุด คือให้ลูกจ้างผู้ใช้แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้และสวัสดิการที่เป็นธรรมเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ขณะเดียวกันในอีกด้านหนึ่งก็ต้องผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมกับฝ่ายนายจ้าง กล่าวคือไม่โอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง โดยการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กล่าวมาแล้ว กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มีภารกิจ 4 ด้าน คือ การคุ้มครองแรงงาน การจัดสวัสดิการแรงงาน การส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน และการส่งเสริมแรงงานสัมพันธ์ ซึ่งจะได้นำกล่าวในรายละเอียดต่อไป

4.1 การตรวจแรงงาน

การตรวจแรงงานคือการตรวจสอบสถานประกอบการซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งในการคุ้มครองแรงงานเพื่อให้แน่ใจว่าผู้ใช้แรงงานได้รับการปฏิบัติและดูแลตามกฎหมาย ขณะเดียวกันจะเป็นมาตรการในการกำกับดูแลและกระตุ้นให้สถานประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานและเอาใจใส่ดูแลลูกจ้างของตนให้มากขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การตรวจสถานประกอบการมิใช่เป็นการไปจับผิดนายจ้าง

หากแต่เป็นการตรวจเพื่อแนะนำให้ความรู้ในการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่นายจ้าง รวมทั้งสร้างความเข้าใจแก่ลูกจ้าง / ผู้ใช้แรงงานในการปฏิบัติที่ถูกต้องอีกด้วย สำหรับในปี 2551 (ช่วงเดือนมกราคม-ธันวาคม 2551) จากข้อมูลการประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2552 ซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้น ได้ดำเนินการตรวจสถานประกอบการทั้งสิ้น 47,817 แห่ง มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจหรือได้รับการคุ้มครองรวม 2,021,254 คน จำแนกเป็นชาย 882,759 คน (ร้อยละ 43.67 ของลูกจ้างที่ตรวจทั้งหมด) โดยมีสัดส่วนที่น้อยกว่าเพศหญิงที่ผ่านการตรวจ 1,132,975 คน (ร้อยละ 56.05 ของลูกจ้างที่ตรวจทั้งหมด) และในจำนวนลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งหมดเป็นเด็ก 5,520 คน (ร้อยละ 0.28 ของลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งหมด) ซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจปีนี้ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กมาก กล่าวคือ กว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.32) เป็นสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 10 คน (25,974 แห่ง) รองลงมา เป็นสถานประกอบการขนาด 10 – 49 คน ร้อยละ 31.45 (15,037 แห่ง) ขณะที่สถานประกอบการขนาดใหญ่ตั้งแต่ 300 คน ขึ้นไป มีการตรวจร้อยละ 2.47 (1,183 แห่ง) (ตาราง 11 และตารางภาคผนวก ที่ 16)

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่แล้ว คือ ปี 2550 พบว่าปีนี้มี การตรวจสถานประกอบการ ลดลงจากปีที่แล้ว จำนวน 3,176 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 6.23 และจำนวนลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ คุ้มครองแรงงานมีจำนวนลดลง 264,609 คน คิดเป็นร้อยละ 11.58 โดยสถานประกอบการ

ทุกขนาดมีปริมาณการตรวจในสัดส่วนที่ลดลง รายละเอียดปรากฏตามตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการ และลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ ปี 2550-2551

(มกราคม-ธันวาคม)

สถานประกอบการ/ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ				
ขนาดสถานประกอบการ	ปี 2550		ปี 2551	
	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)
1 – 4 คน	16,940	39,766	15,818	37,195
5 – 9 คน	11,194	76,126	10,156	68,820
10 – 19 คน	7,876	107,513	7,805	106,304
20 – 49 คน	7,668	241,250	7,232	224,844
50 – 99 คน	2,997	213,229	2,914	206,556
100 – 299 คน	2,849	480,857	2,709	454,549
300 – 499 คน	732	276,058	571	217,719
500 – 999 คน	468	321,577	391	267,322
1,000 คน ⁺	269	529,487	221	437,945
รวม	50,993	2,285,863	47,817	2,021,254

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : 1. * สปก. = สถานประกอบการ

2. ข้อมูลปี 2550 จากสถิติสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2550

3. ข้อมูลปี 2551 ประมวลผล ณ 7 มกราคม 2552

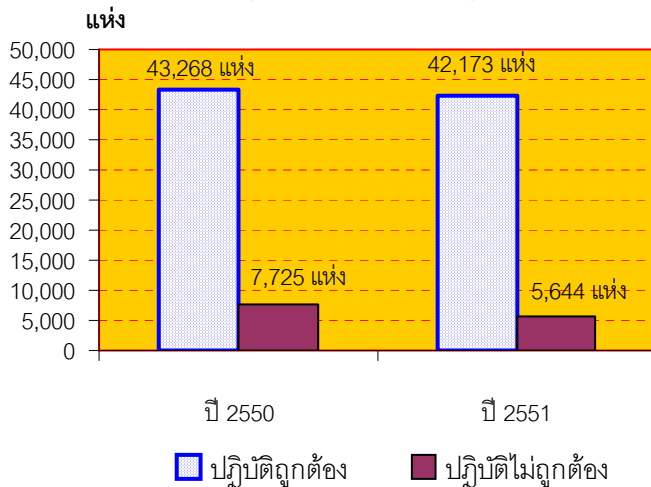
ในส่วนผลการตรวจพบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 88.20 (จำนวน 42,173 แห่ง) ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ขณะที่สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีร้อยละ 11.80 (จำนวน 5,644 แห่ง) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายกับจำนวนสถานประกอบการที่ตรวจในปีนีกับปีที่แล้ว พบว่า ปีนี้ (ร้อยละ 88.20) มีสัดส่วนสูงกว่าไตรมาสที่แล้วที่มีร้อยละ 84.85 ขณะที่สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องต่อสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจทั้งหมดในปีนี้มี ร้อยละ 11.08 ซึ่งมีสัดส่วนน้อยกว่าปีที่แล้วที่มี ร้อยละ 15.15 รายละเอียดปรากฏในแผนภูมิที่ 38 และตารางภาคผนวกที่ 16

แผนภูมิ 38 เปรียบเทียบผลการตรวจสอบ

ประกอบการ ปี 2550-2551

(มกราคม - ธันวาคม)

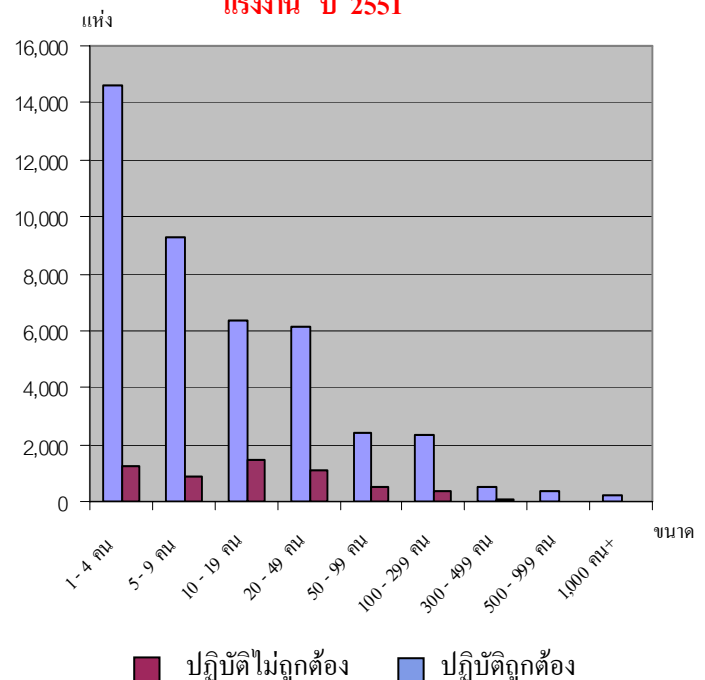
ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

1. ข้อมูลปี 2550 จากสถิติสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2550
2. ข้อมูล ปี 2551 ประมวลผลทางคอมพิวเตอร์ Online 7 ม.ค. 52

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะกลุ่มสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องในแต่ละขนาดสถานประกอบการกับสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมด ในปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551) พบว่าสถานประกอบการขนาด 10-19 คน ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายสูงสุด คือร้อยละ 25.69 (1,450 แห่ง) ของสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายทั้งหมด รองลงมาคือขนาด 1-4 คน ขนาด 20-49 คน และขนาด 5-9 คน ซึ่งมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องร้อยละ 21.58 19.51 และ 15.84 ของสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมด ตามลำดับ (เปรียบเทียบเฉพาะในกลุ่มที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย) และเมื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายในแต่ละขนาดสถานประกอบการ โดยคำนวณจาก

จำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายกับสถานประกอบการที่ตรวจทั้งหมดในแต่ละขนาดสถานประกอบการและเปรียบเทียบกันตามขนาดสถานประกอบการ จะพบว่าสถานประกอบการทุกขนาดมีอัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายมากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป โดยขนาด 1,000 คนขึ้นไป มีอัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายสูงสุด คือร้อยละ 96.38 รองลงมาคือขนาด 1-4 คน และ 500-999 คน และขนาด 5-9 คน โดยมีอัตราปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 92.30 91.82 และ 91.20 ตามลำดับ และสถานประกอบการขนาด 100-499 คน มีการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายในช่วงร้อยละ 87-89

แผนภูมิที่ 39 เปรียบเทียบสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้อง/ไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ปี 2551

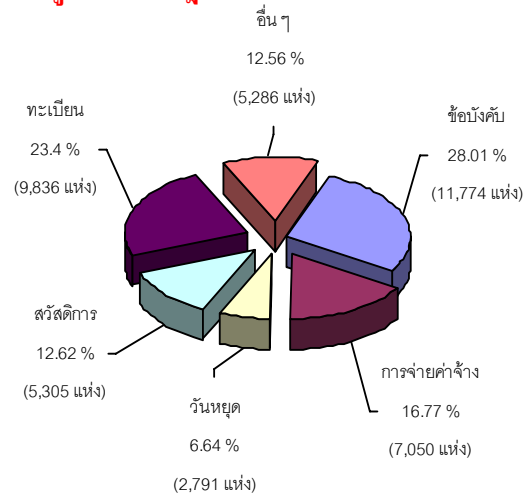
ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

สำหรับสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานในปี 2551 ที่มีจำนวน 5,644 แห่ง ซึ่งมีบางแห่งมีเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องหลายเรื่อง โดยพบว่าเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องมีทั้งสิ้น 42,042 เรื่อง และพบว่าเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับเรื่องปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมดคือ เรื่องข้อบังคับในการทำงานมีถึงร้อยละ 28.01 (11,774 แห่ง) ของเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมด ซึ่งความผิดเรื่องการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับในการทำงานมักพบว่าเป็นเพราะสถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้ติดประกาศข้อบังคับการทำงาน ซึ่งได้แก่ การกำหนดวันหยุดเวลาทำงาน เวลาพัก ฯลฯ ให้ลูกจ้างทราบทั่วกัน ซึ่งตามระเบียบปฏิบัติของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 กำหนดให้นายจ้างต้องติดประกาศข้อบังคับการทำงานให้ลูกจ้างทราบ พร้อมส่งสำเนาประกาศให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบด้วย แต่ในทางปฏิบัตินายจ้างบางรายมิได้ติดประกาศหรือติดประกาศแต่มิได้ทำสำเนาแจ้งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบ จึงถือว่าปฏิบัติไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ในเรื่องการปฏิบัติไม่ถูกต้อง ซึ่งข้อบังคับยังรวมถึงการไม่จัดทำระเบียบข้อบังคับการทำงานอีกด้วย สำหรับเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง 4 อันดับถัดมาได้แก่ ทะเบียน คือการทำทะเบียนลูกจ้าง ทะเบียนเวลาทำงานและทะเบียนการจ่ายค่าจ้าง จำนวน 9,836 แห่ง (ร้อยละ 23.4) การจ่ายค่าจ้าง 7,050 แห่ง (ร้อยละ 16.77) สวัสดิการ 5,305 แห่ง (ร้อยละ 12.62) และวันหยุด 2,791 แห่ง (ร้อยละ 6.64) รายละเอียดตามตารางภาคผนวกที่ 16

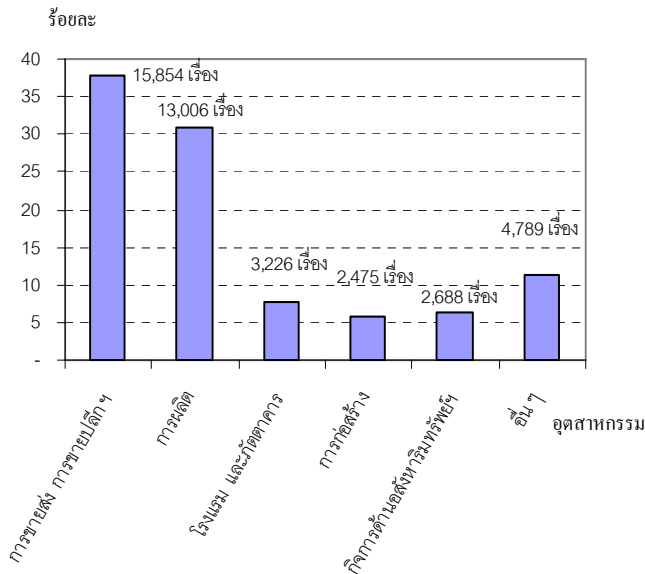
แผนภูมิ 40 เรื่องที่สถานประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย 5 อันดับแรก ปี 2551

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

เมื่อพิจารณาตามประเภทอุตสาหกรรมพบว่าอุตสาหกรรมที่มีเรื่องปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายสูงสุด 5 อันดับแรก (พิจารณาตามจำนวนเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งบางแห่งมีมากกว่า 1 เรื่อง) ได้แก่ 1) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน ร้อยละ 37.71 (15,854 เรื่อง) 2) การผลิต ร้อยละ 30.94 (13,006 เรื่อง) 3) โรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 7.67 (3,226 เรื่อง) 4) กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ ร้อยละ 6.39 (2,688 เรื่อง) และ 5) การก่อสร้าง ร้อยละ 5.89 (2,475 เรื่อง) แผนภูมิ 41

**แผนภูมิ 41 ประเภทอุตสาหกรรมที่มีเรื่องที่ปฏิบัติ
ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย 5 อันดับแรก
ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551)**

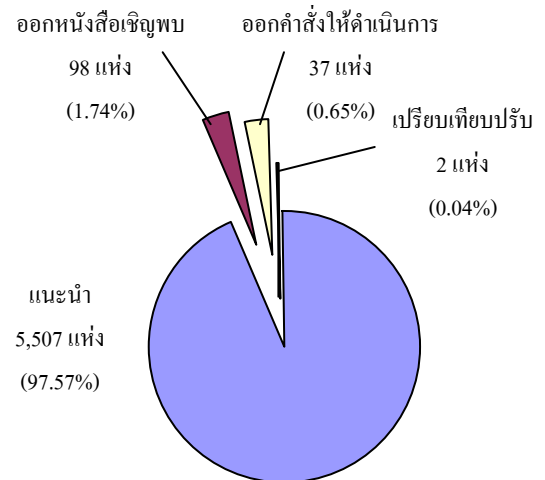

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

เมื่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจพบว่าสถานประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน จะมีการดำเนินการเพื่อให้สถานประกอบการนั้นปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ลูกจ้าง ได้แก่ การแนะนำให้นายจ้างปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง การออกหนังสือเชิญพบ การออกคำสั่งให้ดำเนินการ การเปรียบเทียบปรับ หรือการส่งเรื่องดำเนินคดี ทั้งนี้ การจะดำเนินการในลักษณะใดจะพิจารณาตามความรุนแรงของปัญหา จากตัวเลขข้างต้นที่พบว่าเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายส่วนใหญ่เป็นเรื่องข้อบังคับและทะเบียนซึ่งมักจะ ได้แก่ การไม่จัดทำระเบียบข้อบังคับการทำงาน การไม่ส่งสำเนาระเบียบข้อบังคับ หรือ ไม่เผยแพร่และปิดประกาศให้ลูกจ้างทราบ การดำเนินการส่วนใหญ่จึงเป็นไปในทางให้คำแนะนำ

แก่เจ้าของสถานประกอบการเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป โดยมีสัดส่วนร้อยละ 97.57 (5,507 แห่ง) รองลงมาคือ ออกหนังสือเชิญพบมีร้อยละ 1.74 (98 แห่ง) ออกคำสั่งให้ดำเนินการมีร้อยละ 0.65 (37 แห่ง) และการเปรียบเทียบปรับ ร้อยละ 0.04 (2 แห่ง) (ดูรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 16)

**แผนภูมิ 42 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำหรับ สถาน
ประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ปี 2551**

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

สำหรับการตรวจความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง นอกจากนี้การตรวจความปลอดภัยในการทำงานยังเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่ดำเนินการเพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้เจ้าของสถานประกอบการเห็นความสำคัญ และตระหนักถึงเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน เพราะหากการทำงานมีความปลอดภัยย่อมส่งผลถึงคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ใช้แรงงานตามมา เมื่อคนงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีจะทำงานอย่างมีความสุขและจะส่งผลต่อผลผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นของสถานประกอบการอันนำไปสู่ผล

ถ้าไต่ถามมานั้นเอง ในปี 2551 (ช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม 2551) ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552 กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ดำเนินการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการทั้งสิ้น 18,808 แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งสิ้น 1,738,641 คน โดยจำแนกเป็นลูกจ้างชาย 819,105 คน คิดเป็นร้อยละ 47.11 เป็นลูกจ้างหญิง 914,397 คน คิดเป็นร้อยละ 52.59 ทั้งนี้ ตัวเลขลูกจ้างที่ผ่านการตรวจดังกล่าวพบว่าเป็นเด็ก 5,139 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.30 ของลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งหมด และเมื่อพิจารณาขนาดสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า ขนาด 1–4 คน มีการตรวจสูงสุด คือจำนวน 4,098 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.79 รองลงมาเป็นขนาด 20–49 คนมีร้อยละ 18.69 (3,514 แห่ง) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับขนาด 5–9 คน ที่มีร้อยละ 17.09 (3,215 แห่ง) และ ขนาด 10 – 19 คน ตรวจร้อยละ 15.84 (2,979 แห่ง) ตามลำดับ

สำหรับการตรวจความปลอดภัยในปีนี้มีสัดส่วนลดลงจากปีที่แล้วจำนวน 1,056 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.32 (ปี 2550 ตรวจจำนวน 19,864 แห่ง) ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจมีสัดส่วนลดลงเช่นกัน โดยลดลงจำนวน 27,009 คน คิดเป็นร้อยละ 1.53

ตาราง 11 การตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการ ปี 2551 จำแนกตามสถานประกอบการ

สถานประกอบการ/ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ				
ขนาดสถานประกอบการ	ปี 2550		ปี 2551	
	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)
1 – 4 คน	4,476	10,920	4,098	10,252
5 – 9 คน	3,560	24,347	3,215	21,946
10 – 19 คน	3,098	42,649	2,979	41,103

สถานประกอบการ/ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ				
ขนาดสถานประกอบการ	ปี 2550		ปี 2551	
	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)
20 – 49 คน	3,569	114,210	3,514	112,715
50 – 99 คน	1,854	132,151	1,812	129,699
100 – 299 คน	2,070	352,828	2,026	345,917
300 – 499 คน	534	201,141	525	202,397
500 – 999 คน	413	281,234	373	259,568
1,000 คน ⁺	290	606,170	266	615,044
รวม	19,864	1,765,650	18,808	1,738,641

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

สปก.* = สถานประกอบการ

ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

อัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2550 พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 81.65 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 85.90 ในปี 2551

ตาราง 12 เปรียบเทียบความปลอดภัยกับการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยปี 2550-2551

ขนาดสถานประกอบการ	ปี 2550		ปี 2551	
	สปก.* ที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	สปก.* ที่ปฏิบัติถูกต้อง (แห่ง)	สปก.* ที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	สปก.* ที่ปฏิบัติถูกต้อง (แห่ง)
1 – 4 คน	4,476	4,186	4,098	3,859
5 – 9 คน	3,560	3,128	3,215	2,839
10 – 19 คน	3,098	2,512	2,979	2,548
20 – 49 คน	3,569	2,775	3,514	2,855
50 – 99 คน	1,854	1,274	1,812	1,410
100 – 299 คน	2,070	1,442	2,026	1,644
300 – 499 คน	534	378	525	435
500 – 999 คน	413	301	373	329
1,000 คน ⁺	290	223	266	238
รวม	19,864	16,219	18,808	16,157

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : สปก.* = สถานประกอบการ

ปี 2551 ประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ 7 มกราคม 2552

ปี 2550 ข้อมูลสถิติสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2550

ประเภทอุตสาหกรรมที่มีการตรวจความปลอดภัยสูงสุด 5 อันดับแรกในปี 2551 คือ

- 1) ประเภทการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือนมีจำนวน 6,565 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 34.91 ของสถานประกอบการที่ตรวจทั้งหมด
- 2) ประเภทการผลิต จำนวน 6,174 แห่ง ร้อยละ 32.83
- 3) โรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 7.04 (1,325 แห่ง)
- 4) การก่อสร้าง ร้อยละ 6.87 (1,292 แห่ง) และ
- 5) กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ ร้อยละ 5.30 (998 แห่ง) (รายละเอียดตามตาราง 13 และภาคผนวกที่ 17) ซึ่งผลการตรวจพบว่าร้อยละ 85.90 คือจำนวน 16,157 แห่ง ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย ส่วนที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องมีร้อยละ 14.10 (2,651 แห่ง)

สำหรับประเภทอุตสาหกรรมที่มีอัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในปี 2551 (คำนวณจากจำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมเปรียบเทียบกับจำนวนสถานประกอบการที่ตรวจในแต่ละประเภทอุตสาหกรรม) สูงสุด 5 อันดับแรกคือ

- 1) ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคลร้อยละ 33.33
- 2) การก่อสร้าง ร้อยละ 21.90
- 3) ประเภทการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ร้อยละ 21.03
- 4) การผลิต ร้อยละ 20.23 และ
- 5) การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา ร้อยละ 13.93

**ตาราง 13 ผลการตรวจความปลอดภัย/อัตราการปฏิบัติ
ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ปี 2551**

ประเภทอุตสาหกรรม	สปก.ที่ ผ่านการ ตรวจ (แห่ง)	ผลการตรวจ (แห่ง)		อัตราการ ปฏิบัติไม่ ถูกต้อง*
		ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	
1. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	3	2	1	33.33
2. การก่อสร้าง	1,292	1,009	283	21.90
3. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	195	154	41	21.03
4. การผลิต	6,174	4,925	1,249	20.23
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	122	105	17	13.93
6. โรงแรม และภัตตาคาร	1,325	1,168	157	11.85
7. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	710	635	75	10.56
8. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	6,565	5,907	658	10.02
9. อื่น ๆ	2,422	2,252	170	7.02
รวม	18,808	16,157	2,651	14.10

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552)

* สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายคำนวณจากประเภทอุตสาหกรรม x 100

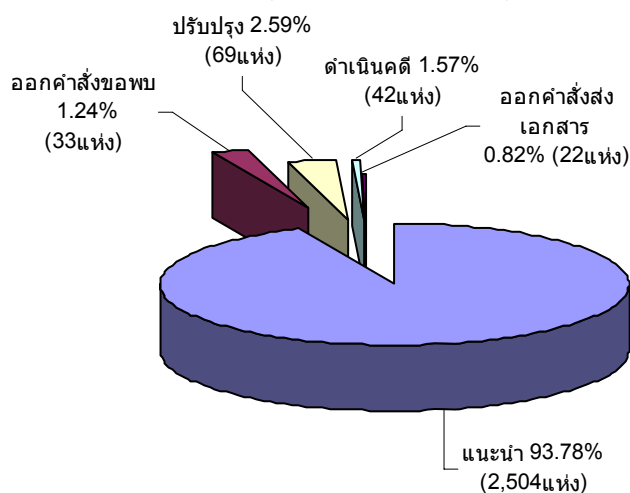
สถานประกอบการที่ผ่านการตรวจจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในส่วน of สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย ประกอบด้วย การให้คำแนะนำในวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง การออกคำสั่งให้ส่งเอกสารเรียกพบ ปรับปรุง หรือหยุดการใช้เครื่องจักร รวมทั้งการส่งเรื่องดำเนินคดี ทั้งนี้ ในบางแห่งอาจมีการดำเนินการมากกว่า 1 กรณี สำหรับปี 2551 ซึ่งพบว่ามีสถานประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย จำนวน 2,651 แห่ง ส่วนใหญ่จะดำเนินการโดยให้คำแนะนำเพื่อให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัยมากขึ้น โดยด้านการแนะนำมีถึงร้อยละ 93.78 (2,504 แห่ง) ของการดำเนินการ

ทั้งหมด ในส่วนของการออกคำสั่งมีจำนวน 124 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.65 โดยเป็นการออกคำสั่งให้ปรับปรุงมีมากที่สุด จำนวน 69 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.59 ของการดำเนินการทั้งหมด รองลงมาคือออกคำสั่งขอพบ 33 แห่ง (ร้อยละ 1.24 ของการดำเนินการทั้งหมด) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับการส่งเรื่องดำเนินคดีที่มีจำนวน 42 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.57 ของการดำเนินการทั้งหมด (รายละเอียดในตารางภาคผนวกที่ 18)

**แผนภูมิ 43 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำหรับ
สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องด้านความ
ปลอดภัยในการทำงาน ปี 2551**

(มกราคม-ธันวาคม 2551)

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552)

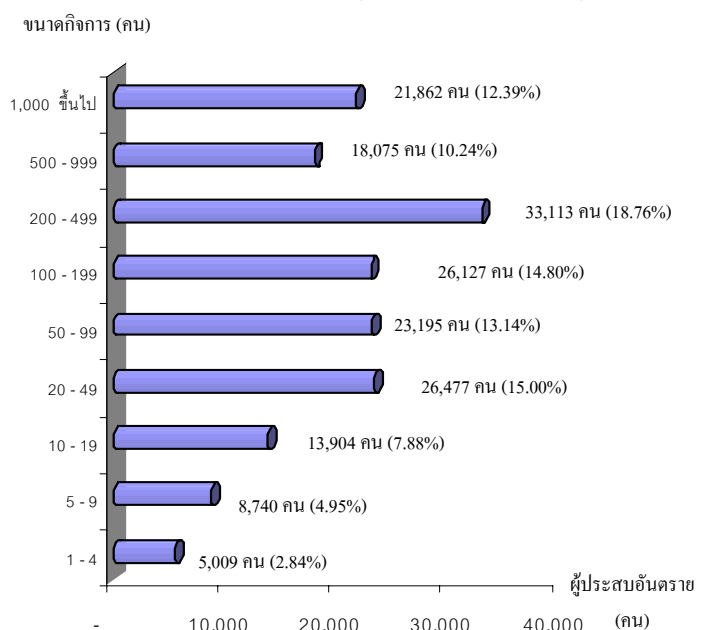
4.2 การประสบอันตรายเจ็บป่วยจากการทำงาน

สำหรับการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานข้อมูลเบื้องต้นนับ ณ จุดวินิจัย ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552 พบว่าในรอบปี 2551 เดือนมกราคม – ธันวาคม 2551 พบว่าการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องมาจากการทำงาน นับ ณ จุดวินิจัย มีทั้งสิ้น

176,502 คน โดยส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดกลางที่มีลูกจ้าง 200 – 499 คน คือจำนวน 33,113 คน คิดเป็นร้อยละ 18.76 รองลงมาคือขนาด 20-49 คน ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับขนาด 100 -199 คนและ 50-99 คน กล่าวคือมีจำนวน 26,477 คน (ร้อยละ 15.00) 26,127 คน (ร้อยละ 14.80) และ 23,195 (ร้อยละ 13.14) ตามลำดับ ส่วนสถานประกอบการขนาดเล็ก 1 – 4 คน มีการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานน้อยที่สุดคือจำนวน 5,009 คน คิดเป็นร้อยละ 2.84 เท่านั้น

**แผนภูมิ 44 ผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
เนื่องจากการทำงาน จำแนกตามขนาด**

สถานประกอบการปี 2551 (มกราคม-ธันวาคม 2551)

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ: นับ ณ จุดวินิจัย (ข้อมูลเบื้องต้น)

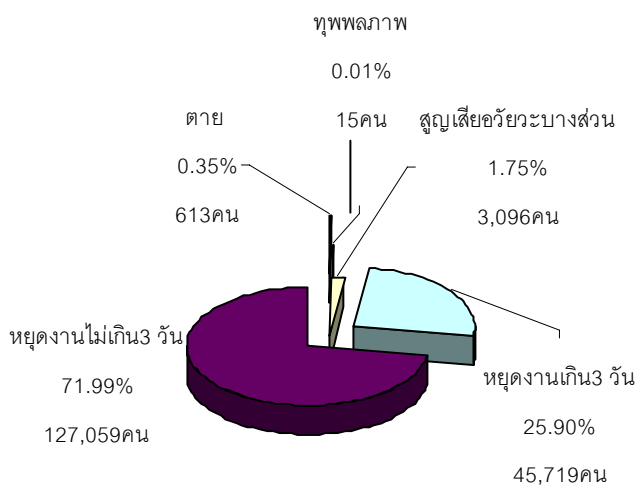
เมื่อพิจารณาผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน 176,502 คน ตามประเภทผลการประสบอันตรายหรือความรุนแรง พบว่าส่วนใหญ่จะหยุดงานไม่เกิน 3 วัน คือมีร้อยละ 71.99 (127,059 คน) ที่ประสบ

อันตรายและหยุดงานไม่เกิน 3 วัน รองลงมา เป็นผู้หยุดงานเกิน 3 วัน จำนวน 45,719 คน (ร้อยละ 25.90) และสูญเสียอวัยวะบางส่วน จำนวน 3,096 คน (ร้อยละ 1.75) ส่วนผู้ที่ เสียชีวิตมีจำนวน 613 คน คิดเป็นร้อยละ 0.35 ผู้ประสบอันตรายจนถึงทุพพลภาพมี จำนวนน้อยที่สุด คือ 15 คน (ร้อยละ 0.01)

แผนภูมิ 45 ผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจาก

การทำงาน จำแนกตามประเภท

ผลการประสบอันตราย ปี 2551

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

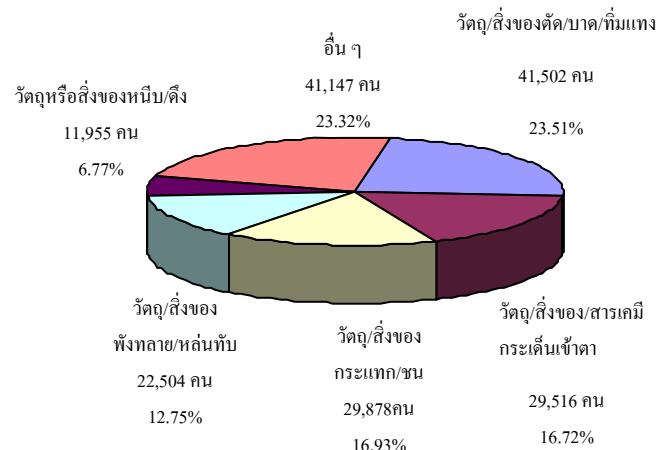
หมายเหตุ : นับ ณ จุดวินิจฉัย (ข้อมูลเบื้องต้น)

สำหรับสาเหตุการประสบอันตราย พิจารณาใน 5 อันดับแรก สรุปได้ดังนี้ 1) วัตถุ หรือสิ่งของตัด/บาด/ทิ่มแทงมีจำนวน 41,502 คน คิดเป็นร้อยละ 23.51 ของสาเหตุการประสบ อันตรายทั้งหมด 2) วัตถุ/สิ่งของกระแทก/ชน มีจำนวน 29,878 คน (ร้อยละ 16.93) 3) วัตถุ/ สิ่งของ/สารเคมีกระเด็นเข้าตาจำนวน 29,516 คน (ร้อยละ 16.72) 4) วัตถุ/สิ่งของพังทลาย/ หล่นทับ มีจำนวน 22,504 คน (ร้อยละ 12.75) และ 5) วัตถุหรือสิ่งของหนีบ/ดิ่ง จำนวน 11,955 คน (ร้อยละ 6.77) (แผนภูมิ 46) ซึ่ง ตัวเลขดังกล่าวสอดคล้องกับความรุนแรงหรือ

ประเภทความร้ายแรงที่พบว่า มีการหยุดงานไม่ เกิน 3 วันสูงสุด

แผนภูมิ 46 สาเหตุการประสบอันตราย

(5 อันดับแรก) ปี 2551

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : นับ ณ จุดวินิจฉัย (ข้อมูลเบื้องต้น)

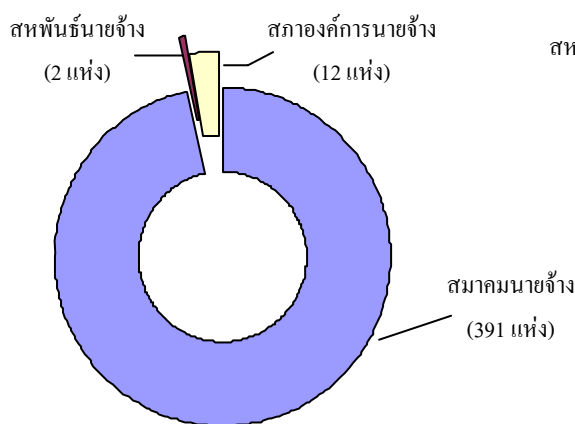
4.3 การแรงงานสัมพันธ์

นอกเหนือจากภารกิจด้านการคุ้มครอง แรงงานและดูแลด้านความปลอดภัย ทั้งแก่ ลูกจ้างและนายจ้างแล้ว กระทรวงแรงงานโดย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานยังมีการก ิ ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบแรงงาน สัมพันธ์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะ เศรษฐกิจ สังคม เพื่อป้องกันความขัดแย้ง และ เสริมสร้างความร่วมมือที่ดีต่อกันระหว่าง นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมี เป้าหมายหลักเพื่อสร้างสันติสุขในวงการแรงงาน ให้นายจ้างและลูกจ้างมีทัศนคติที่ดีต่อกันในการ ทำงาน เพราะหากนายจ้าง ลูกจ้างมีความเข้าใจกัน เป็นอย่างดีย่อมไม่เกิดปัญหาขัดแย้งขึ้น เมื่อปัญหาข้อขัดแย้งไม่มี พลังในการขับเคลื่อนงาน

หรือทีมงานก็จะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตหรือเพิ่มผลิตภาพในการปฏิบัติงาน ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงานมีความสุขในการทำงาน คุณภาพชีวิตย่อมดีขึ้น ขณะเดียวกันนายจ้างก็มีความสุขเนื่องจากมีผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็นผลกำไรตามมา ทั้งนี้ ในกลุ่มของนายจ้างและลูกจ้างจะมีการตั้งองค์การเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนตนเอง โดยเมื่อพิจารณาในส่วนองค์การนายจ้าง ณ เดือนธันวาคม 2551 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 405 แห่ง พบว่ามีสมาคมนายจ้าง 391 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 176 แห่ง และส่วนภูมิภาค 215 แห่ง สหพันธ์นายจ้าง 2 แห่ง ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร 1 แห่ง ภูมิภาค 1 แห่ง และสภาองค์กรนายจ้าง 12 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 12 แห่ง (แผนภูมิ 47)

แผนภูมิ 47 จำนวนองค์การนายจ้าง

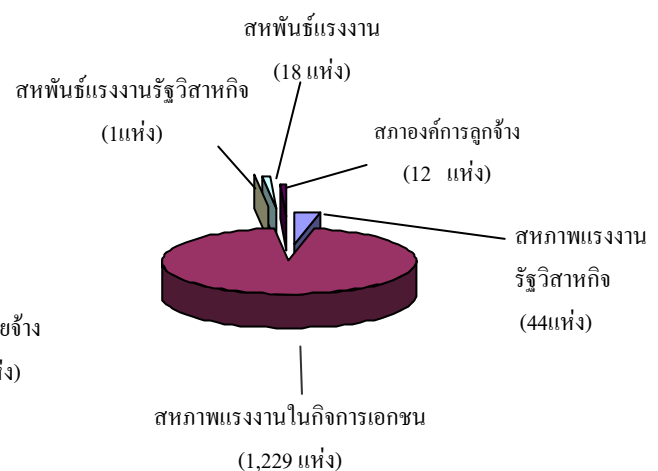

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ณ เดือน ธันวาคม 2551

ในส่วนจำนวนองค์การลูกจ้างข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 มีจำนวนดังนี้ 1) สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ 44 แห่ง อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 39 แห่ง ส่วนภูมิภาค 5 แห่ง 2) สหภาพแรงงานในกิจการเอกชน 1,229 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 348 แห่ง เขต

ภูมิภาค 881 แห่ง 3) สหพันธ์แรงงาน 18 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง เขตภูมิภาค 11 แห่ง 4) สภาองค์กรลูกจ้าง 12 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 11 แห่ง ภูมิภาค 1 แห่ง และสหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ 1 แห่ง อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร (แผนภูมิ 48) ทั้งนี้ หากพิจารณาตามพื้นที่ขององค์การแรงงาน จะพบว่าองค์การแรงงานจะตั้งอยู่เขตภาคกลางสูงสุด มีสัดส่วนถึงร้อยละ 55.47 (948 แห่ง) รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 34.76 (594 แห่ง) และภาคใต้ร้อยละ 4.45 (76 แห่ง) ซึ่งอาจจะเป็นเพราะภาคกลางเป็นที่ตั้งของสถานประกอบการจำนวนมาก เช่น พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ ปทุมธานี ฯลฯ

แผนภูมิ 48 จำนวนองค์การลูกจ้าง

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ณ เดือนธันวาคม 2551

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนองค์การลูกจ้างปีนี้กับปีที่แล้วพบว่าปีนี้มีจำนวนลดลงจากปีที่แล้ว 11 แห่งคิดเป็นร้อยละ 0.84 โดยประเภทขององค์การลูกจ้างที่ลดลงคือสหภาพแรงงานในกิจการเอกชน ซึ่งลดลงจากจำนวน 1,243 แห่งในปี 2550 เป็น 1,229 แห่งในปี

ในส่วนของการยื่นขออนุญาตจ้างมีจำนวนลดลง 21 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.93 ดังปรากฏใน ตาราง 14

**ตาราง 14 แสดงจำนวนการเปลี่ยนแปลงของ
องค์การแรงงาน ปี 2550-2551**

ประเภทองค์กร	ปี 2550	ปี 2551	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง
	จำนวน (แห่ง)	จำนวน (แห่ง)	
องค์กรลูกจ้าง			
สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ	43	44	2.33
สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ	1	1	0
สหภาพแรงงานในการเอกชน	1,243	1,229	-1.13
สหพันธ์แรงงาน	16	18	12.5
สภาองค์กรลูกจ้าง	12	12	0
รวม	1,315	1,304	-0.84
องค์กรนายจ้าง			
สมาคมนายจ้าง	411	391	-4.87
สหพันธ์นายจ้าง	3	2	-33.33
สภาองค์กรนายจ้าง	12	12	0
รวม	426	405	-4.93

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : ปี 2550 เป็นข้อมูลสถิติสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2550
ปี 2551 ข้อมูลประมวลผล Online ณ 7 มกราคม 2552

สำหรับการเกิดข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งในรอบ ปี 2551 (เดือน มกราคม - ธันวาคม 2551) ข้อมูลประมวลผลในวันที่ 7 มกราคม 2552 พบว่ามีการแจ้งข้อเรียกร้องทั้งสิ้น 230 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 199,506 คน (ข้อมูลเบื้องต้น) ซึ่งการแจ้งข้อเรียกร้องดังกล่าวมีสัดส่วนลดลงจากปีที่แล้ว (เดือน มกราคม - ธันวาคม 2550) ที่มีการแจ้งข้อเรียกร้อง 382 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 292,232 คน ทั้งนี้ การแจ้งข้อเรียกร้องในปี 2551 เป็นการแจ้งในกิจการเอกชน 226 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.26 ของสถานประกอบการที่แจ้งข้อเรียกร้องทั้งหมด หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ 1 แห่ง (ร้อยละ 0.43) และรัฐวิสาหกิจมีจำนวน 3 แห่ง (ร้อยละ 1.31) ตามลำดับ

**ตาราง 15 การแจ้งข้อเรียกร้อง/ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง
ปี 2550-2551**

ลักษณะสถาน ประกอบกิจการ	การแจ้งข้อเรียกร้อง			
	ปี 2550		ปี 2551	
	แห่ง	ลูกจ้างที่ เกี่ยวข้อง (คน)	แห่ง	ลูกจ้างที่ เกี่ยวข้อง (คน)
รัฐวิสาหกิจ	3	18,165	3	27,800
เอกชน	377	272,972	226	171,451
หน่วยงานใน กำกับดูแล ของรัฐ	2	1,095	1	255
รวม	382	292,232	230	199,506

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : ปี 2550 เป็นข้อมูลสถิติสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2550

ปี 2551 ข้อมูลประมวลผลทาง Web Application ณ 2 มกราคม 2552

ข้อเรียกร้องดังกล่าวสามารถยุติได้โดยระบบทวิภาคี คือไม่เกิดข้อพิพาทแรงงานจำนวน 180 แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง 171,678 คน โดยสามารถตกลงกันเองได้ทั้งหมด ส่วนข้อเรียกร้องที่ไม่สามารถตกลงได้โดยระบบทวิภาคีและเกิดเป็นข้อพิพาทแรงงานมีจำนวน 43 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 24,305 คน และข้อเรียกร้องที่ยังไม่ยุติอยู่ในระหว่างการเจรจา มี 7 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 3,523 คน (ดูรายละเอียดในตารางภาคผนวก 19)

สำหรับข้อพิพาทแรงงานที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการช่วงปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551) พบว่ามี 54 แห่ง มีลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 58,566 คน พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงาน ได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยและยุติข้อพิพาทแรงงานจนยุติได้จำนวน 53 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.15 ของข้อพิพาทแรงงานทั้งหมดในปี นี้ ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 58,559 คน ขณะที่ยังไม่ยุติมีจำนวน 1 แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง 7 คน ซึ่งการ

ยุติข้อพิพาทแรงงานของเจ้าพนักงานประνομข้อพิพาทแรงงาน สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยให้ยุติได้ภายใน 5 วัน จำนวน 13 แห่ง (ร้อยละ 24.53 ของข้อพิพาทแรงงานที่ยุติได้) ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 9,358 คน ไกล่เกลี่ยให้ยุติเกิน 5 วัน มีจำนวน 37 แห่ง (ร้อยละ 69.81 ของข้อพิพาทแรงงานที่ยุติได้) ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 49,002 คน และอื่น ๆ คือการถอนข้อเรียกร้อง 3 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 199 คน (รายละเอียดในตารางภาคผนวกที่ 19)

ในส่วนความขัดแย้งในการจ้างงานระหว่างนายจ้างและลูกจ้างที่ไม่ใช่ข้อพิพาทแรงงานตามกฎหมายที่เรียกว่า “ข้อขัดแย้ง” ในรอบปี 2551 ได้เกิดข้อขัดแย้งในสถานประกอบการทั้งสิ้น 99 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 54,448 คน โดยข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในปีสามารถดำเนินการให้ยุติได้ 98 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 98.99 ของสถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้งทั้งหมด ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 54,447 คน โดยจำแนกเป็นข้อขัดแย้งที่ตกลงกันได้ 88 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 51,339 คน ถอนเรื่อง 1 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 2 คน ฟ้องศาลแรงงาน 7 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 2,452 คน อื่น ๆ 2 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 654 คน ส่วนข้อขัดแย้งที่ไม่ยุติมี 1 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 1 คน (รายละเอียดในตารางภาคผนวกที่ 19)

4.4 การสวัสดิการแรงงาน

นอกจากการตรวจสถานประกอบการเพื่อเป็นการป้องกันและให้ความคุ้มครองแรงงานไทยเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นแล้ว กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ยังมีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานในสถานประกอบการ โดย ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551 จากการประมวลผลข้อมูล ณ

วันที่ 7 มกราคม 2552) ได้ดำเนินการส่งเสริมให้สถานประกอบการจัดสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ แก่ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน รวมถึงนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดในสถานประกอบการ 13,058 แห่ง ลูกจ้างที่ได้รับประโยชน์ 1,376,526 คน 2) ให้บริการเงินกู้กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน 16 แห่ง ลูกจ้างได้ประโยชน์ 11,687 คน 3) พัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์เด็กเล็กวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์ 2 แห่ง ลูกจ้างได้ประโยชน์ 1,354 คน 4) ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงาน ในแรงงานภาคเกษตรและผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้ได้รับการส่งเสริม 126,445 คน 5) ส่งเสริมแนวปฏิบัติและมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบกิจการ ผู้ได้รับการส่งเสริม 4,010 คน 6) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานและการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง แก่ลูกจ้างในสถานประกอบการและแรงงานภาคเกษตรและผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้ได้ประโยชน์ 8,913 คน

ตาราง 16 เปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงาน ปี 2550 - 2551 (มกราคม - ธันวาคม)

กิจกรรมที่ส่งเสริม	ผลการดำเนินการ			
	ปี 2550		ปี 2551	
	แห่ง	คน	แห่ง	คน
1. ส่งเสริมจัดสวัสดิการในสถานประกอบการ	6,461	800,419	13,058	1,376,256
2. ส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานในแรงงานภาคเกษตรและผู้รับงานไปทำที่บ้าน				126,445
3. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานและการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงแก่ลูกจ้างใน สปก. และแรงงานภาคเกษตรและผู้รับงานไปทำที่บ้าน		60		8,913
4. ส่งเสริมแนวปฏิบัติและมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบการ	998	3,290		4,010
5. พัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์เด็กเล็ก	2	1,370*	2	1,354*

กิจกรรมที่ส่งเสริม	ผลการดำเนินการ			
	ปี 2550		ปี 2551	
	แห่ง	คน	แห่ง	คน
วิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ พระราชมงคล จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรปราการ				
6. ให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อ ผู้ใช้งาน	6	1,058	16	11,687
รวม		806,197		1,528,665

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : 1. ปี 2550 ข้อมูล ณ 11 มกราคม 2551

2. ปี 2551 ข้อมูล ณ 7 มกราคม 2552

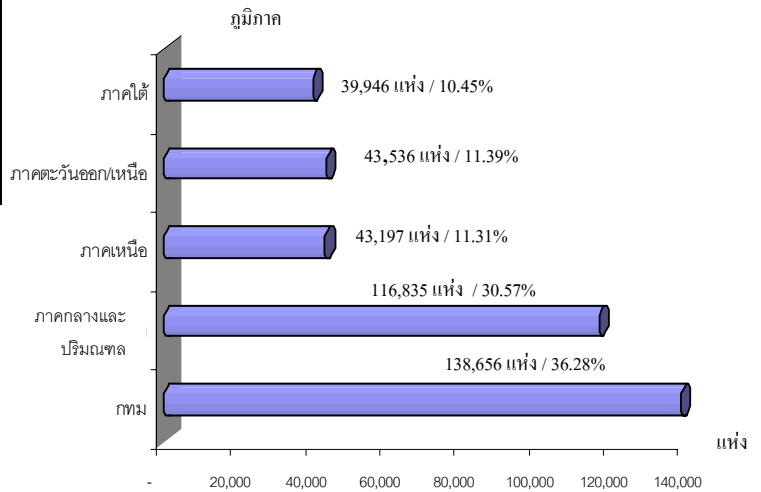
3. * นับจำนวนเด็กที่ได้รับบริการ ไม่นับสะสม

5) การประกันสังคม

ภารกิจด้านการประกันสังคมเป็นอีกภารกิจหนึ่งของกระทรวงแรงงาน โดยสำนักงานประกันสังคมมีหน้าที่ต้องดูแลผู้ใช้งานเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีหลักประกันชีวิตที่มั่นคง ทั้งในยามปกติและกรณีเกิดภาวะการว่างงานรวมถึงเมื่อยามแก่ชราอีกด้วย โดยดำเนินการภายใต้หลักการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข จากข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 พบว่ามีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมทั้งสิ้น 382,170 แห่ง ซึ่งมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ที่มีจำนวน 381,506 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.17 ขณะที่ผู้ประกันตนมีจำนวนทั้งสิ้น 8,779,131 คน ลดลงจากปี 2550 จำนวน 2,131 คน คิดเป็นสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 0.24 โดยสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมีจำนวนสูงสุดคือ 138,656 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 36.28 รองลงมาคือภาคกลางและปริมณฑลมีจำนวน 116,835 แห่ง ร้อยละ 30.57 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 43,536 แห่ง ร้อยละ 11.39 ภูมิภาคที่มีสถานประกอบการน้อยที่สุดคือภาคใต้มีจำนวน 39,946 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.45

แผนภูมิ 49 สถานประกอบการ จำแนกตามภูมิภาค

ณ เดือน ธันวาคม 2551

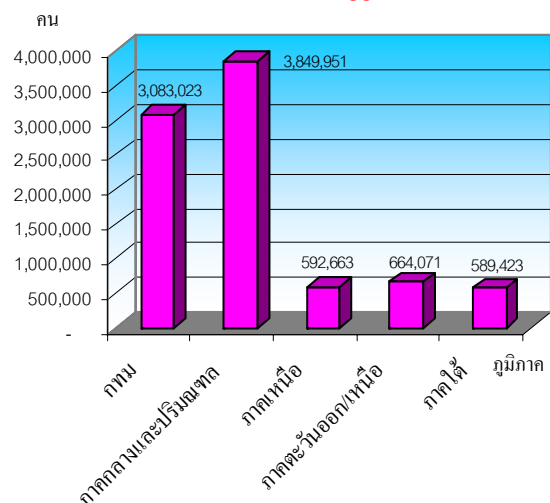

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หากพิจารณาในประเด็นของผู้ประกันตนพบว่าภูมิภาคที่มีผู้ประกันตนสูงสุดคือกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 3,849,951 คน ซึ่งมีสัดส่วนผู้ประกันตนร้อยละ 43.85 ของผู้ประกันตนทั้งหมด รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้ประกันตน 3,083,023 คน คิดเป็นร้อยละ 35.12 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ภูมิภาคที่มีผู้ประกันตนน้อยที่สุดคือภาคใต้มี 589,423 คน คิดเป็นร้อยละ 6.71

แผนภูมิ 50 ผู้ประกันตน จำแนกตามภูมิภาค

ณ เดือนธันวาคม 2551

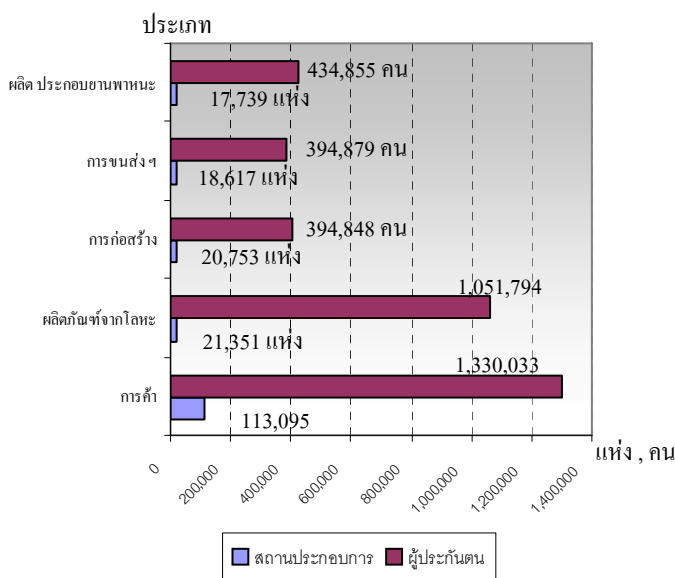

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

เมื่อพิจารณาจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตน จำแนกตามประเภทกิจการที่กำหนดตามความเสียหายของกองทุนเงินทดแทน โดยไม่นับรวมลูกจ้างในหน่วยงานราชการและผู้ประกันตนสมัครใจ พบว่ามีจำนวน 353,267 แห่ง ผู้ประกันตน 8,135,606 คน โดยประเภทกิจการที่มีจำนวนสถานประกอบการในข่ายประกันสังคมสูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) การค้า มีสถานประกอบการ 113,095 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.01 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 1,330,033 คน 2) ผลิตภัณฑ์จากโลหะ จำนวน 21,351 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.04 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 1,051,794 คน 3) การก่อสร้าง จำนวน 20,753 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.87 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 394,848 คน 4) การขนส่ง การคมนาคม 18,617 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.27 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 394,879 คน และ 5) ผลิตภัณฑ์ยานพาหนะ จำนวน 17,739 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.02 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 434,855 คน

แผนภูมิ 51 สถานประกอบการและผู้ประกันตนจำแนกตามประเภทกิจการ (5 อันดับแรก)

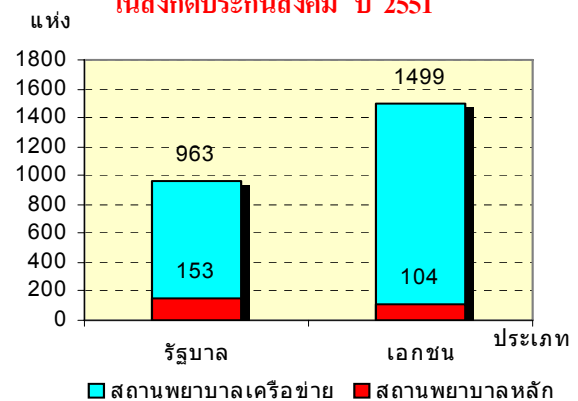
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ: ประเภทกิจการตามความเสียหายของกองทุนเงินทดแทน

ปี 2551 สถานพยาบาลหลักในสังกัดประกันสังคมมีจำนวน 257 แห่ง เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาลจำนวน 153 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 59.53 ของสถานพยาบาลทั้งหมด และสถานพยาบาลเอกชนมีจำนวน 104 แห่ง (ร้อยละ 40.47) สำนักงานประกันสังคมได้ขยายการบริการให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยมีการให้บริการในสถานพยาบาลเครือข่าย ซึ่งในปี 2551 โรงพยาบาลเครือข่ายโรงพยาบาลภาครัฐมี 963 แห่ง และเครือข่ายโรงพยาบาลเอกชนมี 1,499 แห่ง

แผนภูมิ 52 จำนวนสถานพยาบาล

ในสังกัดประกันสังคม ปี 2551

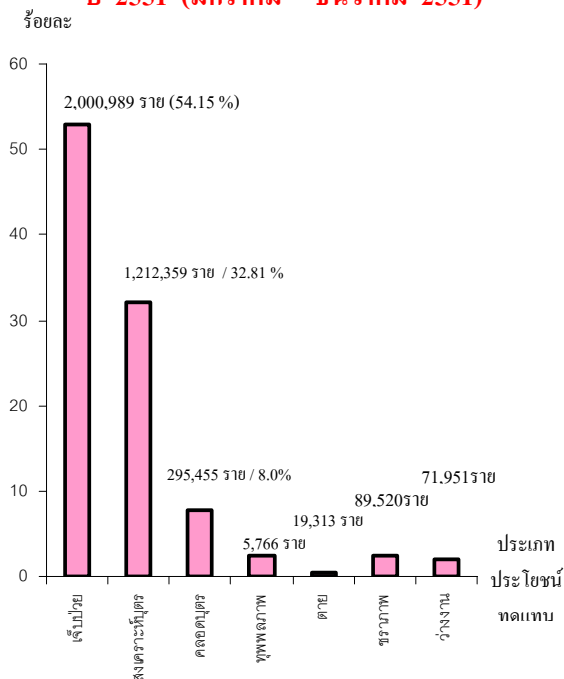
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

ในด้านสถานะเงินกองทุนพบว่า กองทุนเงินทดแทน ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2551 มีเงินกองทุนจำนวน 22,707 ล้านบาท ส่วนสถานะของกองทุนประกันสังคมในปัจจุบัน ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2551 มีเงินกองทุน 588,672 ล้านบาท จำแนกเป็น 1) กองทุน 2 กรณี (กรณีสงเคราะห์บุตร ชราภาพ) จำนวน 451,410 ล้านบาท (ร้อยละ 76.68) 2) กองทุน 4 กรณี (เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพลภาพ และตาย) 97,504 ล้านบาท (ร้อยละ 16.56) 3) กรณีว่างงานมี 39,758 ล้านบาท (ร้อยละ 6.76)

ในช่วงปี 2551 (มกราคม–ธันวาคม 2551) จำนวนการใช้บริการของกองทุนประกันสังคม พิจารณาตามประเภทของประโยชน์ทดแทน ซึ่งมี 7 กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน พบว่า ณ วันที่ 27 มกราคม 2552 จำนวนผู้ให้บริการมีทั้งสิ้น 3,695,353 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.09 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ทั้งนี้ ตัวเลขดังกล่าวไม่นับรวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย สำหรับประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนใช้บริการสูงสุดในปีนี้ ได้แก่ กรณีเจ็บป่วย มีผู้ประกันตนใช้บริการ 2,000,989 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.15 ของผู้ให้บริการทั้งหมด รองลงมาได้แก่กรณี สงเคราะห์บุตร คลอดบุตร และชราภาพ โดยมี สัดส่วนร้อยละ 32.81 (1,212,359 ราย) 8.0 (295,455 ราย) และ 2.41 (89,250 ราย) ตามลำดับ

แผนภูมิ 53 ผู้ประกันตนที่ใช้บริการกองทุนประกันสังคม จำแนกตามประเภทประโยชน์ทดแทน ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551)

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

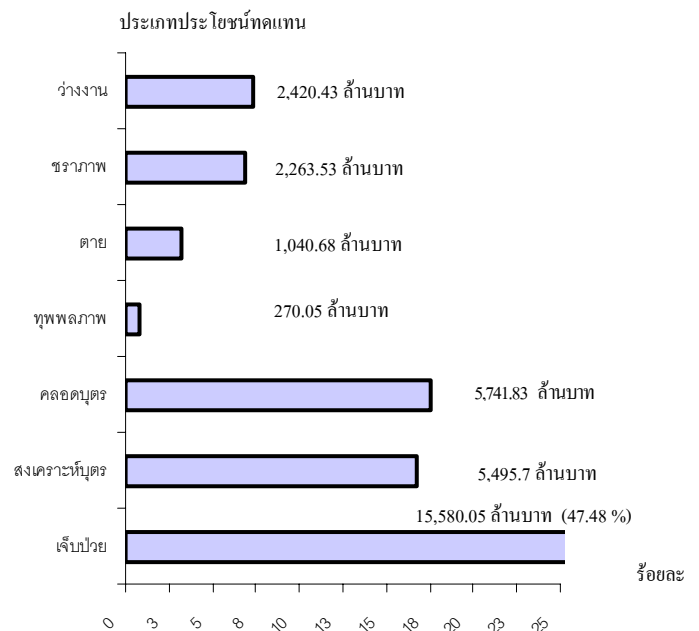
หมายเหตุ : 1.รวมเจ็บป่วย ทันตกรรมแล้ว

2. ไม่รวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย

3. ข้อมูล ณ วันที่ 27 มกราคม 2552

หากพิจารณาตามปริมาณการจ่ายเงิน ประโยชน์ทดแทน จะพบว่าการจ่ายเงินทั้งสิ้น 32,812.27 ล้านบาท โดยกรณีเจ็บป่วยมีการจ่ายเงินสูงสุดถึง 15,580.05 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.48 ของเงินประโยชน์ทดแทนที่จ่าย รองลงมาคือกรณีคลอดบุตร จ่ายเงินประโยชน์ทดแทน 5,741.83 ล้านบาท (ร้อยละ 17.50) และกรณีสงเคราะห์บุตร 5,495.7 ล้านบาท (ร้อยละ 16.75)

แผนภูมิ 54 การจ่ายเงินประโยชน์ทดแทนจำแนกตามประเภทประโยชน์ทดแทน ปี 2551

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

(ข้อมูล ณ วันที่ 27 มกราคม 2552)

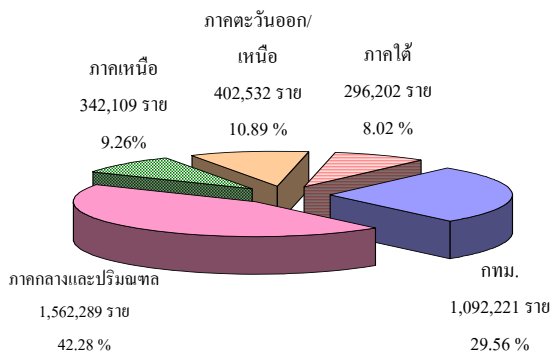
เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคที่มีการใช้บริการกองทุนประกันสังคมโดยพิจารณาจากจำนวนผู้ให้บริการพบว่า ผู้ประกันตนเขตภาคกลางและปริมณฑล ใช้บริการกองทุนสูงสุดคือจำนวน 1,562,289 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.28 ของผู้ประกันตนที่ใช้บริการทั้งหมด รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร 1,092,221 ราย (ร้อยละ 29.56)

และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 402,532 ราย (ร้อยละ 10.89) สำหรับภาคเหนือและภาคใต้ สัดส่วนของผู้ประกันตนที่ใช้บริการกองทุน ประกันสังคมใกล้เคียงกันคือภาคเหนือ มี ผู้ใช้บริการ 342,109 ราย (ร้อยละ 9.26) ส่วน ภาคใต้มีจำนวน 296,202 ราย (ร้อยละ 8.02)

แผนภูมิ 55 ผู้ใช้บริการจำแนกตามภูมิภาค

ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551)

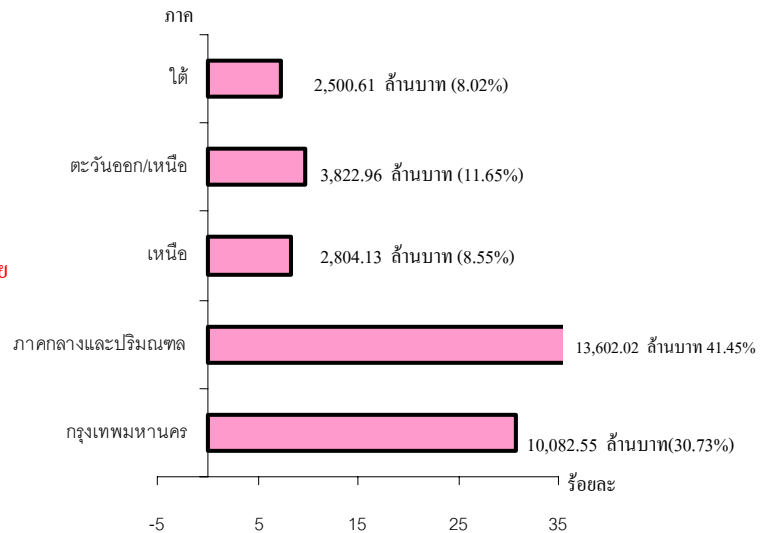
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม (ข้อมูล ณ 27 มกราคม 2552)

หมายเหตุ ไม่รวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย

ในส่วนการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน ซึ่ง มีการจ่ายในปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551) จำนวน 32,812.27 ล้านบาท พิจารณาตามภูมิภาค

พบว่าภูมิภาคที่มีการจ่ายเงินสูงสุด คือ ภาคกลาง และปริมณฑลมีการจ่ายเงินทั้งสิ้น 13,602.02 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.45 ของการจ่ายเงิน ทั้งสิ้น รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร จำนวน 10,082.55 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.73 ของ การจ่ายเงินทั้งสิ้น และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3,822.96 ล้านบาท (ร้อยละ 11.65 ของ การจ่ายเงินทั้งสิ้น)

แผนภูมิ 56 เงินประโยชน์ทดแทนที่จ่ายจำแนกตามภูมิภาค ปี 2551

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม (ข้อมูล 27 มกราคม 2552)

หมายเหตุ: ไม่รวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย

ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน

ภาวะด้านแรงงานมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สืบเนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงปีที่ผ่านมามีส่วนสำคัญต่อการลงทุนของภาคเอกชน ความวุ่นวายของการชุมนุมประท้วงของกลุ่มต่าง ๆ ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองทำให้ประเทศขาดความน่าเชื่อถือ เกิดความไม่มั่นใจทางเศรษฐกิจและการชะลอตัวทางเศรษฐกิจเพื่อรอดูสถานการณ์ ประกอบกับสถานการณ์เศรษฐกิจ ได้แก่ การปรับขึ้นราคาน้ำมัน ภาวะค่าเงินบาทแข็งตัว ผลกระทบต่าง ๆ จากกรณีขับไพร้มในสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลถึงความเชื่อมั่นของนักธุรกิจ นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศเกิดการชะลอการลงทุน ชะลอการขยายกิจการ ชะลอการจ้างงาน รวมถึงกระทบต่อการดำเนินธุรกิจปัจจุบันทำให้มีการปลดคนงาน การเลิกจ้าง เพื่อความอยู่รอดทางธุรกิจ ในขณะที่ภาคการศึกษามีการผลิตคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง มีอาจชะลอตามภาวะการณ์ด้านเศรษฐกิจจึงส่งผลต่อการว่างงาน การทำงานด้อยระดับ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต ดันทุนการผลิต ฤดูกาลทัศนคติทั้งของฝ่ายนายจ้างและผู้ใช้แรงงาน ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาวะด้านแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการจ้างงาน การเคลื่อนย้ายแรงงาน ฝีมือแรงงาน มาตรฐานแรงงาน ฯลฯ ดังนั้นการจะทราบและติดตามความเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงของภาวะแรงงาน จึงต้องศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา รวมถึงทำนายหรือคาดการณ์อนาคตอันจะเอื้อประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการกำหนดแผนงานที่จะสนองตอบต่อความต้องการของทุกกลุ่มทั้งนายจ้าง ผู้ใช้แรงงาน รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สถานการณ์แรงงานปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551) ฉบับนี้ขอเสนอตัวชี้วัดภาวะแรงงานดังนี้

1) อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

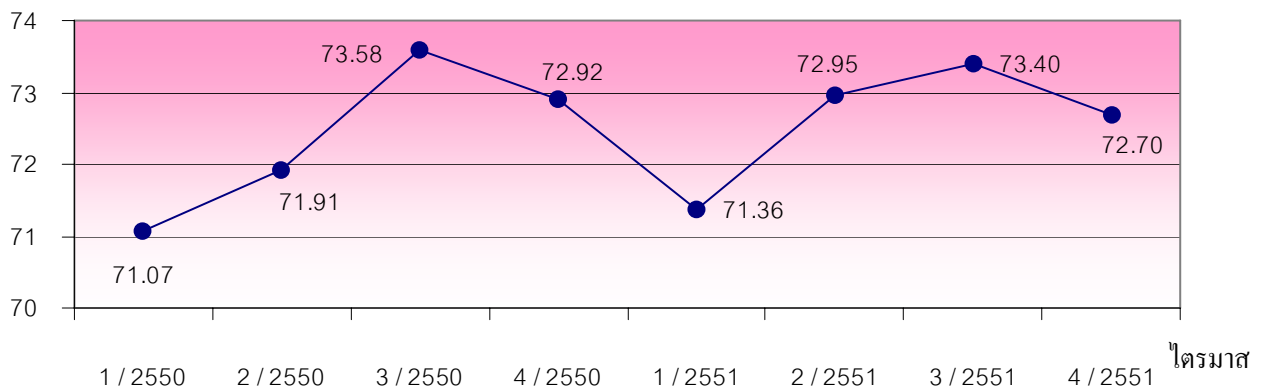
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงสภาพการมีงานทำของกำลังแรงงานในประเทศไทยเมื่อเทียบกับประชากรวัยแรงงานทั้งหมด โดยคำนวณจากกำลังแรงงานเทียบกับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยในปี 2550–2551 มีอัตราในช่วง 71.07–73.58 ซึ่งในปี 2551 พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงในลักษณะเดียวกับปี 2550 โดยอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมีอัตราสูงสุดในไตรมาส 3 ของทุกปี และมีอัตราลดลงต่ำสุดในไตรมาส 1 ของปีเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากในช่วงไตรมาส 3 ของปีเป็นช่วงฤดูการเกษตร จึงทำให้ผู้มีงานทำมีจำนวนสูงสุด ส่วนไตรมาส 4 จะเริ่มลดลงจากไตรมาส 3 เพราะเป็นช่วงใกล้พ้นฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต การใช้แรงงานในภาคเกษตรเริ่มมีน้อยลงและลดลงต่ำสุดในไตรมาส 1 เพราะเป็นช่วงฤดูแล้งนอกฤดูการเกษตร และขยับตัวสูงขึ้นในไตรมาส 2 เนื่องจากเป็นช่วงกำลังแรงงานใหม่เพิ่งจบการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน แสดงว่าฤดูกาล

เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน สำหรับปี 2551 ค่าเฉลี่ยอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานอยู่ที่ 72.60 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับปี 2550 ที่มีอัตราเฉลี่ย 72.37

ร้อยละ

แผนภูมิ 1 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

หมายเหตุ : 1. ข้อมูลไตรมาส 1/2550 - 3/2551 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ / ข้อมูลไตรมาส 4/2551 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551

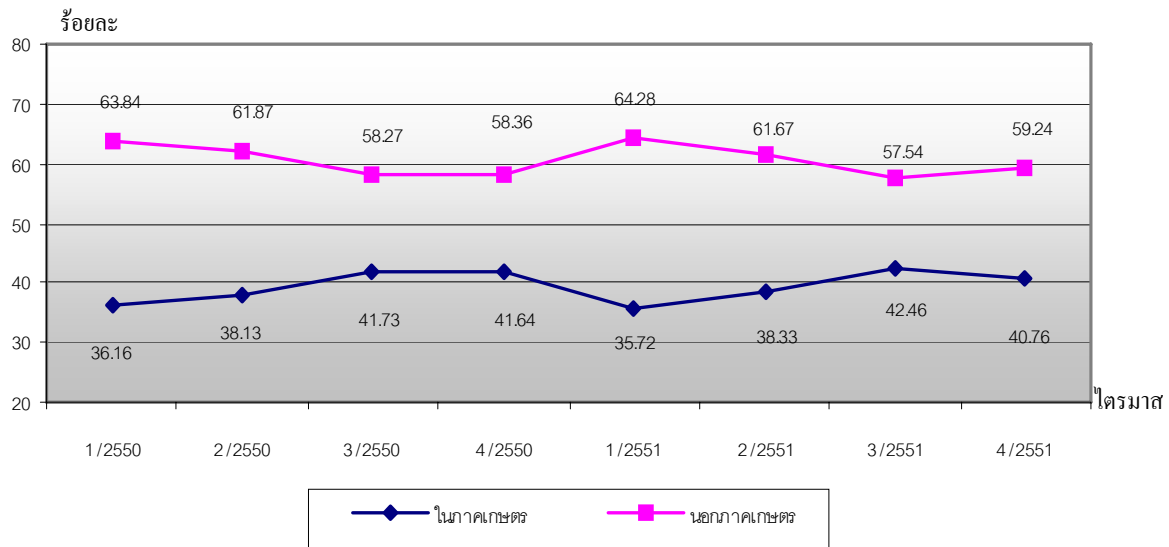
ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

2. อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน = $\frac{\text{กำลังแรงงาน} \times 100}{\text{ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป}}$

2) อัตราการจ้างงาน

อัตราการจ้างงานเป็นดัชนีตัวหนึ่งที่สามารถชี้ให้เห็นภาวะการทำงานของประชากร อัตราการจ้างงานในที่นี้จะพิจารณาในประเด็นภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร โดยอัตราการจ้างงานในภาคเกษตรคำนวณจากผู้มีงานทำในภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำ ซึ่งจะชี้ให้เห็นสัดส่วนของผู้ทำงานในภาคเกษตรว่ามีสัดส่วนเป็นอย่างไร สำหรับปี 2550-2551 พบว่าอัตราการจ้างงานในภาคเกษตรมีอัตราในช่วงร้อยละ 35.72 – 42.46 โดยอัตราการจ้างงานในแต่ละไตรมาสจะขึ้นลงตามปัจจัยฤดูกาล คือช่วงฤดูการเกษตรและช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตร แรงงานจะเคลื่อนย้ายเข้าสู่ภาคเกษตรมากขึ้นทำให้แรงงานภาคเกษตรในไตรมาส 3 และ 4 เพิ่มขึ้น ส่วนอัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตรซึ่งคำนวณจากผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำจะมีทิศทางตรงข้ามการจ้างงานในภาคเกษตร กล่าวคือ แรงงานในภาคอุตสาหกรรมจะมีสัดส่วนที่ลดลงในไตรมาส 3 และ 4 ของทุกปี โดยเฉพาะในไตรมาส 3 เป็นฤดูเพาะปลูก เนื่องจากผู้ใช้แรงงานเคลื่อนย้ายเข้าไปอยู่ในภาคเกษตรกรรมมากขึ้นนั่นเองและจะเพิ่มขึ้นสูงสุดในไตรมาส 1 ของทุกปี ทั้งนี้ อัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตรในปี 2550-2551 มีอัตราในช่วงร้อยละ 57.54 – 64.28 หมายความว่าประชากรที่มีงานทำ 100 คน จะเป็นผู้ทำงานในภาคอุตสาหกรรมประมาณ 58-65 คน

แผนภูมิ 2 อัตราการจ้างงานใน/นอกภาคเกษตร

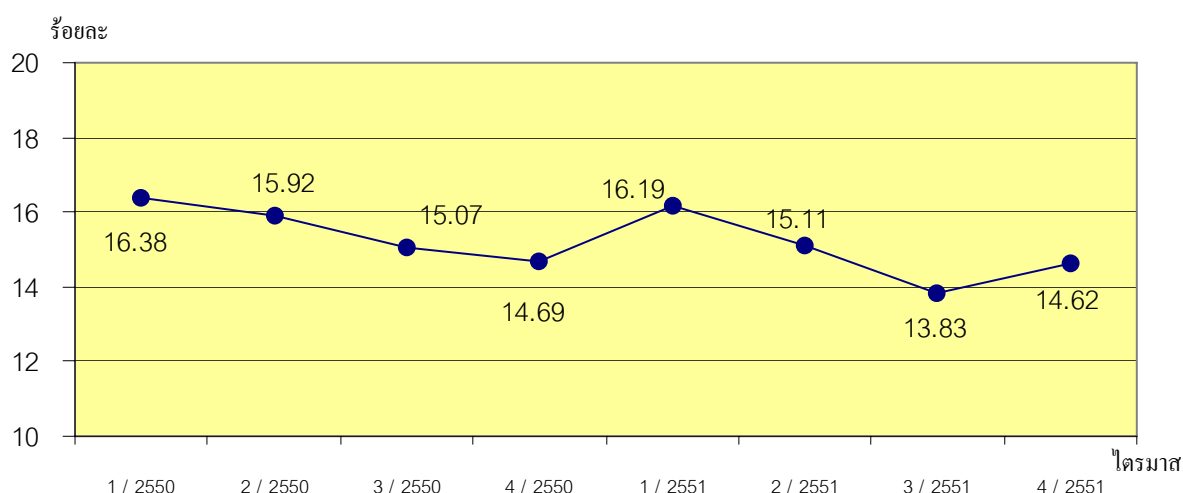
หมายเหตุ : 1. ข้อมูลไตรมาส 1/2550 - 3/2551 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ / ข้อมูลไตรมาส 4/2551 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551

ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

2. อัตราการจ้างงานใน/นอกภาคเกษตร = $\frac{\text{ผู้ทำงานใน/นอกภาคเกษตร} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$

หากพิจารณาอัตราการจ้างงานเฉพาะในส่วนภาคอุตสาหกรรมการผลิต โดยคำนวณจากจำนวนผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิตเปรียบเทียบกับจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดจะพบว่า อัตราการจ้างงานในภาคการผลิตมีอัตราสูงขึ้นในไตรมาส 1 และ 2 และกลับลดลงในไตรมาส 3 และ 4 โดยมีสาเหตุจากปัจจัยเรื่องฤดูกาลที่ส่งผลกระทบต่อภาวะการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งในประเด็นนี้จะสอดคล้องไปกับการจ้างงานใน-นอกภาคเกษตรและอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงอัตราการจ้างงานภาคอุตสาหกรรมการผลิต ในปี 2550-ปี 2551 พบว่ามีอัตราใกล้เคียงกัน คือ มีอัตรา ในช่วง 13.83-16.38 โดยปี 2550 ไตรมาส 1-4 มีอัตรา 16.38 15.92 15.07 และ 14.69 ส่วนปี 2551 ไตรมาส 1-4 มีอัตรา 16.19 15.11 13.83 และ 14.62 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า สัดส่วนการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิตในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา มีอัตราทรงตัวในระดับเดียวกัน

แผนภูมิ 3 อัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิต

หมายเหตุ : 1. ข้อมูลไตรมาส 1/2550-3/2551 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ / ข้อมูลไตรมาส 4/2551 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม- ธันวาคม 2551

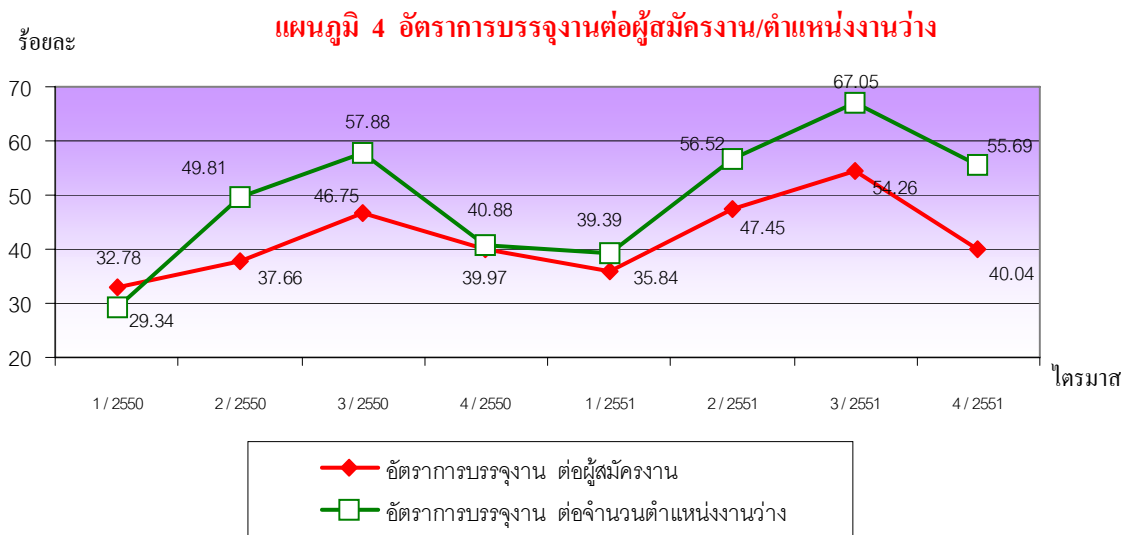
ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

2. อัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิต = $\frac{\text{ผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิต} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$

3) อัตราการบรรจุนาน

อัตราการบรรจุนานสามารถดูความเคลื่อนไหวของภาวการณ์ด้านแรงงาน โดยสามารถศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับจำนวนตำแหน่งงานว่าง หรือจำนวนผู้สมัครงาน โดยเมื่อวิเคราะห์จำนวนการบรรจุนานที่กรมการจัดหางานดำเนินการเทียบกับจำนวนตำแหน่งงานว่างที่แจ้งผ่านกรมการจัดหางาน จะพบว่า สัดส่วนอัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่างมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นมาตลอดในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา โดยอัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่างปี 2550 จะอยู่ที่อัตราร้อยละ 29.34 49.81 57.88 และ 40.88 สำหรับปี 2551 มีอัตรา ร้อยละ 39.39 56.52 67.05 และ 55.69 โดยในช่วงไตรมาส 2 ของแต่ละปีจะเริ่มมีอัตราสูงขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงที่กำลังแรงงานใหม่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงานและจะสูงสุดในไตรมาส 3 ของทุกปี อย่างไรก็ตามไตรมาส 4 ของปี 2551 มีสัดส่วนที่ลดลงมีผลจากภาวะเศรษฐกิจ การชะลอตัวของธุรกิจอันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ คือ ปัญหาวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ที่เกิดขึ้นในอเมริกาทำให้เกิดเศรษฐกิจถดถอย ผู้บริโภครายใหญ่อย่างอเมริการัดเข็มขัดลดการบริโภคลงทำให้ธุรกิจส่งออกและธุรกิจฟุ่มเฟือยประสบปัญหาซึ่งไทยได้รับผลกระทบอย่างมากเนื่องจากไทยเป็นคู่ค้าส่งออกไปอเมริกาอันดับต้น ๆ จึงทำให้เกิดภาวะการเลิกจ้าง ว่างงาน ทำให้อัตราการบรรจุนานในไตรมาส 4 ลดลง อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันกับปีที่ผ่านมา พบว่า มีอัตราสูงกว่าและหากเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้บรรจุนานกับจำนวนผู้สมัครจะพบว่า ปี 2550 มีอัตราในช่วง 32.78-46.75 ส่วนปี 2551 มีอัตรา 35.84-54.26 เมื่อพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลงในแต่ละไตรมาส

ตั้งแต่ปี 2550 – 2551 (แผนภูมิ 4) จะพบว่าอัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่างและต่อผู้สมัครงานจะมีเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนที่สูงขึ้นในไตรมาส 2 และ 3 และลดลงในไตรมาส 4 และ 1 เช่นเดียวกับอัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่าง ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากไตรมาสที่ 2 และ 3 เป็นช่วงที่กำลังแรงงานใหม่เพิ่งสำเร็จการศึกษาและเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงานตามที่กล่าวไว้

ที่มา : ข้อมูลกรมการจัดหางาน ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

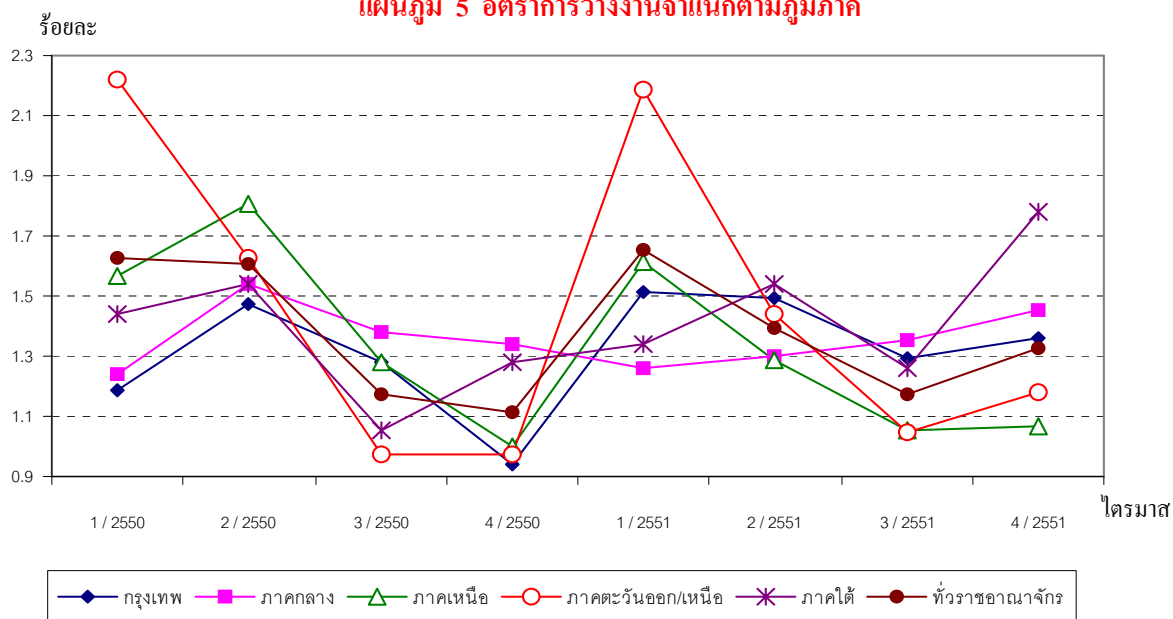
หมายเหตุ : 1. อัตราการบรรจงานต่อผู้สมัครงาน = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจงาน}}{\text{ผู้สมัครงาน}} \times 100$

2. อัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่าง = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจงาน}}{\text{ตำแหน่งงานว่าง}} \times 100$

4) อัตราการว่างงาน

อัตราการว่างงานเป็นอัตราที่คำนวณจากผู้ไม่มีงานทำหรือผู้ว่างงานเปรียบเทียบกับจำนวนกำลังแรงงาน ซึ่งพบว่าในปี 2551 มีอัตราว่างงานเฉลี่ยตลอดปี 1.32 ซึ่งลดลงจากอัตราว่างงานเฉลี่ยปี 2550 ที่มีอัตรา 1.17 และเมื่อพิจารณารายภาคในรอบปี 2550 – 2551 จะพบว่าอัตราการว่างงานจะมีการเคลื่อนไหวขึ้นลงตามปัจจัยฤดูกาล โดยไตรมาส 1 เป็นช่วงฤดูแล้งนอกฤดูการเก็บเกี่ยวส่งผลให้แรงงานในภาคเกษตรเริ่มว่างงาน อัตราการว่างงานในไตรมาส 1 จึงสูงและเริ่มลดลงในไตรมาส 2 เนื่องจากเป็นช่วงที่เริ่มเข้าสู่ฤดูการเกษตร โดยเฉพาะไตรมาส 3 มีอัตราลดลงอย่างมาก เพราะไตรมาสนี้เป็นช่วงฤดูเพาะปลูกอย่างแท้จริงประกอบกับเป็นช่วงที่กำลังแรงงานใหม่เพิ่งสำเร็จการศึกษาใหม่และเข้าสู่ตลาดแรงงาน จึงทำให้การว่างงานในช่วงนี้ลดลงและจะเริ่มสูงขึ้นอีกครั้งหนึ่งในช่วงไตรมาส 4 (แผนภูมิ 5) สำหรับอัตราการว่างงานรายภาคพบว่า ภาคที่มีการเคลื่อนไหวเรื่องของการว่างงานสูงสุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานเกษตรกรรม เมื่อเสร็จสิ้นจากการเกษตรจะเคลื่อนย้ายเข้าสู่เมืองจึงส่งผลให้อัตรามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นและลงสูงดังแผนภูมิ 5 (รายละเอียดอัตราจำแนกตามภาคและทั่วราชอาณาจักร ปรากฏในตารางภาคผนวกที่ 21)

แผนภูมิ 5 อัตราการว่างงานจำแนกตามภูมิภาค

หมายเหตุ : 1. ข้อมูลไตรมาส 1/2550 - 3/2551 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ / ข้อมูลไตรมาส 4/2551 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551

2. ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

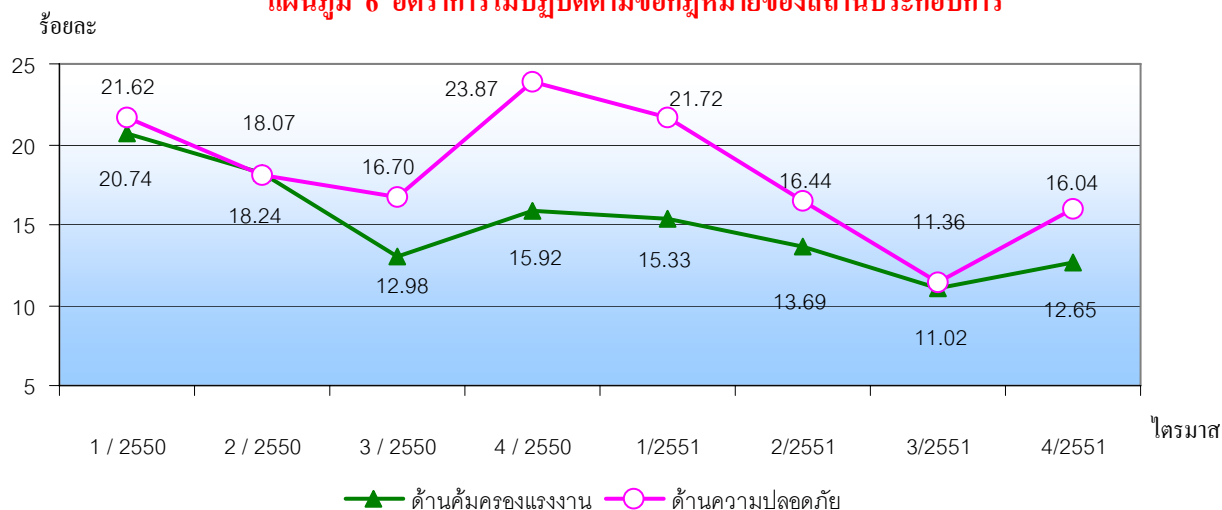
3. อัตราการว่างงาน = $\frac{\text{จำนวนผู้ไม่มีงานทำ}}{\text{กำลังแรงงาน}} \times 100$

5) อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ

การคุ้มครองแรงงานให้ได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรมถูกต้องตามกฎหมายเป็นบทบาทที่สำคัญของกระทรวงแรงงานโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเพราะหากนายจ้างไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดสูงย่อมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของลูกจ้าง ผู้ใช้แรงงาน และส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานตามมา สำหรับอัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ จำแนกได้เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานและกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน โดยในปี 2551พบว่าอัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการต่อจำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจทั้งหมดในปี 2551 มีอัตราจากไตรมาส 1-4 ตามลำดับดังนี้ 15.33 13.69 11.02 และ 12.65 ขณะที่ปี 2550 มีอัตราจากไตรมาส 1-4 ดังนี้ 20.74 18.24 12.98 และ 15.92

ส่วนอัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า ตลอดปี 2550 มีอัตราจากไตรมาส 1-4 ดังนี้ 21.62 18.07 16.70 และ 23.87 ส่วนตลอดปี 2551 แต่ละไตรมาสมีอัตราดังนี้ ไตรมาส 1 อัตรา 21.72 ไตรมาส 2 อัตรา 16.44 ไตรมาส 3 อัตรา 11.36 และไตรมาส 4 อัตรา 16.04 (แผนภูมิ 6)

แผนภูมิ 6 อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ

หมายเหตุ :

- ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน / ข้อมูลไตรมาส 4/2551 เป็นข้อมูลเบื้องต้น ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
- อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการ = $\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ทำผิดกฎหมายคุ้มครองแรงงาน} \times 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจกฎหมายคุ้มครองแรงงาน}}$

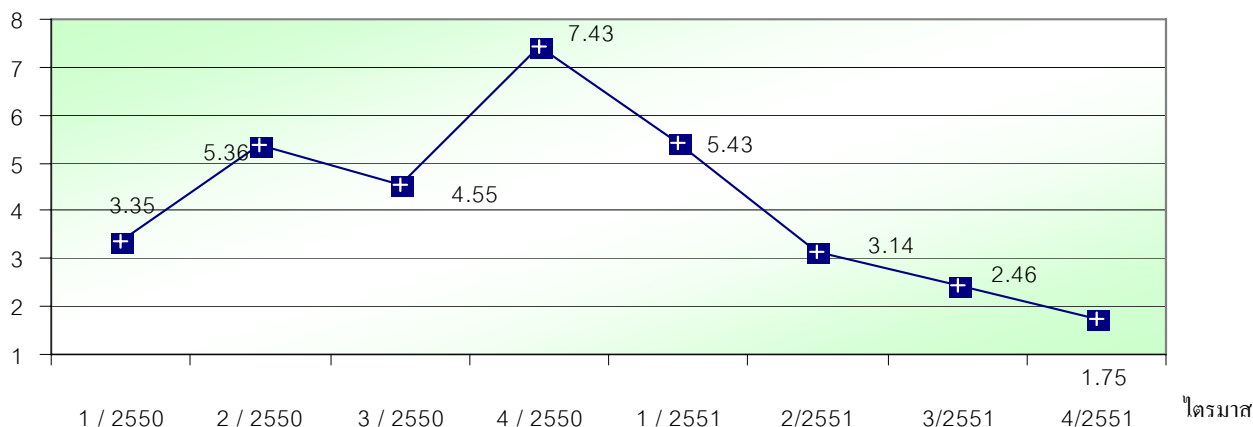
$$\text{อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดความปลอดภัยของสถานประกอบการ} = \frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ทำผิดกฎหมายความปลอดภัย} \times 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจกฎหมายความปลอดภัย}}$$

6) อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงาน/ข้อขัดแย้ง ในสถานประกอบการ

การเกิดข้อพิพาทแรงงานนั้นมีผลมาจากการที่ลูกจ้างได้แจ้งข้อเรียกร้องต่อนายจ้าง และหากไม่สามารถยุติหรือตกลงกันได้ก็จะเกิดเป็นข้อพิพาทแรงงานขึ้น ซึ่งการเกิดข้อพิพาทแรงงานในสถานประกอบการ เป็นดัชนีแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง การเปลี่ยนแปลงของอัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงาน / ข้อขัดแย้งจะแสดงให้เห็นถึงทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างว่ามีทิศทางหรือแนวโน้มไปในทางใด สำหรับอัตราสถานประกอบการที่เกิดข้อพิพาทแรงงานต่อสถานประกอบการทั้งหมด 100,000 แห่ง ในปี 2550-2551 พบว่ามีอัตราอยู่ในช่วงต่ำกว่า 7.43 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการ 100,000 แห่ง มีการเกิดข้อพิพาทแรงงานประมาณ 7-8 แห่ง จึงเป็นอัตราที่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าในรอบปีที่ผ่านมาความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างอยู่ในระดับดีมาก

แผนภูมิ 7 อัตราการเกิดข้อผิดพลาดแรงงานในสถานประกอบการต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง

อัตรา

หมายเหตุ : 1. ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน / ข้อมูลไตรมาส 4/2551 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

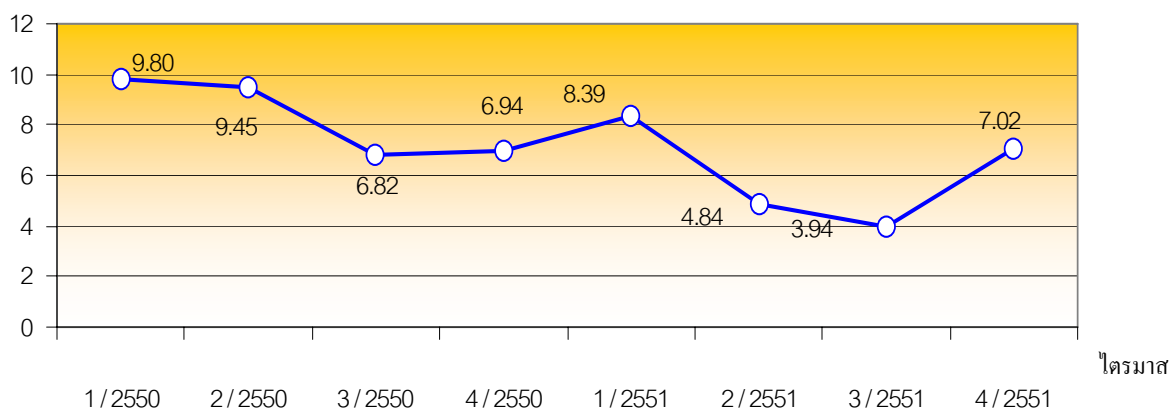
ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

2. อัตราการเกิดข้อผิดพลาดต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง = $\frac{\text{สถานประกอบการที่เกิดข้อผิดพลาดแรงงาน} \times 100,000}{\text{สถานประกอบการทั้งหมด}}$

สำหรับข้อขัดแย้งในสถานประกอบการ ซึ่งเกิดจากความขัดแย้งระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง โดยไม่เกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้น เป็นดัชนีตัวหนึ่งที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างได้ โดยอัตราการเกิดข้อขัดแย้งในสถานประกอบการต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง ในปี 2550-2551 มีอัตราอยู่ในช่วง 3.94-9.80 กล่าวคือในจำนวนสถานประกอบการ 100,000 แห่ง มีสถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้งประมาณ 4 - 10 แห่ง ซึ่งก็ยังสามารถนับว่าเป็นอัตราที่ต่ำ (แผนภูมิ 8) อย่างไรก็ตามกระทรวงแรงงานมิได้นิ่งนอนใจยังคงการตรวจเยี่ยมสถานประกอบการโดยหน่วยงานทุกหน่วยในสังกัดกระทรวงแรงงานเพื่อให้ได้มีการส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ที่มีระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตลอดเวลา

แผนภูมิที่ 8 อัตราการเกิดข้อขัดแย้งในสถานประกอบการต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง

อัตรา

หมายเหตุ : 1. ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน / ข้อมูลไตรมาส 4/2551 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

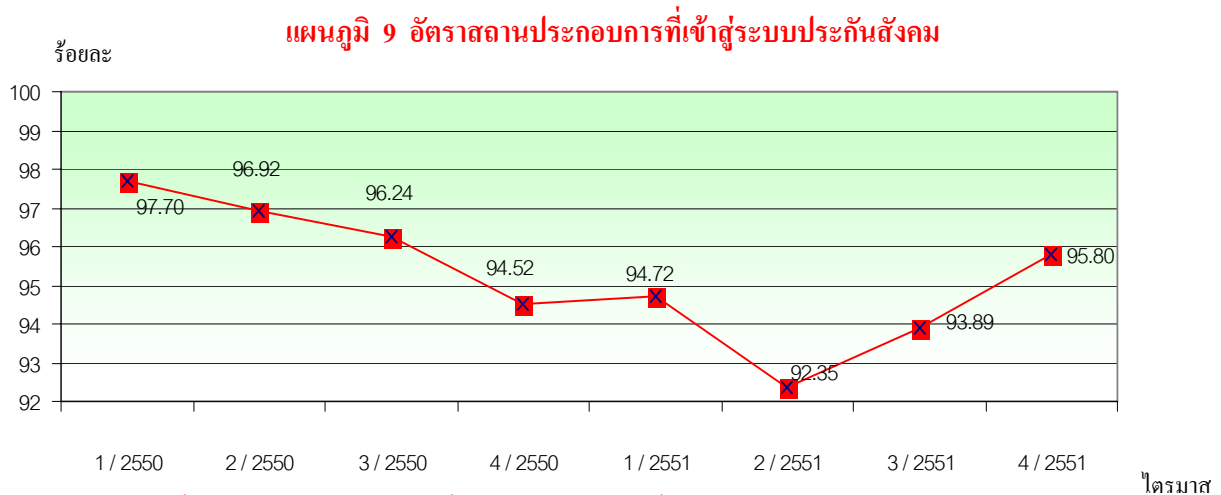
ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

2. อัตราการเกิดข้อขัดแย้งต่อสถานประกอบการทั้งหมด 100,000 แห่ง = $\frac{\text{สถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้ง} \times 100,000}{\text{สถานประกอบการทั้งหมด}}$

7) อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม

อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคมโดยการศึกษาจากจำนวนสถานประกอบการในระบบประกันสังคมเปรียบเทียบกับจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด พบว่าสัดส่วนของสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคมมีสัดส่วนสูงขึ้นโดยปี 2550 มีอัตราจากไตรมาส 1 – 4 ตามลำดับ คือ 97.7 96.92 96.24 และ 94.52 และปี 2551 มีอัตรา 94.72 92.35 93.89 และ 95.80 ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 9

หมายเหตุ : 1. * ข้อมูลสำนักงานประกันสังคม / ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

2. อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม = $\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่อยู่ในระบบประกันสังคม} * X 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการทั้งหมด **}}$

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
ให้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่ 1 มิถุนายน 2551

ค่าจ้างขั้นต่ำ(บาท)	พื้นที่
203	กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร
197	จังหวัดภูเก็ต
180	จังหวัดชลบุรี
179	จังหวัดสระบุรี
173	จังหวัดฉะเชิงเทรา พระนครศรีอยุธยา และระยอง
170	จังหวัดนครราชสีมา
169	จังหวัดระนอง
168	จังหวัดเชียงใหม่ และพังงา
165	จังหวัดกระบี่ และกาญจนบุรี
164	จังหวัดเพชรบุรี และราชบุรี
163	จังหวัดจันทบุรี ปราจีนบุรี และลพบุรี
162	จังหวัดเลย
161	จังหวัดสิงห์บุรี และอ่างทอง
160	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และสระแก้ว
158	จังหวัดชุมพร และอุทัยธานี
157	จังหวัดเชียงราย ตรัง สงขลา หนองคาย และอุดรธานี
156	จังหวัดกำแพงเพชร ตราด นครนายก และลำพูน
155	จังหวัดกาฬสินธุ์ นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ บุรีรัมย์ พัทลุง เพชรบูรณ์ สตูล สุราษฎร์ธานี สกลนคร ปัตตานี ยะลา และยโสธร
154	จังหวัดขอนแก่น ชัยนาท ลำปาง สุพรรณบุรี หนองบัวลำภู ร้อยเอ็ด และอุบลราชธานี
153	จังหวัดนครพนม นราธิวาส มุกดาหาร สุโขทัย* และอำนาจเจริญ
152	จังหวัดพิษณุโลก ชัยภูมิ* อุตรดิตถ์*
151	จังหวัดตาก น่าน มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน และสุรินทร์
150	จังหวัดพิจิตร แพร่ พะเยา และศรีสะเกษ

หมายเหตุ : จังหวัดสุโขทัย อุตรดิตถ์และชัยภูมิ ใช้อัตรานี้ ตั้งแต่วันที่ 22 พฤศจิกายน 2551 เป็นต้นไป

ประเทศไทยกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศ

โดย กาญจนา วงศ์สุวรรณ
ผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์
สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ ได้ยุติลง ภายใต้สนธิสัญญาแวร์ซาย ได้มีการสถาปนาหน่วยงานด้านเศรษฐกิจและสังคมขึ้น โดยใช้ชื่อว่า องค์การกรรมระหว่างประเทศ เมื่อปี ๒๔๖๒ และเมื่อมีการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ ขึ้นเมื่อ ปี ๒๔๘๘ หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ องค์การกรรมระหว่างประเทศ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization) หรือที่เรียกชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า ไอแอลโอ (ILO) เป็นองค์การชำนาญพิเศษในเครือขององค์การสหประชาชาติที่เก่าที่สุด ปัจจุบัน ILO กำลังจะมีอายุครบ ๙๐ ปี ในเดือนเมษายน ศกนี้

ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิก ก่อตั้ง ILO มาตั้งแต่แรกเริ่ม จึงมีบทบาทที่สำคัญต่อการดำเนินงานของ ILO และเนื่องในโอกาสครบรอบ ๙๐ ปี ของ ILO ผู้เขียนจึงขอถือเป็นโอกาสอันดีที่จะเสนอบทความเรื่อง ประเทศไทยกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับนี้

ILO มีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งเพื่อ ส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม รับรองและ เคารพในสิทธิมนุษยชน สนับสนุนให้เกิดความเป็นธรรมในการใช้แรงงานและการมีงานทำ อย่างเต็มที่ การเพิ่มผลผลิต การส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง การครองชีพ และสุขภาพ การยกมาตรฐานความเป็นอยู่ของ ลูกจ้าง และให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิก ปัจจุบัน ILO มีประเทศสมาชิก ๑๘๒ ประเทศ

ประเทศสุดท้ายที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก ILO คือ ประเทศ Tuvalu เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๑

ILO เป็นองค์การที่มีโครงสร้างแตกต่างจากองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ คือเป็น องค์การที่บริหารโดยบุคคล ๓ ฝ่าย ประกอบด้วย รัฐบาล นายจ้าง และลูกจ้าง หรือที่เรียกกันว่า องค์การไตรภาคี

โครงสร้างของ ILO แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน เช่นเดียวกับองค์การชำนาญพิเศษอื่นๆ กล่าวคือ มีการประชุมใหญ่ ILO (คล้ายกับ สมัชชา) มีคณะประสานงาน (คล้ายกับ คณะกรรมการบริหาร) และมีสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ (คล้ายกับสำนักงานเลขาธิการ) ดังนี้

๑. การประชุมใหญ่ประจำปี

(International Labour Conference : ILC) เป็น การประชุมของคณะผู้แทนไตรภาคีของประเทศสมาชิก ซึ่งจัดขึ้นปีละ ๑ ครั้งในเดือนมิถุนายน โดยทุกประเทศจะเสนอหัวหน้าคณะผู้แทนแต่ละฝ่ายของไตรภาคีขึ้นกล่าวสุนทรพจน์ เพื่ออภิปรายรายงานของผู้อำนวยการใหญ่ ILO และ รายงานของคณะประสานงาน ต่อที่ประชุม กำหนดมาตรฐานแรงงานสากล (Instruments) ในรูปอนุสัญญา (Convention) และข้อเสนอแนะ (Recommendation) เพื่อให้ประเทศสมาชิกร นำไปพิจารณาให้สัตยาบันและรับรอง พิจารณา อนุมัติแผนงานและงบประมาณขององค์การฯ

พิจารณาปัญหาด้านการเงิน ปรัชญาหรือประเด็นทางสังคมและแรงงานที่มีผลกระทบทั่วโลก รวมทั้งกำหนดแนวนโยบายและกิจกรรมขององค์กรฯ ในอนาคต

๒. คณะประศาสน์การ (Governing Body : GB) คือ คณะกรรมการบริหารองค์กรฯ มีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหาร กำหนดระเบียบวาระการประชุม ควบคุมการปฏิบัติงานขององค์กรฯ โดยมีประธานคณะประศาสน์การเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุด

๓. สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Office) คือ สำนักงานที่ทำหน้าที่บริหารงานต่าง ๆ ขององค์กรฯ เป็นศูนย์กลางด้านวิชาการ ศูนย์ข้อมูล และศูนย์ปฏิบัติการ มีผู้อำนวยการใหญ่ (Director-General) เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุด สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีสำนักงานภูมิภาค (Regional Office) ซึ่งมีผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ (Assistance Director-General) เป็นผู้บริหารสูงสุด รวม ๔ แห่ง คือ สำนักงานภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ตั้งอยู่ที่ตึกสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร สำนักงานภูมิภาคลาตินอเมริกา ตั้งอยู่ที่กรุงลิมา ประเทศเปรู สำนักงานภูมิภาคแอฟริกา ตั้งอยู่ที่กรุงแอดิสอาบาบา ประเทศเอธิโอเปีย สำนักงานภูมิภาคตะวันออกกลางและยุโรป ตั้งอยู่ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ILO ยังมีสำนักงานสาขาในอนุภูมิภาคอีกหลายแห่งทั่วโลก อาทิ สำนักงานอนุภูมิภาคนครปักกิ่ง กรุงโคลัมโบ กรุงดักกา กรุงอิสลามาบัด กรุงจาการ์ตา กรุงมะนิลา กรุงโตเกียว กรุงนิวเดลี เมืองซัวลา และ

สำนักงานอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออก (อยู่ในตึกเดียวกับสำนักงานภูมิภาค) นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการอีก ๒ สถาบันคือ

๑. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อศึกษาด้านแรงงาน (The International Institute for Labour Studies) ตั้งอยู่ ณ นครเจนีวา มีหน้าที่ทำการค้นคว้า วิจัย ศึกษาในระดับสูงด้านนโยบายแรงงานและสังคม เป็นที่ชุมนุมของผู้เชี่ยวชาญจากทั่วโลก และเปิดให้บริการแก่ทั้งประเทศสมาชิกและอื่นๆ ด้วย

๒. ศูนย์ระหว่างประเทศของ ILO เพื่อการฝึกอบรมด้านวิชาชีพและวิชาการระดับสูง (The International Centre for Advanced Technical and Vocational Training) ตั้งอยู่ ณ เมืองตูริน ประเทศอิตาลี มีหน้าที่จัดการฝึกอบรมให้กับผู้อำนวยการของสถาบันฝึกอบรมทางวิชาการและอาชีพ เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม ผู้จัดการงานธุรกิจเอกชนและสาธารณะ ผู้นำสหภาพแรงงาน ครูฝึกและผู้บริหารในการฝึกอบรมวิชาชีพ และเจ้าหน้าที่ทางเทคนิค

บทบาทของประเทศไทยในองค์การแรงงานระหว่างประเทศ

ประเทศไทย เป็นหนึ่งใน ๔๒ ประเทศร่วมก่อตั้ง ILO มีหน้าที่ในการจ่ายค่าบำรุง (ได้จ่ายค่าบำรุงสำหรับกิจกรรมขององค์กรฯ ปี ๒๕๕๒ จำนวน ๗๒๕,๐๒๕ ฟรังก์สวิส หรือประมาณ ๒๒ ล้านบาท) เพื่อสมทบเป็นงบประมาณขององค์กรฯ ร่วมกับแหล่งเงินทุนอื่นของ ILO นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเป็นที่ตั้งของสำนักงานภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

สำนักงานอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกสำรอง (Deputy Member) ของคณะประศาสน์การของ ILO ระหว่างปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔ (ค.ศ. 2008 – 2011) และหากไทยไม่สละสิทธิ์ในการเป็นสมาชิก GB ตามรูปแบบของการเป็นตัวแทนกลุ่มประเทศอาเซียน ไทยจะต้องเป็นสมาชิกสำรองต่อไปอีก ๒ สมัย เป็นเวลา ๖ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐ (ค.ศ. 2011 – 2017) และเป็นสมาชิกประจำ (Titular หรือ Regular Member) ของกลุ่มเอเชียและแปซิฟิก อีก ๓ ปี ระหว่างปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ (ค.ศ. 2017 – 2020)

ภารกิจของไทยภายใต้กรอบงาน ILO สรุปได้ดังนี้

๑. การเข้าร่วมประชุมใหญ่ประจำปีของ ILO ในเดือนมิถุนายนของทุกปี โดยประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะส่งผู้แทนที่เป็นองค์คณะไตรภาคี ประกอบด้วย ผู้แทนฝ่ายรัฐบาล ๒ คน ฝ่ายนายจ้าง ๑ คน และฝ่ายลูกจ้าง ๑ คน รวม ๔ คน เข้าร่วมประชุม และให้มีที่ปรึกษาของผู้แทนได้ตามความจำเป็น แต่ไม่เกิน ๒ คน ต่อระเบียบวาระการประชุม

ในเดือนมิถุนายน สกนี้ จะเป็นการประชุมใหญ่ ILO สมัยที่ ๙๘ โดยมีระเบียบวาระประจำ คือ การพิจารณารับรองแผนงานและงบประมาณ การรายงานความคืบหน้าของคณะกรรมการปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ การหารือเกี่ยวกับรายงานสถานการณ์ของโลก (Global Report) รายงานของผู้อำนวยการใหญ่ ILO และรายงานของประธานคณะประศาสน์การ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ส่วนระเบียบ

วาระจร เป็นการหารือเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการด้านเอดส์ในโลกแห่งการทำงาน (Strengthening national response to HIV/AIDS in the world of work) ซึ่งเป็นการหารือครั้งแรกเพื่อรวบรวมข้อเสนอในการจัดทำร่างข้อแนะ (Recommendation) เกี่ยวกับการดำเนินการในที่ทำงานเพื่อให้ความช่วยเหลือคนงานที่ติดเชื้อเอดส์ การจ้างงานและการคุ้มครองทางสังคมในมิติใหม่ของประชากร (Employment and social protection in the new demographic context) และการหารือเรื่องความเท่าเทียมกันระหว่างชายหญิงเป็นหัวใจสำคัญของงานที่มีคุณค่า (Gender equality at the heart of decent work)

๒. การเข้าร่วมประชุมคณะประศาสน์การของ ILO ปีละ ๓ ครั้ง คือ ในเดือนพฤศจิกายน (๒ สัปดาห์) เดือนมีนาคม (๓ สัปดาห์) และเดือนมิถุนายน (๑ วัน) ของปีถัดไป ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุมใหญ่ ILO ซึ่งการประชุมในเดือนพฤศจิกายน จะเปรียบเสมือนการประชุมครั้งแรกของแต่ละประเด็น เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับจัดทำร่างเอกสารที่จะพิจารณาเพื่อให้การรับรองในการประชุมเดือนมีนาคม ของปีถัดไป เช่น สารัตถะของการประชุมใหญ่ ILO ล่วงหน้า ๒ ปี ร่างแผนงานและงบประมาณ รวมทั้งการกำหนดระเบียบวาระพิเศษ (special sitting) สำหรับการประชุม ILC ส่วนการประชุมในเดือนมิถุนายน เป็นเลือกตั้งประธาน GB (วาระ ๑ ปี) และการนำเสนอประเด็นหารือหรือปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการประชุม ILO

โครงสร้างของ GB ปัจจุบัน มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น ๑๒๒ คน ประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายรัฐบาลจาก ๕๖ ประเทศ เป็นสมาชิกประจำ ๒๘ ประเทศ (จากประเทศอุตสาหกรรมสำคัญ ๑๐ ประเทศ จากการเลือกตั้ง ๑๘ ประเทศ) และสมาชิกสำรองจากการเลือกตั้ง ๒๘ ประเทศ ที่เหลือเป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง ฝ่ายละ ๓๓ คน (เป็นสมาชิกประจำฝ่ายละ ๑๔ คน และสมาชิกสำรองฝ่ายละ ๑๙ คน)

รูปแบบการประชุมในเดือนพฤศจิกายนและมกราคม มีลักษณะคล้ายกัน คือ ในสัปดาห์แรกหรือสองสัปดาห์แรกแล้วแต่สมัยประชุม จะเป็นการประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานชุดต่าง ๆ และการประชุมคณะทำงานเกี่ยวกับมิติทางสังคมภายใต้กระแสดโลกาภิวัตน์ (วันแรกของสัปดาห์สุดท้าย) และต่อด้วยการประชุม GB เต็มคณะในช่วงที่เหลือของสัปดาห์สุดท้าย (๔ วัน)

๓. การจัดทำแผนงานระดับประเทศว่าด้วยงานที่มีคุณค่า (Decent Work Country Programme : DWCP) ซึ่งนาย Juan Somavia ผู้อำนวยการใหญ่ ILO คนปัจจุบัน ได้นำเสนอวาระงานที่มีคุณค่า (Decent Work Agenda) เพื่อพัฒนาให้แรงงานทุกคนทั่วโลก มีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดี เป็นไปตามมาตรฐานแรงงานสากล

ILO ได้กำหนดกรอบวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Objectives) ที่จะผลักดันให้ประเทศสมาชิก นำไปจัดทำเป็นแผนงานของแต่ละประเทศ ใน ๔ เสาหลัก (Pillars) คือ ๑) การส่งเสริมหลักการและสิทธิพื้นฐานในการทำงาน (Fundamental Principles and Rights at Work) ๒) การให้ความคุ้มครองทางสังคม (Social

Protection) ๓) การส่งเสริมการเจรจาทางสังคม (Social Dialogue) และ ๔) การจ้างงาน (Employment) โดยมีหลักการที่สำคัญคือ ให้เอกสิทธิ์แก่ประเทศสมาชิก ที่จะกำหนดลำดับความต้องการ และความจำเป็นของแต่ละประเทศในการพัฒนาด้านแรงงานของประเทศ ซึ่งดำเนินการในลักษณะประสานทุกหน่วยงาน (integrated action) โดยเฉพาะองค์การไตรภาคี เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าว โดย ILO จะให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือทางวิชาการตามความจำเป็นของแต่ละประเทศสมาชิก

๔. การรายงานตามพันธกรณีในฐานะประเทศสมาชิก ILO ซึ่งตามธรรมนูญ (Constitution) ของ ILO ประเทศสมาชิกจะต้องรายงานความคืบหน้าในการปฏิบัติตามอนุสัญญาที่ได้ให้สัตยาบัน (มาตรา ๒๒) ตลอดจนความคืบหน้าในการพิจารณาเพื่อให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาหลัก ๘ ฉบับ ของ ILO ที่ยังไม่ได้ให้สัตยาบันและในแต่ละปี คณะประศาสน์การจะเลือกกลุ่มอนุสัญญาที่ผ่านการรับรองแล้ว (มาตรา ๑๙) เพื่อทำ Global Survey โดยการออกแบบสอบถามให้ประเทศสมาชิกจัดส่งข้อมูล และจากผลการประชุม GB สมัยที่ ๓๐๓ ครั้งล่าสุดในเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ GB กำหนดให้ทำ Global Survey ในลักษณะของการรายงานอย่างต่อเนื่องครบวงจร (Recurrent discussion) โดยเริ่มจากเรื่องการจ้างงาน (Employment) ในปี ๒๕๕๓ และการคุ้มครองทางสังคม (Social Protection) ในปี ๒๕๕๔

นับตั้งแต่มีการก่อตั้ง ILO จนถึงปัจจุบัน มาตรฐานแรงงานสากลที่ผ่านการรับรองจากประเทศสมาชิก ซึ่งเป็นไตรภาคีใน

การประชุม ILC ทั้ง ๘๗ สมัย ในรูปแบบของอนุสัญญา จำนวน ๑๘๘ ฉบับ และข้อแนะนำ จำนวน ๑๕๕ ฉบับ (รายชื่อและข้อบทของอนุสัญญา และข้อแนะนำ ของ ILO สามารถหาดูได้จาก <http://www.ilo.org/ilolex/english/index.htm>)

นอกจากนี้ที่ประชุมใหญ่ประจำปีของ ILO ยังออกมาตรฐานแรงงานสากลในรูปแบบอื่น ๆ อีก คือ พิธีสาร (Protocol) แนวปฏิบัติ (Code of Practice) และปฏิญญา (Declaration) ด้วย

ปฏิญญา (Declaration) ของ ILO ที่สำคัญ ๆ ซึ่งเป็นเอกสารกำหนดหลักการและแนวนโยบายในการทำงานของ ILO มี ๓ ฉบับ ได้แก่

๔.๑ ปฏิญญาฟิลาเดลเฟีย (Philadelphia Declaration) ในปี ๒๔๘๗ ที่ได้กำหนดหลักการไว้ว่า “แรงงานไม่ใช่สินค้า เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการจัดตั้งสมาคม เป็นสิ่งสำคัญสำหรับความก้าวหน้าที่ยั่งยืน หากความยากจนปรากฏขึ้น ณ ที่แห่งใด จะกลายเป็นอันตรายต่อความมั่งคั่งในทุกแห่ง และมนุษย์ทุกคนโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา และเพศ มีสิทธิเพื่อให้ได้มาซึ่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และโอกาสที่เท่าเทียมกันอย่างเสรี”

๔.๒ ปฏิญญาของ ILO ว่าด้วยหลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน (ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work) ซึ่งผ่านการรับรองจากที่ประชุม ILC ในปี ๒๕๔๑ ซึ่งเน้นย้ำให้มีความสำคัญต่ออนุสัญญาหลักของ ILO (Core Labour Conventions) จำนวน ๘ ฉบับ ได้แก่ เสรีภาพในการสมาคมและการร่วมเจรจาต่อรอง (อนุสัญญา

ฉบับที่ ๘๗ ว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและฉบับที่ ๘๘ ว่าด้วยการปฏิบัติตามหลักแห่งสิทธิในการรวมตัวกันและสิทธิในการร่วมเจรจาต่อรอง) การจัดการใช้แรงงานบังคับ (อนุสัญญาฉบับที่ ๒๙ ว่าด้วยการเกณฑ์แรงงานหรือแรงงานบังคับ และฉบับที่ ๑๐๕ ว่าด้วยการยกเลิกแรงงานบังคับ) การจัดการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ (อนุสัญญาฉบับที่ ๑๐๐ ว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่ากันสำหรับคนงานชายและหญิงในงานที่มีค่าเท่ากัน และฉบับที่ ๑๑๑ ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ) และการจัดการใช้แรงงานเด็ก (อนุสัญญาฉบับที่ ๑๓๘ ว่าด้วยอายุขั้นต่ำที่อนุญาตให้จ้างงานได้ และฉบับที่ ๑๘๒ ว่าด้วยรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก)

ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาหลักในกลุ่มนี้แล้ว ๕ ฉบับ ได้แก่ การจัดการใช้แรงงานบังคับ จำนวน ๒ ฉบับ คือ อนุสัญญาฉบับที่ ๒๙ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ และอนุสัญญาฉบับที่ ๑๐๕ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๒ การจัดการใช้แรงงานเด็ก จำนวน ๒ ฉบับ คือ อนุสัญญาฉบับที่ ๑๓๘ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๑ และอนุสัญญาฉบับที่ ๑๘๒ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ และการจัดการเลือกปฏิบัติ จำนวน ๑ ฉบับ คือ อนุสัญญาฉบับที่ ๑๐๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒

ส่วนอนุสัญญาหลักที่ไทยยังไม่ได้ให้สัตยาบัน คือ อนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ อนุสัญญาฉบับที่ ๘๘ และอนุสัญญาฉบับที่ ๑๑๑ ประเทศไทยจะต้องรายงาน ซึ่งเป็นการติดตามผลการดำเนินการตามปฏิญญา นอกจากนี้ไทยยังมีข้อ

ผูกพันที่จะต้องรายงานข้อเท็จจริง ในกรณีที่มี องค์การของนายจ้างหรือองค์กรของลูกจ้าง ร้องเรียนว่าไทยไม่ได้ปฏิบัติตามอนุสัญญาฉบับ โดยของ ILO (มาตรา ๒๔)

๔.๓ ปฏิญญา ILO ว่าด้วยความ ยุติธรรมทางสังคมเพื่อโลกาภิวัตน์ที่เป็นธรรม (ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization) ซึ่งผ่านการรับรองจากที่ประชุม ILC ในปี ๒๕๕๑ ได้กำหนดวัตถุประสงค์เชิง ยุทธศาสตร์ของ ILO ในการสร้างงานที่มีคุณค่า ไว้ ๔ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) การส่งเสริมจ้างงาน ๒) การพัฒนาและเสริมสร้างมาตรการการคุ้มครองทางสังคม ๓) การส่งเสริมการเจรจา หรือทางสังคม และ ๔) การเคารพ และ ตระหนักถึงเรื่องหลักการและสิทธิพื้นฐานใน การทำงาน

๕. ความร่วมมือทางวิชาการและการเข้าร่วมประชุม/สัมมนาทางวิชาการของ ILO ซึ่งในแต่ละปี ILO จะมีการประชุมทางวิชาการค่อนข้างมาก ทั้งในระดับผู้เชี่ยวชาญ และการประชุมไตรภาคีเฉพาะเรื่อง หรือเฉพาะประเภทอุตสาหกรรม ทั้งในภูมิภาคต่างๆ และที่ สำนักงานใหญ่ ณ นครเจนีวา ซึ่ง GB จะ กำหนดให้ประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการประชุม เข้าร่วมการประชุม และสำหรับการประชุมที่สำนักงานใหญ่ ณ นครเจนีวา ILO จะ เชิญให้ผู้แทนประเทศสมาชิกทุกประเทศที่ สนใจ สามารถเข้าร่วมการประชุมได้ ซึ่งข้อมูล ในทางปฏิบัติและทิศทางการบริหารและ

พัฒนาด้านแรงงานในแต่ละเรื่อง จะเป็นพื้นฐาน ให้ผู้แทนที่เข้าร่วมการประชุมสามารถมีส่วนร่วมและนำเสนอความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารแรงงานของประเทศ และความ สัมฤทธิ์ผลของการประชุม

นอกจากนี้ ILO โดยสำนักงานอนุ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ยังได้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการกับ กระทรวงแรงงาน องค์กรฝ่ายนายจ้าง และ องค์กรฝ่ายคนงาน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา และกระทรวงแรงงาน (หรือกรมแรงงานหรือ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมในอดีต) ก็ได้ร่วมมือกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศ จัดกิจกรรมเฉลิมฉลองครบรอบการก่อตั้งของ ILO มาแล้วถึง ๒ ครั้ง คือ เมื่อครบรอบ ๕๐ ปี และ ๗๕ ปี ล่าสุด มีแผนที่จะร่วมฉลอง ครบรอบ ๘๐ ปีของ ILO อีกเป็นครั้งที่ ๓ ในปี ๒๕๕๒ นี้

ดังนั้น ภารกิจของประเทศไทย โดย กระทรวงแรงงาน ภายใต้กรอบความร่วมมือกับ ILO จึงมีความหลากหลาย กล่าวคือ นอกเหนือจากภารกิจที่เป็นพันธะผูกพันใน ฐานะประเทศสมาชิก ILO ตามธรรมนูญของ ILO แล้ว ยังมีภารกิจอื่น ๆ ในฐานะที่เป็นที่ตั้ง ของสำนักงานภูมิภาคของ ILO ภารกิจในฐานะ ที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกสำรองในคณะ ประศาสน์การ ซึ่งเป็นเสมือน คณะ กรรมการบริหารขององค์การฯ อีกด้วย

ผลการสำรวจการขึ้นเงินเดือนและอัตราเงินเดือนแรกเข้า

กลุ่มงานวิจัย

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

คนทำงานในภาคเอกชน เมื่อสิ้นปี ปฏิทินผ่านแล้วแต่เขม้ขึ้นหัวใจเพราะจะได้รับเงินเดือนขึ้น แต่ละคนรอลุ้นว่าตนเองจะได้รับ การปรับขึ้นเงินเดือนปีหน้าก็เปอร์เซ็นต์ จากผล การสำรวจอัตราค่าจ้างของสมาคมการจัดการ แรงงานบุคคลแห่งประเทศไทย (PERSONAL MANAGEMENT ASSOCIATION OF THAILAND-PMAT) ซึ่งทำการสำรวจอัตราค่าจ้างเพื่อใช้ในการ บริหารค่าจ้างเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ ผลการ สำรวจพบประเด็นที่น่าสนใจใน 2 เรื่อง คือ เรื่องการขึ้นเงินเดือนประจำปี และอัตราค่าจ้าง สำหรับแรงงานเริ่มแรก โดยในการสำรวจปี 2551 ซึ่งเป็นการขึ้นเงินเดือนและอัตราค่าจ้าง แรกเข้า ปี 2552 มีจำนวนบริษัทที่เข้าร่วม โครงการสำรวจ 188 บริษัท กระจายในทุก กลุ่มอุตสาหกรรม พบข้อมูลที่น่าสนใจ ดังนี้

1) ประเด็นการขึ้นอัตราค่าจ้าง พบว่า ปี 2552 มีการปรับขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย ร้อยละ 6.1

ซึ่งมีสัดส่วนที่สูงขึ้นจากการปรับขึ้นในปี 2551 เพียงร้อยละ 0.83 เนื่องจากปี 2550 – 2551 สภาพเศรษฐกิจมีการชะลอตัวจากราคาน้ำมันในตลาดที่สูงขึ้น ปัญหาการเมืองภายในประเทศ โดยเฉพาะช่วงปลายปีหรือไตรมาส 4 ของปี เกิดวิกฤติเศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกา ผลพวงจึง กระทบบริษัทต่าง ๆ ในไทยอย่างเลี่ยงไม่ได้ โดยการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างในปี 2551 มี ร้อยละ 6.05 เมื่อพิจารณาการปรับขึ้นเงินเดือน ปี 2552 พบว่า กลุ่มธุรกิจที่มีการปรับเงินเดือน สูงสุด 5 อันดับแรก คือ (1) กลุ่มธุรกิจ เทคโนโลยี สื่อสาร คอมพิวเตอร์ ปรับขึ้น ร้อยละ 6.75 (2) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ร้อยละ 6.64 (3) กลุ่มธุรกิจสินค้าอุปโภค- บริโภค ร้อยละ 6.52 (4) ธุรกิจก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์-วัสดุก่อสร้าง ร้อยละ 6.31 และ (5) ธุรกิจไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 6.29 (ตาราง 1)

ตาราง 1 การขึ้นเงินเดือนเฉลี่ยประจำปี 2551 – 2552

กลุ่มธุรกิจ	ปี 2551	อันดับ	ปี 2552	อันดับ
ประกันชีวิตและประกันภัย	6.91	1	6.0	6
เทคโนโลยี สื่อสาร คอมพิวเตอร์	6.86	2	6.75	1
สินค้าอุตสาหกรรม	6.43	3	6.64	2
ยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์	6.35	4	5.85	8
สินค้าอุปโภค-บริโภค	6.17	5	6.52	3
การก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์-วัสดุก่อสร้าง	5.86	6	6.31	4
ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์	5.75	8	6.29	5
อื่น ๆ	4.05		4.44	
รวมทุกกลุ่มทุกธุรกิจ	6.05		6.1	

ที่มา : สมาคมจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย

จากตารางข้างต้น ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ธุรกิจประกันชีวิตและประกันภัย และธุรกิจ ยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ มีการปรับขึ้น เงินเดือนลดลงจากอันดับ 1 และอันดับ 4 ใน ปี 2551 มาเป็นอันดับ 6 และ 8 ในปี 2552 แสดงให้เห็นว่าธุรกิจด้านประกันชีวิตและยานยนต์ ในช่วงปี 2551 มีผลการดำเนินงานไม่ดีเท่าปี 2550 จึงทำให้มีการปรับขึ้นน้อยอันดับจึงตกลง ซึ่งสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในช่วงปลายปี ที่พบว่าธุรกิจประกันชีวิต ประกันภัยและธุรกิจ ยานยนต์ประสบปัญหา จนถึงขั้นต้องลด พนักงานลงในหลายพื้นที่ ส่วนธุรกิจด้าน เทคโนโลยีสื่อสารและคอมพิวเตอร์ สินค้า อุตสาหกรรมและสินค้าอุปโภคบริโภคมีการ ปรับขึ้นเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา อีกประเด็นที่น่าสนใจ คือ ทุกธุรกิจมีการปรับ ขึ้นเงินเดือนในอัตราที่ต่ำลง ยกเว้นสินค้า อุตสาหกรรม สินค้าอุปโภค-บริโภคที่มีการ ปรับขึ้นเงินเดือนในอัตราที่สูงขึ้น

2) อัตราค่าจ้างแรกเข้าปี 2551 – 2552 พบว่า ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทย์มีอัตราเงินเดือนแรกเข้าเฉลี่ย 5,926 บาท สายศิลป์ 5,953 บาท ระดับ ปวช. สายเทคนิค อยู่ที่ 6,490 บาท สายพาณิชย์ 6,372 บาท ขณะที่ระดับ ปวส. สายเทคนิคมีอัตราเฉลี่ย 7,535 บาท สายพาณิชย์ 7,248 บาท ในส่วน อัตราค่าจ้างแรกเข้าระดับปริญญาตรี (ในประเทศ) สาขาวิศวกรรมศาสตร์มีอัตรา เงินเดือนแรกเข้าเฉลี่ยสูงสุด คือ 14,370 บาท รองลงมา คือ สาขาวิทยาศาสตร์ 12,153 บาท และสาขาคอมพิวเตอร์ 11,932 บาท ส่วนสาขา ที่มีอัตราเงินเดือนแรกเข้าต่ำสุด คือ สาขา สังคมศาสตร์ 10,120 บาท ขณะที่ปริญญาตรี ต่างประเทศ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ มีอัตรา เงินเดือนแรกเข้าสูงสุดคืออัตรา 16,631 บาท รองลงมาคือคอมพิวเตอร์ 14,872 บาท ต่ำสุด คือ สาขาสังคมศาสตร์ 12,431 บาท รายละเอียดตามตาราง 2

ตาราง 2 อัตราเงินเดือนแรกเข้าเฉลี่ยระดับปริญญาตรีในและต่างประเทศ
ปี 2551 – 2552 จำแนกตามสาขาที่จบ

สาขาที่จบ	อัตราเงินเดือนแรกเข้า (บาท)	
	ในประเทศ	ต่างประเทศ
- สาขาวิศวกรรมศาสตร์	14,370	16,631
- สาขาวิทยาศาสตร์	12,153	14,780
- สาขาคอมพิวเตอร์	11,932	14,872
- สาขาบริหารธุรกิจ	10,251	12,890
- สาขาบัญชี	11,035	13,388
- สาขาสังคมศาสตร์	10,120	12,431
- สาขาเศรษฐศาสตร์	10,497	12,675
- สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์	11,746	13,386

ที่มา : สมาคมจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย

สำหรับอัตราเงินเดือนแรกเข้าระดับปริญญาโทในประเทศ พบว่า สาขาวิศวกรรมศาสตร์ มีอัตราเงินเดือนแรกเข้าสูงสุดเช่นกัน คือ อัตรา 18,633 บาท รองลงมา คือ สาขาคอมพิวเตอร์ 16,769 บาท และสาขาวิทยาศาสตร์ 16,938 บาท สาขาที่มีอัตราเงินเดือนต่ำสุด คือ สังคมศาสตร์

มีอัตรา 15,069 บาท หากเป็นปริญญาโทต่างประเทศ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ 22,176 บาท รองลงมาคือสาขาคอมพิวเตอร์ 20,809 บาท และสาขาวิทยาศาสตร์ 19,972 บาท สาขาที่อัตราเงินเดือนแรกเข้าต่ำสุด คือ สังคมศาสตร์ 18,397 บาท

ตาราง 3 อัตราเงินเดือนแรกเข้าเฉลี่ยระดับปริญญาโทในต่างประเทศ
ปี 2551 – 2552 จำแนกตามสาขาที่จบ

สาขาที่จบ	อัตราเงินเดือนแรกเข้า (บาท)	
	ในประเทศ	ต่างประเทศ
- สาขาวิศวกรรมศาสตร์	18,633	22,176
- สาขาวิทยาศาสตร์	16,398	19,972
- สาขาคอมพิวเตอร์	16,769	20,809
- สาขาบริหารธุรกิจ	15,580	19,231
- สาขาบัญชี	15,775	19,003
- สาขาสังคมศาสตร์	15,069	18,397
- สาขาเศรษฐศาสตร์	15,428	18,944
- สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์	16,507	20,067

ที่มา : สมาคมจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม อัตราการขึ้นเงินเดือนและอัตราเงินเดือนแรกเข้าดังกล่าวเป็นผลการศึกษาในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจยังไม่ได้รับผลกระทบรุนแรงเท่าในภาวะปัจจุบันนี้ เพราะช่วงปลายปี 2551 ในไตรมาส 4 ผลกระทบรุนแรงมาก ธุรกิจหลายแห่งมีการปลดพนักงานเนื่องจากยอดสั่งซื้อหยุดชะงักโดยเฉพาะภาคการส่งออก ภาคการเงิน ภาคยานยนต์ และภาคการท่องเที่ยวของไทย จึง

เป็นไปได้ว่าหลายแห่งอาจไม่ได้ปรับอัตราเงินเดือนขึ้นตามที่คาดหมายในครั้งนี้ รวมทั้งอัตราเงินเดือนแรกเข้าเช่นกันที่ทั้งนายจ้างและลูกจ้างต้องเห็นใจซึ่งกันและกัน นายจ้างต้องบริหารจัดการเพื่อความอยู่รอด ลูกจ้างก็ต้องปรับตัวเอง อดออม และอดทน เพื่อความอยู่รอดของตนเองต่อไป

ขอขอบคุณ คุณสุวิษ นุกูลสุขศิริ ที่ปรึกษาอิสระสมาคมจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (PMAT) ที่สนับสนุนข้อมูลประกอบบทความ

เก็บข่าวมาฝาก

หลักการทำงานของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กระทรวงแรงงาน ได้จัดสัมมนาข้าราชการระดับต้นเพื่อสร้างจิตสำนึกมุ่งสู่ความเป็นเลิศให้แก่ข้าราชการระดับ 1-6 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2551 ณ ห้องประชุมจอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งนายสมชาย ชุมนรัตน์ ปลัดกระทรวงแรงงานได้เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ เรื่อง **“หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”** ซึ่งสรุป ดังนี้

1. **ทำงานอย่างผู้รู้จริง** ให้ศึกษางานที่จะทำให้ดี อย่าผลิผลตาม ความรู้จะหุญคนึงไม่ได้ ต้องชวนชวาย ต้องเก็บบันทึกไว้ แล้วนำกลับมาใช้ประโยชน์ “ความรู้” ต้องพัฒนาอยู่เรื่อย ๆ ต้องรู้หมดและรู้อย่างแท้จริง

2. **ระเบิดจากข้างใน** พระราชกระแสรับสั่งว่า “ต้องระเบิดจากข้างใน” นั้น หมายความว่าต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอกมิใช่การนำเอาความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชน หมู่บ้าน ที่ยังไม่มีโอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัว

3. **อดทน มุ่งมั่น** ให้รู้จักการอดทน ทำจนเป็นนิสัย ไม่ว่าสิ่งใด ๆ ที่เข้ามา ทุกข์ที่เข้ามา สุขที่เข้ามา เราก็รับด้วยใจสงบ ไม่ตื่นเต้นหรือกังวลกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเราเหมือนดังคำว่า “ธรรมะ” ซึ่งก็คือธรรมชาติธรรมดา นอกจากนี้ หากเกิดปัญหาเราทำจิตใจให้รู้สึกท้าทายกับปัญหานั้นเห็นปัญหาแล้วกระโดดเข้าไปเป็นการท้าทายสติปัญญา อย่างกลัวปัญหาแต่ให้ละลายปัญหาเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย

4. **อ่อนน้อม ถ่อมตนและประหยัด** ทรงอ่อนน้อมถ่อมพระองค์มาก เวลาที่เสร็จเยี่ยม

ราษฎร ทรงโน้มพระวรกาย ลูกเข้าและประทับพับเพียบเข้าหาประชาชน ในการพัฒนาและช่วยเหลือราษฎรทรงใช้หลักในการแก้ไขปัญหาด้วยธรรมชาติ เรียบง่ายและประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เอง หาได้ในท้องถิ่น และประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในภูมิกานั้น มาแก้ไขปัญหาโดยไม่ต้องลงทุนสูง หรือใช้เทคโนโลยีที่ยุ่งยาก

5. **ซื่อสัตย์ สุจริต กตัญญู** พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกตัญญูต่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และพระบรมวงศ์มากทรงให้ความสำคัญในเรื่องความซื่อสัตย์มาก ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า “...ถ้าทุจริตแม้แต่นิดเดียวก็ขอแข่งให้มีอันเป็นไป พูดอย่างนี้หยาบคาย แต่ว่าต้องให้มีอันเป็นไป ถ้าไม่ทุจริต และมีความตั้งใจมุ่งมั่น สร้างความเจริญก็ขอต่ออายุให้ถึง 100 ปี เมืองไทยน่าจะเจริญ ขอสำคัญต้องยึดความสุจริตให้สำเร็จและไม่ทุจริตเสียเอง...”

6. **รับฟังความเห็นของผู้อื่นและเคารพความคิดที่แตกต่าง** ในทุกครั้งที่เสด็จไปในพื้นที่ต่าง ๆ ทรงทำประชาพิจารณ์ (Public Hearing) โดยวิธีการที่เรียบง่ายและตรงไปตรงมา ก่อนที่จะพระราชทานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติดำเนินการในเชิงบริหารและวิชาการต่อไปจนเสร็จสิ้นโครงการ “...มีคนบอกว่าโครงการพระราชดำริแต่ละต้องไม่ได้ ข้อนี้เป็นความคิดที่ผิดหรือเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้องนัก เพราะหากโครงการพระราชดำริแต่ละต้องไม่ได้ เมืองไทยไม่เจริญ...”

7. **ความตั้งใจจริงและมีความเพียร** พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานข้อคิดเกี่ยวกับความเพียรในพระราชนิพนธ์เรื่อง “พระมหาชนก” ความตอนหนึ่งว่า “...คนเราทำอะไรต้องมีความเพียร แม้ไม่เห็นฝั่งก็ต้องว่ายน้ำและมีคำตอบอยู่ว่ามีประโยชน์อย่างไรเพราะถ้าหากไม่

เพียรที่จะว่ายน้ำเป็นเวลา 7 วัน 7 คืน ก็จะไม่พบ เทวดา คนอื่นไม่มีความเพียรที่จะว่ายน้ำ ก็จมเป็นอาหารของปลา ของเต่า เพราะฉะนั้นความเพียร แม้จะไม่ทราบว่าจะถึงฝั่งเมื่อไหร่ก็ต้องเพียรว่ายน้ำต่อไป...”

8. กาแฟต้นเดียว : ก้าวแรกทีกล้าก้าว เป็นตัวอย่างหนึ่งของการพัฒนาชาวเขา คือเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2517 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรไร่กาแฟที่ชาวกะเหรี่ยงปลูกไว้บริเวณพื้นที่บ้านอังก้าน้อย คอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยที่ไร่แห่งนั้นมีต้นกาแฟเพียงต้นเดียว มีพระราชกระแสกับข้าราชการที่อยู่ในขบวนเสด็จฯ ที่ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ในการเสด็จฯ ข้ามเขาสูงมาเพื่อการนี้ ด้วยพระสุรเสียงที่เต็มเปี่ยมไปด้วยพระเมตตาว่า “...แต่ก่อนเขาปลูกฝิ่น เราไปพูดจาชี้แจงชักชวนให้เขาลองปลูกกาแฟแทน กะเหรี่ยงไม่เคยปลูกกาแฟมาก่อนยังดีที่กาแฟไม่ตายเสียหมด แต่ยังเหลืออยู่หนึ่งต้นนั้นต้องถือว่าเป็นความก้าวหน้าสำหรับกะเหรี่ยง...” จึงต้องเสด็จไปทอดพระเนตรจะได้แนะนำเขาต่อไปว่าทำอย่างไรกาแฟจึงจะเหลืออยู่มากกว่าหนึ่งต้น ปรากฏว่าปีต่อมาราษฎรชาวกะเหรี่ยงคอยอินทนนท์ขายกาแฟได้เป็นเงินต่อไร่ต่อปีสูงกว่าที่เคยขายฝิ่นได้

9. คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม “...การปฏิบัติงานทุกอย่างของข้าราชการ มีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมืองและประชาชนทุกคน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นที่ข้าราชการจะต้องทำหน้าที่ทุก ๆ ประการให้บริสุทธิ์ บริบูรณ์โดยเต็มกำลังสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ เพื่อผลการปฏิบัติราชการทุกอย่างจักได้บรรลุความสำเร็จอย่างสูงและบังเกิดประโยชน์ดีที่สุดแก่ตนเอง แก่หน้าที่และแก่แผ่นดิน...”

10. เข้าใจความต้องการของประชาชน ถ้าประชาชนไม่ต้องการอย่าไปขัดเยียดอะไรให้ทรงพระราชทานพระราชดำริแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อยู่เสมอ ๆ ว่า “...การเข้าใจถึงสถานการณ์ของผู้ที่เราจะช่วยเหลือนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด การช่วยเหลือให้เขาได้รับสิ่งที่ควรจะได้รับตามความจำเป็นอย่างเหมาะสม จะเป็นการช่วยเหลือที่ได้ผลที่สุด อีกประการหนึ่งในการช่วยเหลือนั้น ควรยึดหลักสำคัญว่า เราจะช่วยเขาเพื่อให้เขาสามารถช่วยตนเองได้ต่อไป...”

11. พึ่งตนเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสอนให้ชาวไทยสามารถดำรงชีวิตยึดหลักพออยู่ พอกิน พอใช้ และสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับพื้นฐาน ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า “...ยืนบนขาของตัวเอง (ซึ่งแปลว่าพึ่งตนเอง) หมายความว่าสองขาของเรายืนบนพื้นให้อยู่ได้ไม่หกล้มไม่ต้องไปขอความช่วยเหลือของคนอื่นมาใช้สำหรับยืน...”

12. ส่งเสริมคนดีและคนเก่ง “...ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี การทำให้บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อยจึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี ไม่มีใครทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด หากอยู่แต่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมืองและควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้...”

13. การเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน ต้องคำนึงถึงคนอื่นบ้าง อย่าคิดถึงแต่ตัวเอง ดังพระราชดำรัสว่า “...สังคมใดก็ตาม ถ้ามีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน ด้วยความมุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน สังคมนั้นย่อมเต็มไปด้วยไมตรีจิต มิตรภาพ มีความร่มเย็นเป็นสุข น่าอยู่...” อีกทั้งทรงรับสั่งอยู่เสมอเกี่ยวกับการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ว่าที่พระองค์ทรงทำมานั้นใช้หลักสังฆทาน คือ ให้โดยไม่เลือกในฐานะเพื่อนมนุษย์ ผู้ประสบความทุกข์ยากก็มีโครงการเข้าไปช่วยเหลือให้เพื่อให้จริง ๆ ไม่ได้ให้เพื่อคิดหวังอะไรตอบแทน

14. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือยึดความพอดี พอเพียง พอควรเป็นที่ตั้ง อย่าทำอะไรให้สิ้นเกินพอดี “...พอเพียงนี้หมายความว่ากว้างขวางยิ่งกว่านี้อีกคือ คำว่าพอ ก็เพียงพอ

เพียงนี้ก็พอ ดังนั้นเอง คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิดอันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจมีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็คือเป็นสุข...”

15. ภูมิสังคม การพัฒนาใด ๆ ต้องสอดคล้องกับภูมิสังคม คำว่า “ภูมิสังคม” คือ ทรงคุณลักษณะภูมิศาสตร์และลักษณะของสังคม ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า “...การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์ และภูมิประเทศทางสังคมศาสตร์ ในสังคมวิทยา ภูมิประเทศตามสังคมวิทยา คือ นิสัยใจของคนเรา จะไปบังคับให้คนคิดอย่างอื่นไม่ได้ เราต้องแนะนำ เราเข้าไป ไปช่วยโดยที่จะคิดให้เขาเข้ากับเราไม่ได้ แต่ถ้าเราเข้าไปแล้ว เราเข้าไปดูว่าเขาต้องการอะไรจริง ๆ แล้วก็อธิบายให้เขาเข้าใจ หลักการของการพัฒนานี้ก็เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง...”

16. รู้ รัก สามัคคี

รู้ คือ รู้ต้นเหตุ รู้ปลายเหตุ ต้องรู้ถึงปัจจัยทั้งหมด ทั้งรู้ถึงปัญหา และรู้ถึงวิธีการแก้ไข ปัญหา

รัก คือ ความรัก ความเมตตา เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการกระทำและลงมือปฏิบัติ แก้ไขปัญหานั้น ๆ อีกทั้งความรักที่มีความเมตตากรุณาเป็นพื้นฐาน ก็สามารถนำไปสู่ความปรารถนาที่จะช่วยเหลือเกื้อกูล สนับสนุนให้บุคคลอื่นบรรลุประโยชน์ หรือเข้าถึงจุดหมายของชีวิตของเขาในระดับต่าง ๆ

สามัคคี คือ การจะลงมือปฏิบัติ ควรคำนึงเสมอว่า เราจะทำงานคนเดียวไม่ได้ ต้องทำงานร่วมมือร่วมใจเป็นองค์กร เป็นหมู่คณะ จึงจะมีพลังเข้าไปแก้ปัญหา

17. เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ต้องเข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจคน เข้าใจหลักปฏิบัติ และที่สำคัญ เราเข้าใจเขา และจะต้องทำให้เขาเข้าใจเราด้วย เราเข้าถึงเขาแล้วต้องทำ

อย่างไรให้เขาเข้าถึงเราด้วย เมื่อเข้าใจกันแล้วก็สามารถที่จะไปสู่การพัฒนาในขั้นต่อไปได้

18. ปลุกป่าในใจคน การจะฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับคืนมา ต้องปลุกจิตสำนึกในการรักผืนป่าก่อนดังพระราชดำรัสว่า “...เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลุกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันไปปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดิน และรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง...”

19. ทำงานอย่างมีความสุข พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระเกษมสำราญและทรงมีความสุขทุกคราที่ได้ช่วยเหลือประชาชนซึ่งเคยรับสั่งครั้งหนึ่งว่า “...ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจากการมีความสุขร่วมกัน ในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น...”

การจัดทำมาตรฐานอาชีพของ สิงคโปร์

สำนักงานแรงงานในประเทศสิงคโปร์ รายงานผลการศึกษาการจัดทำมาตรฐานอาชีพของสิงคโปร์ โดยสรุปว่า สิงคโปร์มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนากำลังแรงงานชื่อ **The Singapore Workforce Development Agency (WDA)** ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย (Statutory Board) ภายใต้กระทรวงแรงงาน มีหน้าที่ส่งเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการทำงานของแรงงานและคนหางาน เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนการเติบโตของภาคธุรกิจ/อุตสาหกรรมต่างๆ โดยการสร้างแรงงานที่มีสมรรถนะด้วยการจัดการฝึกอบรมยกระดับทักษะแรงงานและจัดทำมาตรฐานทักษะอาชีพ โดยแบ่งเป็น 3 ด้านดังนี้

1) **Singapore Employability Skills System (ESS)** เป็นการฝึกอบรมความสามารถ

พื้นฐานของผู้ใช้แรงงานใน 10 ทักษะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างขีดความสามารถในการทำงาน เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ, การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ, การสื่อสาร, ความปลอดภัยในการทำงาน, การประกอบธุรกิจ การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นต้น โดยมีสถาบันฝึกอบรมที่ได้รับการรับรองมากกว่า 20 แห่ง

2) Singapore Workforce Skills Qualification (WSQ) เป็นระบบการบูรณาการระหว่างการศึกษาต่อเนื่องและการอบรม มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยการเรียนรู้และยกระดับทักษะของกำลังแรงงานและโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสาขาอุตสาหกรรมและกลุ่มอาชีพต่างๆ โดยมีการจัดตั้ง Industrial Skills and Training Council ของแต่ละอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนากำหนดหลักสูตรการอบรม และรับรองมาตรฐานทักษะในระดับชาติ ซึ่งหลักสูตรการอบรมแบ่งเป็น 7 ระดับ ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรถึงระดับ Diploma และมีการจัดตั้งศูนย์เพื่อการศึกษาต่อเนื่องและฝึกอบรม (Continuing Education and Training Centre – CET) รวม 22 แห่ง ให้การอบรมครอบคลุม 13 สาขา ได้แก่ สาขาการบริการสังคมและชุมชน, สาขาสร้างสรรค์, สาขาการเงิน, สาขาอาหารและเครื่องดื่ม, สาขาการปรับภูมิทัศน์, สาขาการผลิต, สาขา Precision Engineering, สาขา Process , สาขาธุรกิจรายย่อย, สาขาการรักษาความปลอดภัย, สาขาการฝึกอบรม, สาขาการท่องเที่ยว, และสาขาอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานและขยายไปสู่สาขาอื่นอีกประมาณ 9 สาขา

3) National Skill Recognition System (NSRS) เป็นระบบที่ให้การฝึกอบรมและรับรองทักษะแห่งชาติ ซึ่งเน้นสมรรถนะ (Competency) มากกว่าความสามารถทางวิชาการ NSRS จะทำ

หน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานแห่งชาติ และฝึกอบรมในสาขาต่างๆ นอกเหนือจากที่ WSQ ดำเนินการอยู่ตลอดจนจะทำหน้าที่ประเมินสมรรถนะของแรงงาน โดยดำเนินการใน 12 สาขา ได้แก่ ศูนย์บริการ Call Centre การทำความสะอาดด้านการค้าและอุตสาหกรรม, Diagnostic imaging/pathology/pharmacy/physiotherapy, การบริการงานแม่บ้าน, สถานบริการ Nursing Home, การบริการผู้ป่วย, การกำจัดแมลง, การบริการการทำความสะอาดที่สาธารณะ, การขายอสังหาริมทรัพย์, บริการนวด Reflexology-related services บริการ Spa และการจัดการของเสีย

ทั้งนี้ การกำหนดมาตรฐานทักษะจะดำเนินการร่วมกับภาคอุตสาหกรรมต่างๆ โดยคณะกรรมการมาตรฐานทักษะอุตสาหกรรมเป็นผู้ทดสอบและรับรองมาตรฐาน มาตรฐานทักษะแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ NSC 1-3 ส่วนการประเมินทักษะและความรู้ของคณงานจะดำเนินการโดยใช้ผู้ประเมินอิสระจากที่ต่างๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานอุตสาหกรรมที่กำหนด โดยบริษัทสามารถส่งคณงานไปประเมินที่ศูนย์ประเมินซึ่งเป็นเครือข่ายที่ตั้งอยู่ตามบริษัทหรือศูนย์ฝึกอบรมต่าง ๆ หรือขอประเมินในสถานที่ทำงานก็ได้

สำนักงานแรงงานในสิงคโปร์รายงานเพิ่มเติมว่าประเทศสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาแรงงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก โดยส่งเสริมให้กำลังแรงงานได้พัฒนาตนเองเพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง สามารถปรับเปลี่ยนไปสู่อาชีพที่ดีกว่า และยังส่งเสริมให้บุคคลนอกกำลังแรงงาน เช่น ผู้สูงอายุ และสตรีที่มีครอบครัวกลับเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อปรับสภาพและยกระดับให้เหมาะสม

นอกจากนี้เป็นการรองรับแรงงานที่ถูกปลดออกจากงานในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเพื่อปรับปรุงและเพิ่มทักษะเพื่อกลับเข้าสู่การทำงานในสาขาอื่นอีกด้วย โดยการพัฒนากำลังแรงงานของสิงคโปร์ยังมีหน่วยงานหลายแห่งนอกเหนือจาก WDA ที่มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมยกระดับเช่น NTUC และ BCA เป็นต้น

ที่สำคัญสิงคโปร์ได้สร้างมาตรฐานทักษะอาชีพอุตสาหกรรมในระดับชาติให้เป็นที่ยอมรับร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน บุคคลที่ผ่านการประเมินทักษะและสมรรถนะจากหน่วยงานที่รับผิดชอบจะได้รับการยอมรับและจะได้รับโอกาสการจ้างงานที่สูง

ที่มา: สำนักงานแรงงานในสิงคโปร์ (ที่ รง47011/1398 ลงวันที่ 18 พ.ย.2551)

การสัมมนาวิชาการประจำปี 2551 “สู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน”

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดการสัมมนาวิชาการประจำปี 2551 เรื่อง “สู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน” เมื่อวันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2551 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน ชลบุรี การสัมมนาดังกล่าวมีการนำเสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุนมนุษย์ เรื่อง “งานที่มีคุณค่า (Decent Work) โดย ดร.วรวรรณ ชาญด้วยวิทย์ ผู้อำนวยการวิจัยหลักประกันทางสังคม สถาบัน TDRI ซึ่งเป็นผลงานวิจัยที่มีประเด็นที่น่าสนใจ จึงนำมาเล่าสู่กันฟัง กล่าวคือ ผลงานชิ้นนี้กล่าวถึงแรงงานมนุษย์ไว้อย่างน่าสนใจว่าเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ แต่มักจะถูกมองเหมือนปัจจัยการผลิตอื่น เช่น น้ำมันหรือเครื่องจักร แท้จริงแล้วแรงงานคือทุนมนุษย์ ซึ่งหมายถึง ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถ ทุน

มนุษย์แตกต่างจากทุนอื่นคือถูกพัฒนาให้เพิ่มขึ้น หรือดีขึ้นด้วยการศึกษาและฝึกฝน และมีปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมได้ ทั้งนี้ประสิทธิภาพการผลิตของทุนมนุษย์สามารถเพิ่มขึ้นเมื่อเจ้าของทุนมนุษย์มีสุขภาพดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในชีวิตหรือไม่เครียด คุณภาพแห่งชีวิตของคนเกิดมาจากการได้ทำงานที่มีคุณค่า แล้วงานอย่างไรจึงถูกเรียกว่าเป็นงานที่มีคุณค่า ผลงานวิจัยชิ้นนี้ได้กล่าวถึงงานที่มีคุณค่า ในทัศนะขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organisation) ว่าเป็นงานที่เป็นที่รวมของ สิ่งพึงประสงค์ทั้งหมดในชีวิตการทำงานของมนุษย์ ตั้งแต่เรื่องโอกาสก้าวหน้า รายได้ การมีสิทธิ มีเสียง เป็นที่ยอมรับ เป็นธรรม เท่าเทียม ไม่ถูกเลือกปฏิบัติ โดยกำหนดหลักการที่จะส่งเสริมให้ คนทำงานได้ทำงานที่มีคุณค่า 4 ประการคือ

1 หลักการสิทธิพื้นฐานของแรงงาน และการยอมรับความตกลงร่วมกันในด้านมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย เสรีภาพในการสมาคมและการร่วมเจรจาต่อรอง การบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ เลิกการเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน และการจัดการใช้แรงงานเด็ก

2 เพิ่มโอกาสในการจ้างงานและการเพิ่มรายได้

3 การสร้างภูมิคุ้มกัน

4 การส่งเสริมการเจรจาและไตรภาคี

ทั้งนี้ ผลการวิจัยได้กล่าวถึงข้อบกพร่อง ในตลาดแรงงานที่เป็นอุปสรรคต่อการได้ทำงานที่มีคุณค่า คือ

1) การไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาแรงงานระหว่างประเทศไปแล้ว 14 ฉบับจากทั้งหมด 185 ฉบับ ปฏิญญาว่าด้วยหลักการและสิทธิพื้นฐานในการทำงานอีก 3 ฉบับ ที่รัฐบาลไทยยังไม่ให้สัตยาบันประกอบด้วย ฉบับที่ 87 ว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคม ฉบับที่ 98 ว่าด้วยการปฏิบัติตามหลักการแห่งสิทธิในการ

รวมตัวกันและสิทธิในการร่วมเจรจาต่อรอง และ
ฉบับที่ 111 ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน
และอาชีพ

2) การไม่ส่งเสริมการรวมกลุ่ม การ
เจรจาและไตรภาคี เกี่ยวเนื่องกับการไม่ให้
สัตยาบันในอนุสัญญาทั้ง 3 ฉบับข้างต้น แสดงว่า
รัฐไม่ต้องการให้แรงงานเข้มแข็งหรือรวมกลุ่มกันได้

3) การใช้แรงงานเด็ก แม้จะมี พ.ร.บ.
คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ที่กำหนดมิให้นายจ้าง
จ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีทำงาน พร้อมการให้
สัตยาบันในอนุสัญญาฉบับที่ 138 ขององค์การ
แรงงานระหว่างประเทศไปแล้วแต่ก็ปรากฏว่ายังมี
การจ้างแรงงานเด็ก

4) การเลือกปฏิบัติกับแรงงานต่างด้าว
ผลงานวิจัยระบุว่าแรงงานต่างด้าวถูกเลือกปฏิบัติ
กล่าวคือมีผลสำรวจระบุว่า แรงงานต่างด้าวทำงาน
หนักกว่าคนไทยและไม่ได้รับความคุ้มครองดี
เท่ากับคนไทย ผลการวิจัยยังระบุด้วยว่า
อุตสาหกรรมไทยส่วนใหญ่ยังมีความเห็นในการ
พัฒนาด้านเทคโนโลยี เมื่อไม่ปรับตัวทำให้ยังคง
ต้องการแรงงานไร้ฝีมือจำนวนมาก และการที่
ผู้ประกอบการไทยยังกดค่าจ้างให้ถูกก็เพื่อให้คง
ความสามารถในการแข่งขัน แรงงานต่างด้าวจึง
เป็นคำตอบของผู้ประกอบการไทยที่เน้นแรงงาน
ราคาถูกมากกว่าการพัฒนาทุนมนุษย์

5) การบังคับใช้อัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่มี
ประสิทธิภาพ

การที่อัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่มีผลบังคับ
ใช้กับลูกจ้างที่ทำงานในภาคเกษตรกรรม และผู้รับ
งานไปทำที่บ้าน นับว่าขัดกับหลักอนุสัญญาว่าการ
จัดการเลือกปฏิบัติ ทำให้เห็นว่ายังไม่เห็นคุณค่า
ของงานภาคเกษตรและงานที่รับไปทำที่บ้าน

6) ความไม่เป็นธรรมของผลตอบแทน

เนื่องจากการขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ ยังไม่
สอดคล้องกับอัตราเงินเฟ้อ ประกอบกับ ช่วงว่าง
ระหว่างรายได้ของลูกจ้างในระดับการศึกษาต่างๆ
กว้างมากขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาระดับมัธยม
ปลาย ปวช. ปวส. และอนุปริญญา เมื่อ
เปรียบเทียบกันพบว่า ผู้จบ ปวส. หรืออนุปริญญา
ได้ค่าจ้างแทบจะไม่ต่างจาก ปวช. ขณะที่การเรียน
ต่อ ปวส. เป็นปริญญาตรีเพิ่มอีก 2 ปี แต่ได้
ผลตอบแทนเพิ่มเกือบ 2 เท่า จึงทำให้แรงงาน
ระดับ ปวช. ปวส. มีจำนวนน้อยลง

7) การไม่มีเวลาว่างให้กับครอบครัว

ผลการสำรวจพบว่า แรงงานที่
ไม่ใช่วิชาชีพส่วนใหญ่มีชั่วโมงการทำงานที่
ยาวนานทำให้มีเวลาว่างและเวลาทำกิจกรรม
ร่วมกับครอบครัวน้อยลง เป็นการลดคุณค่าของ
งานลง

8) การขาดภูมิคุ้มกัน

การทำงานที่มีคุณค่ารวมถึงงานที่ให้
สิทธิในการได้รับภูมิคุ้มกัน แต่พบว่าแรงงานไทย
จำนวนมากยังขาดภูมิคุ้มกัน เช่น การทำ
ประกันสังคมและพบว่า ยังมีลูกจ้างในกิจการ
ขนาดเล็กที่มีการจ้างงานน้อยกว่า 10 คน รวมถึง
แรงงานบางกลุ่ม เช่น แรงงานรับงานไปทำที่บ้าน
แรงงานรับเหมาก่อสร้างไม่ได้รับภูมิคุ้มกัน

ที่มา: สรุปจากเอกสารสัมมนาวิชาการประจำปี 2551 เรื่อง “สู่การ
เติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน” กลุ่มที่ 3 ทุนมนุษย์ “งานที่มีคุณค่า
(Decent Work)” ดร. วรวัฒน์ ชัยด้วยวิทย์ ผู้อำนวยการงานวิจัยด้าน
หลักประกันทางสังคม สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

สารบัญตารางภาคผนวก

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี 2547 – ปัจจุบัน	76
ตาราง 2 ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2548 - ปัจจุบัน	77
ตาราง 3 ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ ปี 2548 – ปัจจุบัน	78
ตาราง 4 ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2548 – ปัจจุบัน	79
ตาราง 5 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอุตสาหกรรมและเพศ ทัวราชอาณาจักร ปี 2548 – 2550	80
ตาราง 6 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงานและการบรรจุงานจำแนกตามภูมิภาคและเพศ ปี 2550 - 2551	81
ตาราง 7 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามการศึกษา ปี 2550 - 2551	82
ตาราง 8 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอาชีพ ปี 2550 - 2551	83
ตาราง 9 จำนวนตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงานจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2550 - 2551	84
ตาราง 10 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอายุ ปี 2550 - 2551	85
ตาราง 11 จำนวนแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมายคงเหลือจำแนกตามประเภท และภูมิภาค ณ เดือนธันวาคม 2551	86
ตาราง 12 จำนวนตำแหน่งแรงงานต่างด้าวประเภทชั่วคราว (มาตรา 9) และส่งเสริมการลงทุน (มาตรา 12) จำแนกตามสัญชาติ ณ เดือนธันวาคม 2551	87
ตาราง 13 จำนวนแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงานคงเหลือจำแนกตามประเภท และภูมิภาค ณ เดือนธันวาคม 2551	88
ตาราง 14 จำนวนแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตเดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามภูมิภาค ปี 2551	89
ตาราง 15 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน / ยกระดับ/ฝึกเสริมทักษะฝีมือแรงงานจำแนกตามภูมิภาคและกลุ่มอาชีพ ปี 2550 - 2551	90
ตาราง 16 การตรวจแรงงานจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551)	91
ตาราง 17 การตรวจความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551)	92
ตาราง 18 การตรวจความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551)	93
ตาราง 19 ข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง ปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551)	94
ตาราง 20 จำนวนสถานประกอบการและลูกจ้างจำแนกตามภูมิภาคและขนาดสถานประกอบการ ณ เดือนธันวาคม 2551	95
ตาราง 21 ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน	96

ตาราง 1 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี 2547 – ปัจจุบัน

หน่วย: พันคน

สถานภาพแรงงาน	2547	2548	2549	2550	Q1/2551	Q2/2551	Q3/2551	Q4/2551*	2551**
ประชากร	65,082.5	65,110.4	65,280.2	65,740.0	66,022.0	66,137.8	66,511.7	***	***
ผู้อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป)	49,332.7	49,816.8	50,470.9	51,044.5	51,412.0	51,562.9	52,237.5	52,399.4	51,897.8
1. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป)	35,717.8	36,132.0	36,429.0	36,942.0	36,668.3	37,617.2	38,287.5	38,092.8	37,636.2
1.1 ผู้มีงานทำ	34,728.8	35,257.2	35,685.5	36,249.5	35,820.1	36,859.8	37,836.6	37,498.5	36,961.6
1.2 ผู้ว่างงาน	739.2	663.0	551.7	508.5	605.5	524.7	450.9	504.1	510.5
1.3 กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	249.8	211.8	191.7	184.1	262.8	232.7	57.2	90.3	164.1
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	13,614.9	13,684.8	14,041.9	14,102.5	14,723.7	13,945.6	13,892.8	14,306.6	14,261.6
2.1 ทำงานที่บ้าน	4,207.5	4,293.0	4,519.5	4,568.2	4,990.5	4,695.3	4,311.9	4,639.5	4,668.4
2.2 เรียนหนังสือ	4,402.3	4,331.1	4,337.0	4,340.4	4,401.7	3,993.7	4,320.2	4,269.2	4,291.6
2.3 ยังเด็ก ขรา / ไม่สามารถทำงานได้	4,032.6	4,054.0	4,254.8	4,335.7	4,343.6	4,227.8	4,356.0	4,351.9	4,306.3
2.4 อื่นๆ	972.4	1,006.7	930.6	858.1	988.0	1,028.8	904.7	1,046.0	995.3
ประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี	15,749.8	15,293.6	14,809.3	14,695.5	14,610.0	14,574.9	14,274.2	***	***

หมายเหตุ : 1. ข้อมูลปี 2547 – Q (ไตรมาส) 3/2551 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. * Q (ไตรมาส) 4/2551 ประเมินการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2551

3. ** ปี 2551 ประเมินการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนมกราคม – ธันวาคม 2551

4. *** ตั้งแต่เดือน ค.ศ. 51 เป็นต้นไป สำนักงานสถิติแห่งชาติไม่มีรายละเอียดตัวเลขประชากรและผู้มีอายุต่ำกว่า 15 ปี

ตาราง 2 ผู้มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2548 - ปัจจุบัน

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอุตสาหกรรม	2548	2549	2550	Q1/2551	Q2/2551	Q3/2551	Q4/2551*	2551**
ภาคเกษตรกรรม	13,617.0	14,170.5	14,306.0	12,795.9	14,127.3	16,067.0	15,284.3	14,264.3
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	13,164.6	13,715.8	13,862.4	12,389.1	13,740.1	15,641.4	14,843.6	13,851.8
2. การประมง	452.3	454.7	443.6	406.8	387.2	425.6	440.7	412.5
นอกภาคเกษตรกรรม	21,640.2	21,515.0	21,943.4	23,024.2	22,732.5	21,769.6	22,214.2	22,697.3
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	56.6	57.6	63.1	63.7	71.2	55.0	43.9	58.4
4. การผลิต	5,587.9	5,504.1	5,619.2	5,800.7	5,568.3	5,231.4	5,482.0	5,741.5
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	106.9	106.5	101.8	92.8	122.0	103.1	104.1	105.7
6. การก่อสร้าง	2,129.4	2,150.7	2,148.7	2,454.5	2,392.3	2,012.1	2,053.5	2,224.1
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	5,553.3	5,513.6	5,574.4	5,855.2	5,761.1	5,634.9	5,768.3	5,717.9
8. โรงแรม และภัตตาคาร	2,348.5	2,274.7	2,343.0	2,403.5	2,393.9	2,353.2	2,431.5	2,433.9
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	1,108.1	1,072.3	1,058.1	1,152.7	1,135.7	1,090.5	1,157.0	1,162.7
10. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	316.9	340.1	341.9	347.8	377.9	396.2	385.1	378.8
11. กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	647.3	672.4	717.3	734.7	749.1	717.0	761.8	760.2
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	1,109.8	1,156.0	1,251.0	1,272.1	1,345.2	1,303.3	1,264.1	1,290.3
13. การศึกษา	1,044.3	1,043.6	1,045.9	1,066.7	999.3	1,097.5	1,066.6	1,044.1
14. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	601.7	588.8	633.4	641.9	704.9	720.4	656.7	677.2
15. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	736.9	744.0	750.3	839.7	846.0	818.9	800.3	837.4
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	243.4	223.3	233.2	247.2	228.0	196.1	204.0	220.3
17. องค์การระหว่างประเทศและองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	1.5	1.7	2.0	1.3	0.4	1.4	1.8	1.4
18. ไม่ทราบ	47.9	65.5	60.3	49.7	37.3	38.5	33.4	43.4
รวม	35,257.2	35,685.5	36,249.5	35,820.1	36,859.8	37,836.6	37,498.5	36,961.6

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2548-Q (ไตรมาส)3/2551 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

* Q (ไตรมาส) 4/2551 ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2551 **ปี 2551 ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนมกราคม – ธันวาคม 2551

ตาราง 3 ผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ ปี 2548 - ปัจจุบัน

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอาชีพ	2548	2549	2550	Q1 /2551	Q2 /2551	Q3 /2551	Q4* /2551	2551**
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	2,514.1	2,489.2	2,508.4	2,418.8	981.3	998.6	1,111.0	1,377.9
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	1,410.5	1,450.7	1,417.3	1,436.8	1,475.9	1,531.5	1,527.2	1,479.7
3. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	1,443.3	1,495.5	1,550.1	1,497.5	1,588.7	1,543.3	1,615.4	1,619.0
4. เสมียน	1,285.7	1,288.6	1,339.8	1,349.6	1,402.5	1,427.7	1,414.4	1,432.4
5. พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด	5,033.8	5,023.3	5,200.1	5,486.7	6,200.2	6,199.6	6,367.2	6,064.9
6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	11,844.3	12,496.4	12,699.5	10,905.2	12,842.7	14,865.7	13,659.1	12,828.7
7. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	4,182.6	4,033.3	4,047.9	4,573.3	4,656.2	4,211.8	4,182.4	4,429.4
8. ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	2,972.4	2,969.2	3,053.6	3,114.0	3,119.5	2,874.5	3,141.1	3,193.0
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	4,526.3	4,386.2	4,376.2	4,992.4	4,560.7	4,150.4	4,454.2	4,498.6
10. คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	44.2	53.2	56.5	45.8	32.0	33.4	26.5	38.0
รวม	35,257.2	35,685.5	36,249.5	35,820.1	36,859.8	37,836.6	37,498.5	36,961.6

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2548 – Q (ไตรมาส) 3/2551 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

* Q (ไตรมาส) 4/2551 ประเมินการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2551

** ปี 2551 ประเมินการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนมกราคม – ธันวาคม 2551

ตาราง 4 ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2548 - ปัจจุบัน

หน่วยนับ : พันคน

ระดับการศึกษา	2548	2549	2550	Q1/2551	Q2/2551	Q3 /2551	Q4* /2551	2551**
1. ไม่มีการศึกษา	1,260.6	1,258.6	1,227.5	1,123.8	1,087.6	1,105.7	1,145.4	1,129.20
2. ต่ำกว่าประถมศึกษา	12,152.3	12,161.6	11,597.6	11,117.7	11,253.9	11,783.1	11,533.6	11,337.10
3. ประถมศึกษา	7,781.8	7,783.0	8,254.1	8,074.3	8,392.4	8,688.8	8,495.9	8,338.10
4. มัธยมศึกษาตอนต้น	4,985.0	5,061.1	5,320.9	5,431.1	5,671.8	5,708.4	5,655.4	5,636.20
5. มัธยมศึกษาตอนปลาย	4,103.9	4,262.0	4,522.5	4,576.1	4,879.7	4,790.7	4,784.4	4,796.60
- สายสามัญ	2,898.4	3,094.9	3,326.3	3,413.8	3,628.0	3,565.1	3,556.7	3,566.30
- สายอาชีวศึกษา	1,189.0	1,153.0	1,182.2	1,149.4	1,240.5	1,209.5	1,212.9	1,215.80
- สายวิชาการศึกษา	16.5	14.1	14.0	12.9	11.2	16.1	14.8	14.5
6. อุดมศึกษา	4,795.7	4,975.4	5,157.2	5,360.1	5,420.1	5,602.9	5,708.8	5,550.00
- สายวิชาการ	2,543.4	2,670.3	2,808.8	2,910.3	3,005.2	3,103.7	3,221.2	3,070.10
- สายวิชาชีพ	1,427.2	1,459.7	1,593.3	1,689.2	1,674.2	1,741.4	1,739.3	1,731.80
- สายวิชาการศึกษา	825.1	845.3	755.3	760.6	740.7	757.8	748.2	748.1
7. การศึกษาอื่น ๆ	24.7	24.8	30.6	24.0	32.4	30.7	27.2	33
8. ไม่ทราบ	153.2	159.1	139.1	113.0	121.9	126.0	147.8	141.4
รวม	35,257.2	35,685.5	36,249.5	35,820.1	36,859.8	37,836.6	37,498.5	36,961.60

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2548 – Q (ไตรมาส)3/2551 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

* Q (ไตรมาส) 4/2551 ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2551

** ปี 2551 ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนมกราคม – ธันวาคม 2551

ตาราง 5 จำนวนผู้ปฏิบัติงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอุตสาหกรรม และเพศ ทัวราชอาณาจักร ปี 2548 - 2550

หน่วย: พันคน

ประเภทอุตสาหกรรม	2548			2549			2550		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ยอดรวม	22,536.5	11,993.9	10,542.5	21,818.2	11,942.8	9,875.4	23,280.7	12,431.5	10,849.2
ภาคเกษตร	14,136.8	7,805.1	6,331.7	12,545.2	7,206.7	5,338.6	14,385.7	7,953.8	6,431.9
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	13,790.4	7,545.6	6,244.7	12,181.0	6,933.5	5,247.6	14,062.3	7,712.6	6,349.7
การประมง	346.4	259.4	87.0	364.2	273.2	91.0	323.4	214.2	82.2
นอกภาคเกษตร	8,399.7	4,188.9	4,210.8	9,273.0	4,736.1	4,536.9	8,895.1	4,477.7	4,417.4
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1.6	1.1	0.5	3.9	2.9	0.9	7.4	4.3	3.1
การผลิต	1,132.8	479.2	653.6	1,401.2	588.8	812.5	1,238.5	531.2	707.3
การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	0.98	0.98	0	0	0	0	0.7	0.7	-
การก่อสร้าง	797.3	686.2	111.2	1,143.9	966.1	177.8	926.7	792.8	133.9
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล ฯ	3,512.4	1,659.6	1,852.9	3,720.7	1,799.1	1,921.5	3,662.5	1,746.3	1,916.2
โรงแรมและภัตตาคาร	1,702.9	538.7	1,164.3	1,703.8	565.4	1,138.5	1,692.0	546.4	1,145.6
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	589.4	549.3	40.1	539.6	508.6	31.0	529.1	495.4	33.7
ตัวกลางทางการเงิน	18.9	10.7	8.2	17.0	8.6	8.4	11.8	4.3	7.5
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	173.8	111.1	62.7	183.6	118.1	65.5	186.9	121.2	65.7
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	0	0	0	11.2	5.3	5.8	50.4	31.4	19.0
การศึกษา	17.7	9.7	8.1	25.6	5.8	19.9	53.7	17.7	36.0
การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	49.2	11.9	37.3	58.4	10.3	48.1	86.9	20.0	66.9
การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	379.2	129.2	250.0	442.2	150.4	291.8	427.1	161.4	265.7
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	23.9	1.7	22.2	17.2	4.5	13.2	18.4	2.6	15.8
องค์กรระหว่างประเทศและองค์กรต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	0	0	0	0	0	0	-	-	-
ไม่ทราบ	0	0	0	4.1	2.1	2.0	3.0	2.0	1.0

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 6 จำนวนตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงานและการบรรจุงานจำแนกตามภูมิภาคและเพศ ปี 2550 - 2551

ภูมิภาค	ปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550)										ปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551)									
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจุงาน (คน)			ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจุงาน (คน)		
	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
กรุงเทพมหานคร	135,627	37,431	18,887	79,309	97,945	40,533	57,412	22,563	9,761	12,802	142,007	36,185	18,764	87,058	110,566	45,979	64,587	23,847	10,289	13,558
ภาคกลาง	145,543	30,176	21,657	93,710	158,928	68,415	90,513	65,595	26,251	39,344	116,634	27,296	14,847	74,491	176,586	77,181	99,405	82,426	34,020	48,406
ภาคเหนือ	41,781	8,978	7,025	25,778	64,717	28,908	35,809	31,750	13,757	17,993	58,533	9,644	6,723	42,166	77,022	35,935	41,087	41,013	18,172	22,841
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	50,536	9,708	6,204	34,624	79,437	35,049	44,388	26,299	11,171	15,128	48,871	8,442	6,651	33,778	92,480	42,680	49,800	37,106	15,759	21,347
ภาคใต้	41,260	9,359	5,952	25,949	53,621	22,153	31,468	31,213	11,170	20,043	53,587	8,423	6,245	38,919	54,192	22,333	31,859	42,474	15,004	27,470
ทั่วประเทศ	414,747	95,652	59,725	259,370	454,648	195,058	259,590	177,420	72,110	105,310	419,632	89,990	53,230	276,412	510,846	224,108	286,738	226,866	93,244	133,622

ที่มา: กรมการจัดหางาน

ตาราง 7 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามการศึกษา ปี 2550 - 2551

วุฒิการศึกษา	ปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550)			ปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551)		
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	67,281	90,418	28,847	61,139	113,841	36,150
มัธยมศึกษา	128,163	151,746	62,674	129,457	182,749	79,254
ปวช.	61,313	33,052	12,719	62,754	36,676	17,092
- พาณิชย	488	13,945	5,886	457	14,846	7,582
- ช่าง	1,660	10,858	3,689	1,577	10,402	4,734
- อื่นๆ	59,165	8,249	3,144	60,720	11,428	4,776
ปวส.	65,707	52,920	25,089	69,375	52,453	31,718
- พาณิชย	963	27,257	14,449	785	26,123	18,093
- ช่าง	2,634	18,774	8,159	2,229	17,445	9,889
- อื่นๆ	62,110	6,889	2,481	66,361	8,885	3,736
อนุปริญญา	29,555	2,657	906	31,705	2,846	1,131
ปริญญาตรี	60,688	121,282	46,862	63,697	119,349	61,113
ปริญญาโท	1,916	2,568	323	1,319	2,908	400
ปริญญาเอก	124	5	0	186	24	8
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
รวม	414,747	454,648	177,420	419,632	510,846	226,866

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 8 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอาชีพ ปี 2550 - 2551

ประเภทอาชีพ	ปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550)			ปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551)		
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	12,304	14,174	3,736	13,896	15,782	4,401
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	25,034	35,796	10,472	24,724	34,418	13,604
3. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	52,347	56,087	21,372	51,571	54,397	26,235
4. เสมียน เจ้าหน้าที่	51,743	90,392	33,795	53,635	89,109	42,224
5. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	70,909	58,144	22,555	75,910	69,385	31,832
6. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง (แปรรูปขั้นพื้นฐาน)	3,170	2,291	1,154	6,577	5,008	3,827
7. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	39,238	30,634	7,663	42,886	35,646	10,549
8. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบการ	38,585	31,099	13,268	31,460	35,837	16,978
9. อาชีพงานพื้นฐาน	119,618	135,018	63,227	115,848	169,816	76,368
T ผู้ฝึกงาน	1,799	1,013	178	3,125	1,448	848
รวม	414,747	454,648	177,420	419,632	510,846	226,866

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 9 จำนวนตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงานจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2550 - 2551

ประเภทอุตสาหกรรม	ปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550)		ปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551)	
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	บรรจุงาน (คน)
A เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	4,978	2,516	3,965	2,757
B การประมง	464	231	437	200
C การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1,099	383	1,112	436
D การผลิต	171,149	79,027	153,192	101,142
E การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	912	246	541	215
F การก่อสร้าง	15,290	4,863	18,044	5,965
G การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	97,046	39,627	106,829	52,539
H โรงแรมและภัตตาคาร	26,605	9,185	30,133	11,957
I การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	11,625	3,963	15,003	5,571
J ตัวกลางทางการเงิน	7,468	2,652	10,481	4,247
K บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	45,655	15,342	44,180	17,534
L การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	12,141	11,898	17,592	14,683
M การศึกษา	3,704	2,541	4,463	3,267
N การบริการด้านสุขภาพและงานด้านสังคมสงเคราะห์	5,831	1,873	4,729	2,856
O การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	8,735	2,223	7,473	2,732
P ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	2,003	840	1,453	760
Q องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่นๆ และสมาชิก	18	6	0	1
ไม่ระบุประเภทอุตสาหกรรม	24	4	5	4
รวม	414,747	177,420	419,632	226,866

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 10 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอายุ ปี 2550 - 2551

ช่วงอายุ (ปี)	ปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550)						ปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551)					
	ตำแหน่งงานว่าง		ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน		บรรจุงาน		ตำแหน่งงานว่าง		ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน		บรรจุงาน	
	อัตรา	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	อัตรา	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
15-17	6,208	1.50	14,179	3.12	5,727	3.23	7,245	1.72	10,472	2.05	6,126	2.70
18-24	152,977	36.88	166,374	36.59	71,670	40.40	152,650	36.38	168,146	32.92	85,805	37.82
25-29	128,696	31.03	96,534	21.23	50,698	28.57	127,979	30.5	112,028	21.93	66,716	29.41
30-39	90,678	21.86	111,972	24.63	34,959	19.70	89,817	21.40	136,710	26.76	49,274	21.72
40-49	29,177	7.04	50,212	11.05	10,452	5.89	32,391	7.72	64,234	12.57	14,300	6.30
50-59	6,007	1.45	13,778	3.03	2,940	1.66	7,050	1.68	17,571	3.44	3,628	1.60
60 ปีขึ้นไป	1,004	0.24	1,599	0.35	974	0.55	2,500	0.60	1,685	0.33	1,017	0.45
รวม	414,747	100.00	454,648	100.00	177,420	100.00	419,632	100.0	510,846	100.0	226,866	100.0

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 11 จำนวนแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย จำแนกตามประเภทและภูมิภาค ณ เดือน ธันวาคม 2551

ภูมิภาค	แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย (คน)									
	รวมทั้งหมด	ตลอดชีพ	ชั่วคราว (มาตรา 9)	ส่งเสริมการ ลงทุนและ กฎหมายอื่น (มาตรา 12)	แรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงาน ตาม MOU			แรงงานต่างด้าวพิสูจน์สัญชาติและ ได้รับใบอนุญาตทำงาน		
					รวม	ลาว	กัมพูชา	รวม	ลาว	กัมพูชา
กรุงเทพมหานคร	106,834	7,306	53,059	15,687	4,172	1,440	2,732	26,610	17,415	9,195
ภาคกลาง	74,849	1,460	21,399	9,988	7,918	2,500	5,418	34,084	12,968	21,116
ภาคเหนือ	8,836	921	6,001	658	29	23	6	1,227	1,005	222
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	12,259	2,069	2,349	398	1,200	827	373	6,243	5,498	745
ภาคใต้	25,575	2,667	15,456	859	3,740	1,042	2,698	2,853	1,754	1,099
ทั่วราชอาณาจักร	228,353	14,423	98,264	27,590	17,059	5,832	11,227	71,017	38,640	32,377

ที่มา : กรมการจัดหางาน สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

หมายเหตุ : คนต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย หมายถึง

1.1 คนต่างด้าวที่ขออนุญาตทำงาน

(1) ขอบใบอนุญาตทำงาน

(1.1) มี VISA ประเภทเข้ามาชั่วคราว (NON - Immigrant) รวมถึง VISA ตาม MOU (1.2) มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ (รวมคนต่างด้าวตลอดชีพ)

(2) แจ้งการทำงานให้อธิบดีทราบ

1.2 คนต่างด้าวที่ขออนุญาตการทำงานตามมาตรา 12

(1) มี VISA ประเภทเข้ามาชั่วคราว (NON - Immigrant) รวมถึง VISA ตาม MOU (2) มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ (รวมคนต่างด้าวตลอดชีพ)

ตาราง 12 จำนวนตำแหน่งแรงงานต่างด้าวประเภทชั่วคราว (มาตรา 9) และส่งเสริมการลงทุน (มาตรา 12) จำแนกตามประเภทอาชีพและสัญชาติ ณ เดือนธันวาคม 2551

ประเภทอาชีพ	สัญชาติ (ตำแหน่ง)											รวม (ตำแหน่ง)
	ญี่ปุ่น	จีน	อังกฤษ	อินเดีย	อเมริกัน	ฟิลิปปินส์	จีนไต้หวัน	เกาหลีใต้	ออสเตรเลีย	มาเลเซีย	สัญชาติอื่นๆ	
1. ผู้บริหาร / ผู้จัดการ	20,798	6,752	6,500	8,237	3,997	1,755	5,025	3,518	2,514	2,698	23,994	85,788
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	3,554	3,418	4,183	1,236	4,645	5,888	543	613	1,248	475	6,894	32,697
3. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	2,791	1,748	707	548	496	725	537	318	225	310	2,580	10,985
4. เสมียน	461	141	165	83	68	115	62	81	37	46	698	1,957
5. พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด	238	284	60	232	33	87	53	100	38	48	900	2,073
6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	3	2	2	1	2	3	7	-	-	2	49	71
7. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	251	311	48	97	17	34	88	47	18	61	451	1,423
8. ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและ ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	193	325	54	53	58	35	96	48	56	50	307	1,275
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	11	46	5	7	4	21	3	-	3	6	1,011	1,117
T. ผู้ฝึกงาน (Trainees)	36	67	12	16	11	4	5	5	2	1	272	431
X. ผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีอาจจัดประเภทอาชีพได้	605	204	187	217	174	73	340	36	89	52	562	2,539
รวม	28,941	13,298	11,923	10,727	9,505	8,740	6,759	4,766	4,230	3,749	37,718	140,356

ที่มา : กรมการจัดหางาน สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

ตาราง 13 จำนวนแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงาน จำแนกตามประเภท และภูมิภาค ณ เดือน ธันวาคม 2551

จังหวัด	แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงาน (มาตรา 13) (คน)										
	รวมทั้งหมด	ชนกลุ่มน้อย	รวม 3 สัญชาติ	แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา)							
				แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติตามมติ ครม. 2550				แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจใน 5 จังหวัดชายแดนใต้			
				รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา	รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา
กรุงเทพมหานคร	90,147	6,810	83,337	83,337	80,469	2,258	610	0	0	0	0
ภาคกลาง	216,518	14,389	202,129	202,129	186,806	5,299	10,024	0	0	0	0
ภาคเหนือ	120,665	36,849	83,816	83,816	83,078	639	99	0	0	0	0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7,288	390	6,898	6,898	3,454	3,032	412	0	0	0	0
ภาคใต้	127,693	2,303	125,390	120,675	118,754	1,423	498	4,715	4,115	149	451
ทั่วประเทศ	562,311	60,741	501,570	496,855	472,561	12,651	11,643	4,715	4,115	149	451

ที่มา : กรมการจัดหางาน สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

หมายเหตุ : คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมาย หมายถึง คนต่างด้าวที่ขออนุญาตการทำงานตามมาตรา 13

- (1) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศฯ (ทำงานได้ 27 อาชีพ)
- (2) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตฯ แบ่งเป็น
 - ชนกลุ่มน้อยบนพื้นที่สูง ได้แก่ ไทยใหญ่ กระเหรี่ยง เมว เป็นต้น (ทำงานได้ 27 อาชีพ)
 - คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่ได้รับการผ่อนผันฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา (ทำงานได้ 2 อาชีพ คือ กรรมกร และคนรับใช้ในบ้าน)
- (3) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทย (ทำงานได้ 27 อาชีพ)
- (4) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติฯ (ทำงานได้ 27 อาชีพ)

ตาราง 14 จำนวนแรงงานไทยที่ขออนุญาตเดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามภูมิภาค ปี 2551

ภูมิภาค/ประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เอเชีย		
- มาเลเซีย	3,527	2.18
- สิงคโปร์	14,934	9.23
- บรูไน	3,349	2.07
- ส่องกง	3,188	1.97
- ญี่ปุ่น	7,555	4.67
- ไต้หวัน	45,089	27.86
- เกาหลีใต้	15,730	9.72
- เวียดนาม	1,126	0.70
- กัมพูชา	52	0.03
- รวมประเทศอื่นๆในเอเชีย	7,357	4.55
ตะวันออกกลาง		
ซาอุดีอาระเบีย	813	0.50
กาตาร์	10,722	6.62
บาห์เรน	1,265	0.78
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	12,972	8.01
คูเวต	2,712	1.68
โอมาน	1,412	0.87
อิสราเอล	6,200	3.83
รวมประเทศอื่นๆใน M/E	547	0.34
แอฟริกา		
ลิเบีย	4,789	2.96
รวมประเทศอื่นๆในแอฟริกา	3,613	2.23
ภูมิภาคอื่นๆ		
สหรัฐอเมริกา	2,741	1.69
อังกฤษ	1,585	0.98
เยอรมนี	207	0.13
ออสเตรเลีย	576	0.36
อิตาลี	428	0.26
มาเลเซียเหนือ(ไชน)	42	0.03
รวมประเทศอื่นๆ	9,321	5.76
รวม	161,852	100.00

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 15 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน/ยกระดับ/ฝึกเสริมทักษะฝีมือแรงงาน จำแนกตามภูมิภาคและกลุ่มอาชีพ ปี 2550 - 2551

กลุ่มอาชีพ	มกราคม – ธันวาคม 2550* (คน)						มกราคม – ธันวาคม 2551** (คน)					
	กรุงเทพฯ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ทั่วราชอาณาจักร	กรุงเทพฯ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ทั่วราชอาณาจักร
การฝึกเตรียมเข้าทำงาน												
1. ช่างก่อสร้าง	14	65	93	272	167	611	0	44	166	165	37	412
2. ช่างอุตสาหกรรม	2	216	307	569	247	1,341	5	185	353	562	139	1,244
3. ช่างเครื่องกล	33	654	949	1,377	722	3,735	14	433	818	1,235	376	2,876
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	61	724	1,035	1,330	826	3,976	7	466	906	1,061	410	2,850
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	18	430	473	907	430	2,258	4	312	412	668	154	1,550
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	11	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0
7. ธุรกิจและบริการ	234	2,021	801	1,062	370	4,488	336	1,705	789	621	450	3,901
รวม	362	4,121	3,658	5,517	2,762	16,420	366	3,145	3,444	4,312	1,566	12,833
ฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน												
1. ช่างก่อสร้าง	53	2,654	3,422	2,015	1,315	9,459	82	2,357	4,043	3,095	1,235	10,812
2. ช่างอุตสาหกรรม	86	5,320	1,392	1,954	1,198	9,950	52	4,501	979	1,670	781	7,983
3. ช่างเครื่องกล	97	5,584	2,813	2,944	1,301	12,739	267	4,576	1,623	2,234	1,297	9,997
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	963	10,356	6,304	8,009	3,620	29,252	655	8,374	3,825	6,604	3,364	22,822
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	26	2,054	5,294	2,915	3,069	13,358	2	1,535	4,262	3,831	2,526	12,156
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	0	113	66	0	179	0	803	134	477	70	1,484
7. ธุรกิจและบริการ	2,159	21,325	13,090	16,766	17,580	70,920	2,504	20,245	15,714	14,802	14,039	67,304
รวม	3,384	47,293	32,428	34,669	28,083	145,857	3,562	42,391	30,580	32,713	23,312	132,558
ฝึกเสริมทักษะ												
1. ช่างก่อสร้าง	45	3,353	4,722	4,177	789	13,086	0	3,635	4,430	3,537	1,875	13,477
2. ช่างอุตสาหกรรม	33	935	555	938	333	2,794	16	1,154	922	1,085	323	3,500
3. ช่างเครื่องกล	100	1,711	948	2,280	718	5,757	95	1,316	1,056	2,258	791	5,516
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	210	1,740	1,907	2,016	1,008	6,881	34	2,096	1,679	2,166	1,214	7,189
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	0	5,437	5,768	8,493	4,482	24,180	0	4,589	6,405	8,408	4,804	24,206
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	77	27	777	138	1,019	0	76	155	575	61	867
7. ธุรกิจและบริการ	1,113	6,675	3,900	8,356	4,639	24,683	1,030	4,968	4,983	8,621	3,850	23,452
รวม	1,501	19,928	17,827	27,037	12,107	78,400	1,175	17,834	19,630	26,650	12,918	78,207

ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ปี 2550 ข้อมูล ณ วันที่ 29 มกราคม 2551 ** ปี 2551 ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552

ตาราง 16 การตรวจแรงงานจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551)

ขนาดสถาน ประกอบการ	สถาน ประกอบการที่ ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ (คน)				ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)				
		ชาย	หญิง	เด็ก	รวม	ปฏิบัติ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออก หนังสือ เชิญพบ	ออกคำสั่ง ให้ ดำเนินการ	เปรียบเทียบ ปรับ	ส่งเรื่อง ดำเนินคดี
1 - 4 คน	15,818	16,788	20,290	117	37,195	14,600	1,218	1,191	26	1	0	0
5 - 9 คน	10,156	33,622	35,002	196	68,820	9,262	894	874	16	3	1	0
10 - 19 คน	7,805	51,624	54,390	290	106,304	6,355	1,450	1,427	20	3	0	0
20 - 49 คน	7,232	114,218	109,941	685	224,844	6,131	1,101	1,078	16	6	1	0
50 - 99 คน	2,914	100,605	105,630	321	206,556	2,387	527	506	11	10	0	0
100 - 299 คน	2,709	208,480	245,024	1,045	454,549	2,362	347	331	6	10	0	0
300 - 499 คน	571	95,029	121,970	720	217,719	504	67	63	2	2	0	0
500 - 999 คน	391	108,569	158,145	608	267,322	359	32	30	1	1	0	0
1,000 คน ⁺	221	153,824	282,583	1,538	437,945	213	8	7	0	1	0	0
รวม	47,817	882,759	1,132,975	5,520	2,021,254	42,173	5,644	5,507	98	37	2	0

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลได้จากการประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 7 มกราคม 2552)

ตาราง 17 การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551)

ขนาดสถาน ประกอบการ	สถาน ประกอบการ ที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ (คน)				ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)					
		ชาย	หญิง	เด็ก	รวม	ปฏิบัติ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออกคำสั่ง				ส่งเรื่อง ดำเนินคดี
									สั่งเอกสาร	พบ	ปรับปรุง	หยุดการใช้ เครื่องจักร	
1 - 4 คน	4,098	5,951	4,261	40	10,252	3,859	239	232	0	3	0	0	4
5 - 9 คน	3,215	12,940	8,934	72	21,946	2,839	376	366	0	1	2	0	7
10 - 19 คน	2,979	24,250	16,775	78	41,103	2,548	431	423	0	3	1	0	5
20 - 49 คน	3,514	67,008	45,521	186	112,715	2,855	659	631	7	7	15	0	8
50 - 99 คน	1,812	73,063	56,466	170	129,699	1,410	402	375	4	4	13	0	7
100 - 299 คน	2,026	182,030	163,715	172	345,917	1,644	382	340	8	11	24	0	5
300 - 499 คน	525	98,646	103,263	488	202,397	435	90	72	3	2	10	0	5
500 - 999 คน	373	118,947	140,316	305	259,568	329	44	40	0	0	3	0	1
1,000 คน ⁺	266	236,270	375,146	3,628	615,044	238	28	25	0	2	1	0	0
รวม	18,808	819,105	914,397	5,139	1,738,641	16,157	2,651	2,504	22	33	69	0	42

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลได้จากการประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 7 มกราคม 2552)

หมายเหตุ : สถานประกอบกิจการแต่ละแห่งที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง อาจมีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่มากกว่า 1 กรณี

ตาราง 18 การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามอุตสาหกรรม ปี 2551 (มกราคม – ธันวาคม 2551)

ประเภทอุตสาหกรรม	สปก ที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้าง ที่ผ่านการตรวจ (คน)	ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)					
			ปฏิบัติถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออกคำสั่ง				ส่งเรื่องดำเนินคดี
						สั่งเอกสาร	พบ	ปรับปรุง	หยุดการใช้เครื่องจักร	
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	185	9,206	167	18	18	-	-	-	-	1
2. การประมง	38	1,241	36	2	2	-	-	-	-	-
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	195	10,661	154	41	40	1	-	-	-	-
4. การผลิต	6,174	1,182,356	4,925	1,249	1,150	12	19	-	-	19
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	122	30,546	105	17	17	-	-	61	-	-
6. การก่อสร้าง	1,292	64,503	1,009	283	259	2	8	-	-	15
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	6,565	174,170	5,907	658	646	2	2	-	-	3
8. โรงแรม และภัตตาคาร	1,325	69,473	1,168	157	153	5	1	-	-	2
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	710	61,809	635	75	72	-	1	5	-	-
10. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	641	24,621	609	32	30	-	2	3	-	1
11. กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	998	58,521	919	79	78	-	-	-	-	-
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. การศึกษา	52	1,190	48	4	4	-	-	-	-	-
14. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	167	28,352	156	11	11	-	-	-	-	-
15. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	341	21,047	317	24	23	-	-	-	-	1
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	3	945	2	1	1	-	-	-	-	-
17. องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18. ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	18,808	1,738,641	16,157	2,651	2,504	22	33	69	-	42

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลได้จากการประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 7 มกราคม 2552)

หมายเหตุ : สปก. (สถานประกอบการ) แต่ละแห่งที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง อาจมีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่มากกว่า 1 กรณี

ตาราง 19 ข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง ปี 2551 (มกราคม - ธันวาคม 2551)

ข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง	ปี 2551** (มกราคม – ธันวาคม 2551)		
	แห่ง	ครั้ง	คน
การแจ้ง/ยุติข้อเรียกร้อง			
1. การแจ้งข้อเรียกร้อง	230	238	199,506
2. การยุติข้อเรียกร้อง	223	231	195,983
2.1 การยุติโดยไม่เกิดข้อพิพาทแรงงาน	180	187	171,678
- ตกลงกันเอง	180	187	171,678
- ถอนข้อเรียกร้อง	-	-	-
- อื่น ๆ	-	-	-
2.2 การเกิดข้อพิพาทแรงงาน	43	44	24,305
3. ข้อเรียกร้องยังไม่ยุติ	7	7	3,523
การเกิดข้อพิพาท/ยุติข้อพิพาท			
1. การเกิดข้อพิพาทแรงงาน	54	55	58,566
2. การยุติข้อพิพาทแรงงาน	53	54	58,559
- ยุติภายใน 5 วัน	13	13	9,358
- ยุติเกิน 5 วัน	37	38	49,002
- ชี้ขาดโดยบังคับ	-	-	-
- ชี้ขาดโดยสมัครใจ	-	-	-
- อื่น ๆ	3	3	199
3. ข้อพิพาทแรงงานยังไม่ยุติ	1	1	7
การเกิดข้อขัดแย้ง/ยุติข้อขัดแย้ง			
1. การเกิดข้อขัดแย้ง	99	111	54,448
2. การยุติข้อขัดแย้ง	98	110	54,447
- ตกลงกันได้	88	99	51,339
- ถอนเรื่อง	1	1	2
- ฟ้องศาลแรงงาน	7	8	2,452
- อื่น ๆ	2	2	654
3. การผลงาน	-	-	-
4. ข้อขัดแย้งยังไม่ยุติ	1	1	1

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ข้อมูลได้จากการประมวลผลทางระบบ Web Application ปี 2551 ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

หมายเหตุ : สถานประกอบการบางแห่งมีการยุติข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้งได้มากกว่า 1 วิธี

ตาราง 20 จำนวนสถานประกอบการและลูกจ้าง จำแนกตามภูมิภาคและขนาดสถานประกอบการ ณ เดือนธันวาคม 2551

ภูมิภาค ขนาด สปก.	กรุงเทพมหานคร		ภาคกลาง และปริมณฑล		ภาคเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคใต้		ทั่วราชอาณาจักร	
	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)
< 10 คน	96,911	350,234	75,347	272,844	32,630	108,944	32,939	104,797	30,257	101,739	268,084	938,558
10 - 19 คน	19,934	268,287	16,679	225,573	5,615	75,075	5,263	71,120	4,744	63,447	52,235	703,502
20 - 49 คน	12,997	393,540	12,806	395,132	3,227	96,387	3,345	100,033	2,937	88,784	35,312	1,073,876
50 - 99 คน	4,324	299,882	5,104	359,458	916	63,109	1,056	72,534	1,060	74,105	12,460	869,088
100 - 109 คน	2,304	321,468	3,346	471,902	466	63,861	516	71,576	548	75,826	7,180	1,004,633
200 - 499 คน	1,462	446,198	2,380	739,512	234	70,586	276	84,282	299	88,741	4,651	1,429,319
500 - 999 คน	457	313,343	762	528,438	84	57,521	99	68,652	77	51,022	1,479	1,018,976
≥1,000 คน	267	690,071	411	857,092	25	57,180	42	91,077	24	45,759	769	1,741,179
รวม	138,656	3,083,023	116,835	3,849,951	43,197	592,663	43,536	664,071	39,946	589,423	382,170	8,779,131

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : สปก. = สถานประกอบการ ผปต. = ผู้ประกันตน

ตาราง 21 ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน

ตัวชี้วัด	ไตรมาส 2/2549	ไตรมาส 3/2549	ไตรมาส 4/2549	ไตรมาส 1/2550	ไตรมาส 2/2550	ไตรมาส 3/2550	ไตรมาส 4/2550	ไตรมาส 1/2551	ไตรมาส 2/2551	ไตรมาส 3/2551	ไตรมาส 4/2551*
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	72.22	72.95	72.67	71.07	71.91	73.58	72.92	71.36	72.95	73.4	72.70*
อัตราการจ้างงานในภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำ	38.59	42.14	42.09	36.16	38.13	41.73	41.64	35.72	38.33	42.46	40.76*
อัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำ	61.41	57.86	57.91	63.84	61.87	58.27	58.36	64.28	61.67	57.54	59.24*
อัตราการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต	15.83	14.60	14.69	16.38	15.92	15.07	14.69	16.19	15.11	13.83	14.62*
อัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่าง	33.14	32.57	28.58	29.34	49.81	57.88	40.88	39.39	56.52	67.05	55.69
อัตราการบรรจุนานต่อผู้สมัครงาน	41.87	47.44	43.83	32.78	37.66	46.75	39.97	35.84	47.54	54.26	40.04
อัตราการว่างงาน - ทัวราชอาณาจักร	1.67	1.22	1.31	1.63	1.61	1.18	1.12	1.65	1.39	1.17	1.32*
อัตราการว่างงาน - กรุงเทพมหานคร	2.04	1.59	1.11	1.19	1.48	1.28	0.94	1.51	1.5	1.3	1.36*
อัตราการว่างงาน - ภาคกลาง	1.58	1.38	1.23	1.24	1.54	1.38	1.34	1.26	1.3	1.35	1.45*
อัตราการว่างงาน - ภาคเหนือ	1.47	0.96	1.32	1.57	1.81	1.28	1.00	1.61	1.29	1.05	1.07*
อัตราการว่างงาน - ภาคตะวันออก / เหนือ	1.73	1.14	1.35	2.22	1.62	0.97	0.97	2.19	1.44	1.05	1.18*
อัตราการว่างงาน - ภาคใต้	1.63	1.17	1.56	1.44	1.54	1.06	1.28	1.34	1.54	1.26	1.78*
อัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการ	17.13	15.79	20.00	20.74	18.24	12.98	15.92	15.33	13.69	11.02	12.65**
อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดความปลอดภัยของสถานประกอบการ	13.57	11.83	17.47	21.62	18.07	16.70	23.87	21.72	16.44	11.36	16.04**
อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงานต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง	2.63	2.61	5.20	3.35	5.36	4.55	7.43	5.43	3.14	2.46	1.75**
อัตราการเกิดข้อขัดแย้งต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง	2.89	1.83	5.20	9.80	9.45	6.82	6.94	8.39	4.84	3.94	7.02**
อัตราของสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม	97.31	97.36	97.66	97.70	96.92	96.24	94.52	94.72	92.35	93.89	95.80

หมายเหตุ : * ค่าเฉลี่ยข้อมูลเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2551 / ** ข้อมูลเบื้องต้นหรือประมาณการ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสมชาย ชุ่มรัตน์	ปลัดกระทรวงแรงงาน
นายมนูญ ปุณณกริยากร	รองปลัดกระทรวงแรงงาน
นายชัยวัฒน์ เกิดผล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ผู้จัดทำ

นางสาววีรจิตต์ สุวรรณะบุญย์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัย
นางสุจิตรา ไกรฤทธิ์	นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ
นางมาเรียม สุมาตรากุล	นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ
นางสาวมาลี จันทร์วิวัฒน์กุล	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ
นางสาวพรพิมล ต้นเจริญผล	นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ
นางสาววลัยพร เกสโร	นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ
นายเรืองศักดิ์ รุ่งจินดามัย	นักวิชาการสถิติ
นางสาวสมพร ชมศรีวรรณ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวสรรสนีย์ ศีกสม	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวสุนทรี พูลน้อย	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
นางสาวนุจรี ชูสุข	นักวิชาการแรงงาน
นางสาวกนกพร วัฒนศิริ	นักวิชาการแรงงาน
นางขวัญนุช ธรรมขัน	เจ้าหน้าที่ธุรการ

ขอขอบคุณผู้ร่วมจัดทำ ทุกกรม / สำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนัก กลุ่มงาน และเจ้าหน้าที่ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานรวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำสถานการณ์แรงงานของกระทรวงแรงงาน

- ข้อมูลที่ปรากฏในรายงานสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือค่าประมาณการ
- ท่านสามารถติดตามรายละเอียดเนื้อหาสถานการณ์แรงงานทุกฉบับได้ที่ www.mol.go.th
- หากท่านมีข้อสงสัยหรือข้อเสนอแนะประการใด กรุณาติดต่อ

วิสัยทัศน์กระทรวงแรงงาน

“ แรงงานมีผลิตภาพสูง
มีความมั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ”

ฐานข้อมูลการวิจัย ด้านแรงงาน กลุ่มงานวิจัย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงแรงงาน - Microsoft Internet Explorer

Address: <http://research.mol.go.th/>

Pop-up blocked. To see this pop-up or additional options click here...

ฐานข้อมูลงานวิจัยด้านแรงงาน
สำนักงานวิจัยกระทรวงแรงงาน
กลุ่มงานวิจัย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

หน้าแรก English บทคัดย่องานวิจัย รายงานงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เผยแพร่งานวิจัย หนังสือพิมพ์ ข่าวสารงานวิจัย Webboard

ข้อมูลงานวิจัย

- แนะนำฐานข้อมูล และ ผู้ใช้ติดต่อย
- บทคัดย่องานวิจัย
- รายงานงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
- รายงานงานวิจัยที่น่าสนใจ
- ตารางประมวลผลรายงานวิจัย
- ผลงานงานวิจัย
- ต้องการเผยแพร่ผลงานวิจัย
- คำแนะนำ
- แบบฟอร์มเผยแพร่ผลงานวิจัย
- โครงการวิจัยที่กำลังดำเนินการ
- คำแนะนำ
- แสดงโครงการวิจัย
- บทความวิชาการวิจัย
- ประกาศนียบัตร
- ประกาศอื่น ๆ
- ค้นหาโครงการวิจัยที่ได้รับทุน
- คำแนะนำ
- Webboard
- ถาม - ตอบ เกี่ยวกับงานวิจัย
- คำแนะนำ
- สำรวจความคิดเห็น
- Staff Only

ผู้เข้าชม/Viewers
00158235

รายงานงานวิจัยที่น่าสนใจ

Link สืบค้นวิจัย

- โครงการจ้างงาน
- การพัฒนาฝีมือแรงงาน
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- สำนักงานประกันสังคม
- หน่วยงานราชการ
- สมทก สกคป.แห่งชาติ
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- องค์การแรงงานระหว่างประเทศ
- มูลนิธิศึกษา
- เครือข่ายวิชาการ

ค้นหางานวิจัยอย่างรวดเร็ว

คำสำคัญ Search **พื้ดผลศึกษา** คำจำกัดความคำได้ Search

อันดับ/Rank	พ.ศ./B.E.	ชื่อโครงการ/Title	จำนวนผู้ชม/Viewer
1	49	การจ้างงาน (The Employment Relationship) (ผลงานวิชาการ 93ช.)	967
2	50	โครงการศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดสวัสดิการแรงงานที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย	382
3	50	การบริหารงานเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน/Administration Analyzing Study Project of Safety Staff in Working	271
4	49	สภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามมาตรฐานแรงงานไทย (มท.8001-2546)/Situation Problems and Obstacles in the Implementation of Thai Labour Standard (TLS 8001-2003)	271
5	40	คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการพลเรือน	260
6	50	โครงการศึกษาวิจัยฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ/The Informal Labour Database Development Research Project	250
7	50	โครงการศึกษาคุณภาพฝีมือแรงงานของแรงงานที่สำเร็จการศึกษาใหม่/The Study of Quality of Workmen Who Just Fulfilled Their Education	249
8	50	แผนแม่บทด้านแรงงาน (พ.ศ.2550-2554)	215
9	50	การศึกษผลกระทบจากการทำ FTA ต่อแรงงานไทย/FTA Effects on Thai Labor	189
10	49	การพัฒนากระบวนการส่งเสริมแรงงานสัมพันธ์ที่เหมาะสม	135

<http://research.mol.go.th/rsdat/prg/>

start EN 11:57

ค้นหางานวิจัยด้านแรงงาน ที่อยากรู้ได้ที
ฐานข้อมูลงานวิจัยด้านแรงงาน
www.mol.go.th หรือ <http://research.mol.go.th>